

การศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษา
ของโรงเรียนคลองบ้านระกาศ สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

มาลี เสงสุวรรณ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

วัน เดือน ปี..... 23 เม.ย. 2552

เลขทะเบียน..... 00219847

เลขเรียกหนังสือ
จน
372.12
2511ก
2550
จ.2

วิทยานิพนธ์ (แผน ข) นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

พ.ศ. 2550

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

SATISFACTION OF PARENTS TOWARD THE EDUCATIONAL MANAGEMENT
OF KHLONBANRAKARD SCHOOL UNDER THE OFFICE OF SAMUTPRAKAN
EDUCATIONAL SERVICE AREA ZONE 2

MALEE HENG SUWAN

This research is a part of the study under the curriculum of Master of Education
Program in Educational Administration

2007

Copyright of Bansomdejchaopraya Rajabhat University

วิทยานิพนธ์ (แผน ข) การศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของ
โรงเรียนคลองบ้านระกาศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

โดย มาลี เฮงสุวรรณ

สาขา การบริหารการศึกษา

ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ (แผน ข) รองศาสตราจารย์ ดร.พรพิพัฒน์ เพิ่มผล
กรรมการ ดร.นิวัตต์ น้อยมณี

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ (แผน ข) ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

.....ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายงานบัณฑิตศึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ (แผน ข)

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารีวรรณ เอี่ยมสะอาด)

.....กรรมการ
(ดร.นิวัตต์ น้อยมณี)

.....กรรมการและเลขานุการ
(ดร.นงลักษณ์ เวื่อนทอง)

มาลี เสงสุวรรณ. (2550). การศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของ
โรงเรียนคลองบ้านระกาศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทพรปราการ เขต 2.
วิทยานิพนธ์ (แผน ข) ครุศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : บัณฑิตศึกษา, มหาวิทยาลัย
ราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.พรพิพัฒน์ เพิ่มผล, ดร.นิวัฒน์ น้อยมณี

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการ
ศึกษาของโรงเรียนคลองบ้านระกาศ โดยแบ่งการจัดการศึกษาออกเป็น 5 ด้าน คือ ด้านบุคลากร
ในโรงเรียน ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ด้านหลักสูตรและการสอน ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้าน
ผู้ปกครองและชุมชน ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือผู้ปกครองของนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 และ ช่วงชั้นที่ 2
ปีการศึกษา 2550 จำนวน 43 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจ
ของผู้ปกครองนักเรียนคลองบ้านระกาศ ช่วงชั้นที่ 1 และ ช่วงชั้นที่ 2 ที่มีต่อการจัดการศึกษาของ
โรงเรียนคลองบ้านระกาศใน 5 ด้านสถิติที่ใช้ในการดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจง
ความถี่ หาค่าร้อยละค่าเฉลี่ย (μ) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ระดับความพึงพอใจโดยใช้โปรแกรม
คอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน
คลองบ้านระกาศ โดยรวมทุกด้านในภาพรวมมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดทั้ง 5 ด้าน โดยด้าน
ที่ผู้ปกครองมีความพึงพอใจมากที่สุดคือด้านบุคลากรในโรงเรียน ด้านผู้ปกครองและชุมชน ด้านพัฒนา
ผู้เรียน ด้านหลักสูตรและการสอนและด้านการจัดสภาพแวดล้อม

Malee Hangsuwan.(2007). Satisfaction of Parents toward The Educational Management of Khlongbanrakard School under The Office of Samutprakan Educational Service Area Zone 2. Master of Education. Bangkok : Graduate School of Bansomdejchaopraya Rajabhat University.

Advisors : Assoc. Prof. Dr.Pornpipat Permpon, Dr.Niwat Noymanee.

The objective of this study was the satisfaction of parents toward educational administration of Khlongbanrakard School under The Office of Samutprakan Educational Service Area Zone 2 had the objective of studying the satisfaction level of parents toward educational administration in 5 aspects ; personnel,environmental management,curriculum and teaching course, extra-curriculum activity, and parents with community. The population of this study were comprised 43 from the primary students' parents which were level 1 - 2 of Khlongbanrakard School.The satisfaction of parents toward educational administration's questionnaires in 5 aspects were used for collecting data. The statistic used for analyzing and calculating the data were percentage(%), mean score and standard deviation.

The result of this study found that : Satisfaction of parents toward educational administration of the Khlongbanrakard School under The Office of Samutprakan Educationa Service Area Zone 2 in overall aspects were at the high level, separating into each aspect ; personnel, environmental management, extra-curriculum activity and parents with community were at the high level as curriculum and teaching course was at the medium level.The highest satisfaction of students' parents was personal. The lowest satisfaction was curriculum and teaching and environmental management.

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ (แผน ข) เรื่อง การศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนคลองบ้านระกาศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยความอนุเคราะห์อย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร. พรพิพัฒน์ เพิ่มผล ประธานกรรมการที่ให้ ความกรุณา เมตตา สละเวลาให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็น และการตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการ ดำเนินการวิจัยจนเป็นผลสำเร็จ

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาทุกท่านที่ได้ให้ความรู้ประสบการณ์ที่เป็นแนวทางในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ที่กรุณาตรวจแก้ไขและให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ในการสร้างเครื่องมือวิจัยให้สมบูรณ์ ขอขอบคุณผู้ปกครองนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 และ ช่วงชั้นที่ 2 ของโรงเรียนคลองบ้านระกาศ ปีการศึกษา 2550 ทุกท่าน ที่ทำให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบคุณบุคคลที่เกี่ยวข้องคือนางสมเจตน์ ศรีนรเศรษฐ์ และนางกมลวรรณ ทรัพย์ชาติ ที่ให้กำลังใจและให้ความช่วยเหลือทุกด้านด้วยดี

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอน้อมระลึกถึงพระคุณอันสูงสุดของคุณพ่อ คุณแม่ ผู้เป็นแรงบันดาลใจให้การอบรมสั่งสอน ปลุกฝังความใฝ่รู้ใฝ่เรียน พร้อมทั้งให้กำลังใจ ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอนถ่ายทอดความรู้ ช่วยเหลือ ส่งเสริมสนับสนุนและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยจนประสบความสำเร็จ

มาลี เสงสุวรรณ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
ประกาศคุณูปการ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
กรอบแนวคิดในการทำวิจัย.....	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ.....	7
การจัดการศึกษาในโรงเรียน.....	15
โรงเรียนคลองบ้านระกาศ.....	30
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	50
บทที่ 3 วิธีดำเนินการ.....	56
ประชากร.....	56
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	56
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	57
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	59

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	69
สรุปผลการวิจัย.....	69
อภิปรายผลการวิจัย.....	69
ข้อเสนอแนะ.....	71
บรรณานุกรม.....	73
ภาคผนวก.....	80
ภาคผนวก ก	81
ภาคผนวก ข	86
ภาคผนวก ค	94
ประวัติย่อผู้วิจัย	96

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานะ.....	59
2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนคลองบ้านระกาศ โดยรวมทุกด้าน.....	61
3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนคลองบ้านระกาศ ด้านบุคลากรในโรงเรียนจำแนกเป็นรายชื่อ.....	62
4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนคลองบ้านระกาศ ด้านการจัดสภาพแวดล้อมจำแนกเป็นรายชื่อ.....	63
5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนคลองบ้านระกาศ ด้านหลักสูตรและการสอนจำแนกเป็นรายชื่อ.....	65
6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนคลองบ้านระกาศ ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจำแนกเป็นรายชื่อ.....	67
7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนคลองบ้านระกาศ ด้านผู้ปกครองและชุมชนจำแนกเป็นรายชื่อ.....	68

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษามีเป้าหมาย คือ การสร้างคนให้เป็นผู้ที่มีทักษะชีวิต ใช้ชีวิตอยู่ในสังคม โดยการสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่จะทำให้คนมีความรู้และทักษะที่สามารถจะร่วมมือกันพัฒนาบ้านเมือง และแข่งขันกับประเทศต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม ทัดเทียมและยั่งยืน และในขณะเดียวกันก็ยังสามารถใช้ชีวิตตามวัฒนธรรมไทย สามารถอยู่ในสังคมยุคโลกาภิวัตน์ได้อย่างเหมาะสมและมีความสุข ซึ่งหน้าที่สำคัญในเรื่องนี้ถือเป็นบทบาทหน้าที่ของการจัดการศึกษา ที่จะต้องให้การศึกษอบรมคนในชาติให้มีความรู้ มีพฤติกรรม มีเจตคติ และมีทักษะที่เหมาะสมรู้เท่าทัน สามารถช่วยตนเอง สังคม และประเทศชาติได้ รวมทั้งการพัฒนาศักยภาพของคนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ การจัดการศึกษาเป็นหน้าที่ของทุกคน รวมทั้งตัวเด็กเอง ผู้ปกครอง ประชาชน องค์กรต่างๆ ในสังคมและหน่วยงานต่างๆ (พนม พงษ์ไพบูลย์, 2543 : 4)

นอกจากนี้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 ก็มุ่งเน้นให้จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทย ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา มีความรู้มีคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข แนวการจัดการศึกษาที่สำคัญยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญมากที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาได้ตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545 : 5 -13) ซึ่งในการปฏิรูปการเรียนรู้จะเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติดังกล่าว เป็นการเปิดแนวทางใหม่ๆ ให้แก่ครู ผู้ปกครองและชุมชนมีอิสระในการอบรมเลี้ยงดู การให้การศึกษา การจัดหลักสูตร และการบริหารจัดการ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ครู ผู้ปกครองและสังคมไทย

การจัดการศึกษาในปัจจุบันจึงมุ่งที่พัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นสำคัญ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่จะพัฒนาเยาวชนให้เป็นผู้มีความรู้ ความคิด มีทักษะความสามารถ มีความประพฤติที่ดีงาม มีความรับผิดชอบต่อสังคม และมีสุขภาพพลานามัยที่สมบูรณ์ สามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม หลังการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช

2545 ต้องการให้สังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา [มาตรา 8(2)] สังคมดังกล่าว ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นๆ [มาตรา 9(6)] และกำหนดให้บิดา มารดา หรือผู้ปกครองมีหน้าที่จัดให้บุตรหรือบุคคลที่อยู่ในความดูแลได้รับการศึกษาภาคบังคับ (มาตรา 11) และให้ครอบครัวมีสิทธิการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน (มาตรา 12) โดยได้รับสิทธิประโยชน์จากรัฐให้มีความรู้ ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาแก่บุตรหรือบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแล การสนับสนุนด้านการเงินอุดหนุนสำหรับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และได้รับการลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีสำหรับค่าใช้จ่ายการศึกษา (มาตรา 13) ที่ผ่านมามีผู้ปกครองส่วนใหญ่เข้าใจว่าการศึกษาเป็นเรื่องของครูในโรงเรียนเท่านั้น จึงคิดว่า การจัดการศึกษาของบุตรหลานเป็นบทบาทหน้าที่ของโรงเรียนทั้งหมด เมื่อส่งบุตรหลานเข้าโรงเรียนแล้วตนเองก็ไม่จำเป็นต้องเกี่ยวข้องใดๆ อีก ซึ่งเป็นความเข้าใจที่ไม่ถูกต้อง แท้จริงแล้วผู้ปกครองเป็นบุคคลที่มีบทบาทและมีความสำคัญที่สุดในการให้การศึกษาแก่บุตรหลานของตนเอง เพราะเหตุว่า “ผู้ปกครองคือครูที่ดีที่สุดในโลก” เป็นครูคนแรกที่จะชี้โลกกว้างและสร้างภูมิคุ้มกันให้กับลูก เป็นครูตลอดชีวิตที่จะให้ความรัก ความรู้ ความเอาใจใส่ ความห่วงใยต่อบุตรหลานของตนเอง (รุ่ง แก้วแดง, 2541 : คำนำ)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554) ให้ความหมายในการพัฒนาคนโดยที่คนหรือทุนมนุษย์นั้นเป็นทุนสังคมที่สำคัญที่สุด และมีบทบาทเป็นทั้งผู้สร้างการพัฒนาและผู้ได้รับผลจากการพัฒนา จึงจำเป็นต้องพัฒนาศักยภาพของคนในทุกมิติ ทั้งด้านร่างกาย จิตใจและสติปัญญา การพัฒนา “คน” และ “คุณภาพของคน” แนวการพัฒนาจึงเน้นคนเป็นศูนย์กลาง มุ่งให้ทุกคนมีการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพโดยอาศัยการศึกษาเป็นกลไกสร้างรากฐานในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคน

อย่างไรก็ตาม ปัจจัยที่ชี้ให้เห็นถึงความสำเร็จหรือล้มเหลวของการดำเนินงานหรือการจัดการศึกษาของโรงเรียนนั้นมีหลายปัจจัย ปัจจัยที่น่าสนใจและมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง คือ ปัจจัยที่เกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครู คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและที่สำคัญที่สุดคือผู้ปกครอง ซึ่งมีส่วนได้ส่วนเสียต่อการจัดการศึกษาเพราะเป็นผู้มารับบริการ ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกที่ดี ที่ชอบหรือพอใจอันเป็นทัศนคติที่ดีต่อการปฏิบัติงาน ถ้าผู้เกี่ยวข้องขาดความพึงพอใจหรือมีทัศนคติที่ไม่ดีแล้วปัญหาต่างๆ ก็จะเกิดขึ้นกับองค์กร เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่วางไว้ก็จะไม่ประสบผลสำเร็จ

โรงเรียนคลองบ้านระกาศ เป็นโรงเรียนขนาดเล็กเปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีนักเรียนรวมทั้งสิ้น 63 คน ครูจำนวน 4 คน รวมทั้งผู้บริหารให้หลักการบริหารงานแบ่งออกเป็น 4 งาน คือ งานวิชาการ งานบุคลากร งานงบประมาณ งานบริหาร

ทั่วไป นักเรียนส่วนใหญ่มีฐานะยากจน เนื่องจากผู้ปกครองส่วนใหญ่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม และอีกบางส่วนมีอาชีพรับจ้างรายได้จึงไม่แน่นอนและเวลาที่อยู่ดูแลบุตรหลานก็น้อยกลับถึงบ้าน บางครั้งบุตรหลานนอนหลับหมดแล้ว แทบจะไม่ได้พูดคุยกันเลย เขาก็ไปทำงานปฏิบัติเช่นนี้ทุกวัน

นักเรียนโรงเรียนคลองบ้านระกาศส่วนใหญ่มีฐานะยากจน ขาดแคลนอุปกรณ์ เครื่องเขียนแบบเรียน และอาหารกลางวันและผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่มีเงินให้กับบุตรหลานทุกอย่าง ต้องพึ่งพาอาศัยเงินจากทางราชการหรือทุนการศึกษาที่ทางโรงเรียนจัดหามาให้กับบุตรหลานและ ครอบครัว ดังนั้นจึงเป็นอุปสรรคต่อการจัดการศึกษาอย่างมากผู้วิจัยในฐานะที่เป็นหัวหน้างาน วิชาการของโรงเรียนคลองบ้านระกาศ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ดังนั้นจึงต้องศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของ โรงเรียนคลองบ้านระกาศว่ามีความพึงพอใจต่อกระบวนการจัดการศึกษาของโรงเรียนในปัจจุบัน มากน้อยเพียงใดเพื่อนำผลการศึกษามาเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการศึกษาของ โรงเรียนให้เป็นที่พึงพอใจของผู้ปกครองซึ่งเป็นผู้รับบริการจากการจัดการศึกษาของโรงเรียนคลอง บ้านระกาศ

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนคลองบ้านระกาศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทราการเขต 2 ใน 5 ด้าน คือ ด้านบุคลากรในโรงเรียน ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ด้านหลักสูตรและการสอน ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และด้านผู้ปกครองและชุมชน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนคลอง บ้านระกาศ ในด้านต่าง ๆ 5 ด้าน คือ ด้านบุคลากรในโรงเรียน ด้านการจัดสภาพแวดล้อมด้าน หลักสูตรและการสอน ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และด้านผู้ปกครองและชุมชน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเฉพาะผู้ปกครองในระดับช่วงชั้นที่ 1 และ 2 ปีการศึกษา 2550 ของโรงเรียนคลองบ้านระกาศ จำนวน 43 คน

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ผู้ปกครองนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 1 และ 2 ปีการศึกษา 2550 ของโรงเรียนคลองบ้านระกาศ จำนวน 43 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกเป็นเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ

2. ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของ โรงเรียนคลองบ้านระกาศ ในด้านต่าง ๆ รวม 5 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1	บุคลากรในโรงเรียน	จำนวน 10 ข้อ
ด้านที่ 2	การจัดสภาพแวดล้อม	จำนวน 10 ข้อ
ด้านที่ 3	หลักสูตรการสอน	จำนวน 10 ข้อ
ด้านที่ 4	กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	จำนวน 10 ข้อ
ด้านที่ 5	ผู้ปกครองและชุมชน	จำนวน 10 ข้อ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนคลองบ้านระกาศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

1. เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนางานด้านการบริหารจัดการศึกษาในระดับ ช่วงชั้นที่ 1 และ 2 ของโรงเรียนคลองบ้านระกาศ จำแนกตามเพศ
2. เพื่อทราบความพึงพอใจของผู้ปกครองในด้านต่าง ๆ ของโรงเรียนทั้ง 5 ด้าน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการวางแผนการบริหารจัดการ

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่แสดงถึงความชอบใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนคลองบ้านระกาศ ทั้ง 5 ด้าน

การจัดการศึกษา หมายถึง การดำเนินการจัดกิจกรรมของโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพของนักเรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ จิตใจ คุณธรรม และสังคมแบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ

1. ด้านบุคลากรในโรงเรียน หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับครูผู้สอนของโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพของนักเรียน เช่น ครูมีความตั้งใจและอุทิศตนเพื่อทำหน้าที่พัฒนาคุณภาพนักเรียน ครูจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้ที่เหมาะสมให้กับนักเรียน
2. ด้านการจัดสภาพแวดล้อม หมายถึง การดำเนินการจัดบรรยากาศที่ดีปลอดภัยเอื้อต่อการจัดประสบการณ์ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนของโรงเรียนคลองบ้านระกาศ เพื่อพัฒนา

คุณภาพของนักเรียน เช่น จัดอาคารเรียนและห้องเรียนให้สะอาด เป็นระเบียบ สวยงามและเย็นสบายน่าเรียน จัดให้มีบริเวณธรรมชาติ โดยปลูกไม้ดอกไม้ประดับ พืชผักสวนครัวและสวนสมุนไพร พร้อมติดป้ายชื่อเพื่อให้นักเรียนรู้จัก

3. ด้านหลักสูตรการสอน หมายถึง การดำเนินการจัดเนื้อหาสาระการเรียนรู้และการจัดระบบการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ ความถนัด ความแตกต่างระหว่างบุคคลและความสามารถตามระดับพัฒนาการของโรงเรียนคลองบ้านระกาศแต่ละระดับชั้น เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีความสมดุล ทั้งความรู้ ความสามารถ ความคิด ความดีงาม และความรักรับผิดชอบต่อสังคม

4. ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หมายถึง การดำเนินการจัดกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อเป็นการเสริมประสบการณ์แก่นักเรียนและส่งเสริมการเรียนการสอนในหลักสูตรให้ประสบความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์มากที่สุด เช่น จัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมไม่ทำลายสิ่งของผู้อื่น ของสาธารณะและสิ่งแวดล้อม จัดกิจกรรมให้นักเรียนรักศักดิ์ศรีของตนเอง ด้วยการพึ่งตนเอง ช่วยตนเองได้

5. ด้านผู้ปกครองชุมชน หมายถึง การดำเนินงานให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน เช่น จัดกิจกรรมให้ผู้ปกครองมาเยี่ยมโรงเรียนและประชุมผู้ปกครองทุกภาคเรียนรายงานความเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบเป็นประจำ ให้สถานประกอบการในชุมชนมีส่วนร่วมในการฝึกสอนอาชีพแก่นักเรียน ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนและช่วยระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา รวมทั้งการให้โรงเรียนมีบทบาทในการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองและการพัฒนาชุมชน

ผู้ปกครอง หมายถึง พ่อ แม่ หรือบุคคลใด ๆ ซึ่งมีหน้าที่ในการอบรมเลี้ยงดูและเป็นผู้ที่ให้การศึกษา ตลอดจนเป็นบุคคลที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับตัวนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในโรงเรียนคลองบ้านระกาศ ช่วงชั้นที่ 1 และ 2 ปีการศึกษา 2550

โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนคลองบ้านระกาศสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ซึ่งเปิดทำการสอนในระดับก่อนประถมศึกษาถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เพศ หมายถึง เพศชาย และ เพศหญิงของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนคลองบ้านระกาศ ช่วงชั้นที่ 1 และ ช่วงชั้นที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 43 คนที่เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม

อายุ หมายถึง อายุตามปีปฏิทินของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนคลองบ้านระกาศช่วงชั้นที่ 1 และ ช่วงชั้นที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 43 คน ที่เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม

ระดับการศึกษา หมายถึง วุฒิการศึกษาขั้นสูงสุดของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนคลองบ้านระกาศช่วงชั้นที่ 1 และ ช่วงชั้นที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 43 คน ที่เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม

อาชีวะ หมายถึง การทำมาหากินจากการทำงานหรือกิจกรรมใดๆ ที่ก่อให้เกิดผลผลิตและรายได้ เป็นงานที่สุจริต ไม่ผิดศีลธรรม เป็นที่ยอมรับของสังคม

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องการศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนคลองบ้านระกาศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ครั้งนี้ใช้กรอบแนวคิดจากเอกสารและงานวิจัยของ กรชกร ชวติ (2545 : บทคัดย่อ) และ ประทุม สระทองยอด (2547 : วิทยานิพนธ์) ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนคลองบ้านระกาศใน 5 ด้าน แล้วนำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม เพื่อทราบความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนคลองบ้านระกาศ และนำผลการจัดการศึกษามาเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้เป็นที่พึงพอใจของผู้ปกครองมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ผู้นำเสนอแนวคิดและทฤษฎีเรื่องความพึงพอใจและการจัดการศึกษาในโรงเรียนการจัดการศึกษาตามแนวปฏิรูปโรงเรียนคลองบ้านระกาศตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการศึกษาของโรงเรียนคลองบ้านระกาศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับความพึงพอใจ
2. การจัดการศึกษาในโรงเรียน
3. โรงเรียนคลองบ้านระกาศ
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับความพึงพอใจ

ความหมายของความพึงพอใจ

ความพึงพอใจตรงกับคำในภาษาอังกฤษ "Satisfaction" ได้มีผู้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ดังนี้

บลูมและเนเลอร์ (Blum Naylor, 1968 : 364) กล่าวว่าความพึงพอใจว่าเป็นทัศนคติต่างๆ ที่ได้รับผลจากงานและปัจจัยแวดล้อม

วอลเลสไตน์ (Wallestein, 1971 : 25 - 26) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า คือความรู้สึกที่เกิดขึ้นเมื่อได้รับผลสำเร็จตามความมุ่งหมายหรือเป็นความรู้สึกขั้นสุดท้ายที่ได้รับผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์

วอลแมน (Wolman, 1973 : 384) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า เป็นความรู้สึกมีความสุข เมื่อคนเราได้รับผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย ความต้องการหรือแรงจูงใจ

วิรุฬห์ พรรณเทวี (2542 : 7) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกภายในจิตใจของมนุษย์ที่ไม่เหมือนกัน ขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคลว่าจะคาดหวังกับสิ่งหนึ่ง สิ่งใดอย่างไร ถ้าคาดหวังหรือมีความตั้งใจมากและได้รับการตอบสนองด้วยดี จะมีความพึงพอใจมาก แต่ในทางตรงกันข้ามอาจผิดหวังหรือไม่พึงพอใจเป็นอย่างยิ่งเมื่อไม่ได้รับการตอบสนองที่คาดหวังไว้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสิ่งที่ตนตั้งใจไว้ว่าจะมีมากหรือน้อย

ทรงศักดิ์ เดชาชาญ (2542 : 12) กล่าวว่าความพึงพอใจ คือ ความรู้สึกชอบ รักและสุขใจ หรือทัศนคติที่ดีของบุคคลที่มีต่อสิ่งนั้นๆ

กาญจน์ เรืองมนตรี (2543 : 1) ให้ความหมายว่า ความรู้สึก เช่น ความรู้สึกรัก ความรู้สึกชอบ ภูมิใจ สุขใจเต็มที่ ยินดี ประทับใจ เห็นด้วย อันจะมีผลให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน มีการเสียสละ อุทิศร่างกาย แรงใจ และสติปัญญาให้แก่งานอย่างแท้จริง

กาญจนา อรุณสุขขรจิ (2546 : 19-20) กล่าวว่าความพึงพอใจของมนุษย์เป็นการแสดงออกทางพฤติกรรมที่เป็นนามธรรม ไม่สามารถมองเห็นเป็นรูปร่างได้ การที่เราจะทราบว่าบุคคลมีความพึงพอใจหรือไม่ สามารถสังเกตโดยการแสดงออกที่ค่อนข้างสลับซับซ้อนและต้องมีสิ่งเร้าที่ตรงต่อความต้องการของบุคคล จึงจะทำให้บุคคลเกิดความพึงพอใจ ดังนั้นการสร้างสิ่งเร้าจึงเป็นแรงจูงใจของบุคคลนั้นให้เกิดความพึงพอใจในงานนั้น

อัญพร มาช้า (2546 : 29) ได้สรุปว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ทศนคติหรือระดับความพึงพอใจของบุคคลต่อกิจกรรมต่างๆ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพของกิจกรรมนั้นๆ โดยเกิดจากพื้นฐานของการรับรู้ ค่านิยมและประสบการณ์ที่แต่ละบุคคลได้รับ ระดับของความพึงพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อกิจกรรมนั้นๆ สามารถตอบสนองความต้องการแก่บุคคลนั้นได้

สุวรรณา วลัยอักษรลิขิต (2547 : 49) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกหรือทัศนคติทางด้านบวกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อสิ่งนั้นสามารถตอบสนองความต้องการให้แก่บุคคลนั้นได้ แต่ทั้งนี้ความพึงพอใจของแต่ละบุคคล ย่อมมีความแตกต่างกันขึ้นกับค่านิยมและประสบการณ์ที่ได้รับ

จากความหมายดังกล่าวพอสรุปได้ว่าความพึงพอใจหมายถึงความรู้สึกที่ดีความประทับใจ การมีเจตคติที่ดีของบุคคลที่มีความชอบใจต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง จะเกิดขึ้นเมื่อได้รับสิ่งที่ต้องการหรือบรรลุจุดมุ่งหมายในระดับหนึ่งและความรู้สึกนั้นจะลดลงหรือไม่เกิดขึ้น หากความต้องการหรือจุดมุ่งหมายไม่ได้รับการตอบสนอง

ความสำคัญของความพึงพอใจ

สาโรช ไสยสมบัติ (2534 : 15) กล่าวถึงความสำคัญของความพึงพอใจว่า ความพึงพอใจเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้งานประสบผลสำเร็จโดยเฉพาะอย่างยิ่งงานที่เกี่ยวกับการให้บริการ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญประการแรกที่เป็นตัวบ่งชี้ถึงความสำเร็จก้าวหน้าของงานบริการก็คือ จำนวนผู้มาใช้บริการ ดังนั้นผู้บริหารที่ชาญฉลาดจึงควรอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษาให้ลึกซึ้งถึงปัจจัยและองค์ประกอบต่างๆ ที่จะทำให้เกิดความพึงพอใจทั้งผู้ปฏิบัติงานและผู้มาใช้บริการ เพื่อใช้เป็นทางในการบริหารองค์กรให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุด

จากความสำคัญดังกล่าวสรุปได้ว่า หากบุคคลมีความพึงพอใจย่อมส่งผลต่อความเจริญก้าวหน้าของหน่วยงานตลอดจนทำให้เกิดความศรัทธาในหน่วยงานต่อไป

ประโยชน์ของการสำรวจความพึงพอใจ

องค์กรหรือหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นมาย่อมต้องการดำเนินงานให้ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้ ปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จขององค์กร ได้แก่ ผู้ให้บริการเนื่องจากผู้ใช้บริการสามารถสะท้อนถึงผลการดำเนินงานได้เป็นอย่างดี เมื่อองค์กรหรือหน่วยงานดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ให้บริการย่อมแสดงออกถึงความพึงพอใจ

การสำรวจความพึงพอใจเป็นการศึกษาความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งว่ามีความรู้สึกชอบใจหรือพอใจมากน้อยเพียงใดต่อการดำเนินงานใดงานหนึ่ง ความรู้สึกของบุคคลหรือกลุ่มที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งแต่ละคนจะแสดงความเชื่อและความรู้สึกได้ออกมาโดยการพูด การเขียน การสำรวจความพึงพอใจของผู้ปกครองจะเป็นประโยชน์ต่อการวางนโยบายต่าง ๆ การเปลี่ยนแปลงนโยบายหรือการเปลี่ยนแปลงระบบงานเพราะจะทำให้การดำเนินงานต่าง ๆ ของโรงเรียนเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและเป็นไปตามความพอใจของผู้ปกครอง (ปรัชญา เวสารวัธ, 2545 : 3)

การวัดความพึงพอใจ

ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเป็นกิริยาด้านความรู้สึกของผู้ปกครองในฐานะผู้รับบริการว่ามีความรู้สึกอย่างไรต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน ซึ่งอาจจะสำรวจระดับความพึงพอใจว่ามีความพึงพอใจมากน้อยเพียงใด ผลการสำรวจดังกล่าวจะมาใช้ประโยชน์ต่อการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับการจัดการศึกษามากยิ่งขึ้น

การวัดความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาประเด็นสำคัญจะระบุออกมาให้ได้ว่ามีมิติต่าง ๆ ตามประสบการณ์ที่ผู้ปกครองได้รับจากการจัดการศึกษานั้นมีอะไรบ้าง โดยส่วนใหญ่จะมุ่งวัดไปที่มิติพฤติกรรมของโรงเรียน มิติของกระบวนการให้บริการ และมิติในด้านผลผลิตหรือบริการที่ได้รับ

ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาเป็นการประเมินการปฏิบัติงานในการให้บริการของโรงเรียน โดยมีพื้นฐานเกิดจากการรับรู้ถึงการจัดการศึกษาที่แท้จริงและการประเมินผลนี้จะแตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์แต่ละบุคคลได้รับและตามเกณฑ์ที่แต่ละบุคคลตั้งไว้รวมทั้งการตัดสินใจของบุคคลนั้น ๆ ด้วย และมักจะพิจารณาจาก 2 ด้านคือ ด้านอัตวิสัย ซึ่งเกิดจากการได้รับรู้ถึงการจัดการศึกษา และด้านวัตถุวิสัย ซึ่งเกิดจากการได้รับปริมาณและคุณภาพของการศึกษา

กล่าวโดยสรุป การวัดความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนจะวัดได้ใน 3 มิติ คือ พฤติกรรมของโรงเรียน กระบวนการให้บริการและผลผลิต โดยมุ่งเน้นการ

วัดในมิติกระบวนการให้บริการของโรงเรียนหรือการจัดการศึกษาของโรงเรียน เพื่อให้ได้รับทั้งปริมาณและคุณภาพของการศึกษา

ทฤษฎีความพึงพอใจ

การที่ผู้ปกครองนักเรียนจะเกิดความพึงพอใจต่อโรงเรียนได้ ขึ้นอยู่กับความต้องการและความคาดหวังของผู้ปกครอง ตลอดจนการตั้งใจของโรงเรียนในเชิงการจัดการศึกษา ดังทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ ที่กล่าวถึงความพึงพอใจได้ด้วยความต้องการทั้ง 5 ชั้น

อารี เพชรมุต (2545 : 58 - 59) ได้สรุปทฤษฎีความพึงพอใจไว้ 2 ทฤษฎี คือ

1. ความพึงพอใจนำไปสู่การทำงานหรือความพึงพอใจสัมพันธ์กับการทำงานจากการศึกษาที่ Hawthorne ของ Elton Mayo และคณะ ตลอดจนการศึกษาด้านมนุษย์สัมพันธ์ของนักจิตวิทยากลุ่มต่าง ๆ พยายามสรุปให้เห็นว่า ความพึงพอใจในงานจะนำไปสู่การทำงานที่มีประสิทธิภาพ ถ้าบุคคลมีความพึงพอใจในงานที่เขารับผิดชอบอยู่ เขาจะสามารถทำให้งานมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น มีผลผลิตเพิ่มขึ้น และทำให้มีกำไรเพิ่มขึ้น ความพึงพอใจในงานอาจจะเกิดจากกำลังใจ ขวัญในการทำงาน คนที่มีขวัญดี กำลังขวัญสูง บุคคลนั้นจะมีความสุขและเมื่อมีความสุขก็จะทำให้งานมีประสิทธิภาพ

2. ผลการทำงานทำให้เกิดความพึงพอใจในงาน

ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์

มาสโลว์ (Maslow, 1970 : 68 - 80) ได้เสนอทฤษฎีลำดับขั้นของความต้องการ (Needs-Hierarchy Theory) ศึกษาเกี่ยวกับการจูงใจจากความต้องการของมนุษย์โดยที่มองเห็นว่ามนุษย์ทุกคนล้วนแต่มีความต้องการที่จะสนองความต้องการให้กับตนเอง ซึ่งความต้องการนี้จะไม่ที่สิ้นสุดและความต้องการของมนุษย์จะมีลักษณะเป็นลำดับขั้น จากต่ำไปหาสูง ในขณะที่ความต้องการขั้นต้นได้รับการตอบสนองบางส่วนแล้ว ความต้องการขั้นสูงต่อไปก็จะมาเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมต่อไป ซึ่งมาสโลว์ได้นำความต้องการมาจัดเรียงลำดับขั้น จากขั้นต่ำสุดไปสูงสุด ลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์ (Needs-Hierarchy Theory) มี 5 ขั้นดังนี้

1. ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ เพื่อความอยู่รอด อันได้แก่ ความต้องการอาหาร น้ำ อากาศ เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค กาพักผ่อน ที่พักอาศัย และความต้องการทางเพศ

2. ความต้องการทางด้านความมั่นคงปลอดภัย (Safety Needs) เป็นความต้องการที่จะได้รับการคุ้มครองภัยต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับร่างกาย ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ความมั่นคงในหน้าที่การงาน สถานะทางสังคม

3. ความต้องการทางด้านสังคม (Belongingness Needs) เป็นความต้องการเกี่ยวกับการอยู่ร่วมกัน การได้รับการยอมรับจากผู้อื่น

4. ความต้องการที่จะได้รับการยกย่องในสังคม (Esteem Needs) เป็นความต้องการที่จะทำให้บุคคลอื่นยกย่องสรรเสริญ

5. ความต้องการที่จะได้รับความสำเร็จในชีวิต (Self – Actualization Needs) เป็นความต้องการขั้นสูงสุดของมนุษย์ เป็นความต้องการที่จะให้เกิดความสำเร็จในทุกสิ่งทุกอย่างตามความนึกคิด หรือความหวังของตน

จากแนวคิดของมาสโลว์ สรุปได้ว่า ความต้องการของมนุษย์ในระดับแรกคือ ความต้องการทางด้านร่างกายเป็นความต้องการพื้นฐานเพื่อความอยู่รอดของชีวิต ความต้องการความปลอดภัยต้องการความรักและเป็นที่ยอมรับจากผู้อื่น ได้รับการยกย่องในสังคม และต้องการประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน เพื่อแสดงทักษะความเป็นเลิศที่ตนเองมี

เฮิร์ซเบิร์ก (Herzberg, 1959 : 113 - 115) ได้ทำการศึกษาพบทฤษฎีที่เป็นมูลเหตุทำให้เกิดความพึงพอใจที่เรียกว่า The Motivation Hygiene Theory ทฤษฎีนี้ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน 2 องค์ประกอบ คือ

1. องค์ประกอบจูงใจ (Motivation Factor) หมายถึง องค์ประกอบที่เกี่ยวกับตัวงาน และความสำเร็จก้าวหน้าของงาน 5 ปัจจัย ดังนี้ ความสำเร็จของงาน (Achievement) การได้รับการยอมรับนับถือ (Recognition) ลักษณะของงานที่ทำ (Work Itself) ความรับผิดชอบ (Responsibility) ความก้าวหน้าในการทำงาน (Advancement)

2. องค์ประกอบค้ำจุน หรือองค์ประกอบอนามัย (Hygiene Factors) หมายถึง องค์ประกอบที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ที่มักนำมาซึ่งความไม่พึงพอใจในการทำงาน จำเป็นต้องป้องกันหรือค้ำจุนไม่ให้เกิดความท้อถอยไม่อยากทำงาน ประกอบด้วยปัจจัย 11 ประการ คือ เงินเดือน โอกาสที่จะได้รับความก้าวหน้าในอนาคต ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ความสัมพันธ์กับผู้ใต้บังคับบัญชา ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ฐานะของอาชีพ การปกครอง บังคับบัญชา นโยบายและการบริหารงาน สภาพการทำงาน ความเป็นอยู่ส่วนตัว ความมั่นคงในการทำงาน

อัลเดอร์เฟอร์ (Alderfer, อ้างถึงใน ศิริพงษ์ เสงี่ยมาน, 2547 : 104) ทฤษฎีนี้เสนอโดยอัลเดอร์เฟอร์ (Clayton Alderfer) เป็นการขยายแนวคิดตามทฤษฎีของ มาสโลว์ และ เฮิร์ซเบิร์ก ซึ่งเป็นทฤษฎีในด้านแรงจูงใจ อัลเดอร์เฟอร์ มีแนวคิดว่า คนมีความต้องการจริง ความต้องการเหล่านี้สามารถจัดลำดับขั้นได้ โดยแบ่งเป็นลำดับล่างและลำดับบน ความต้องการเป็นสิ่งสำคัญที่

จะต้องเกิดขึ้นในองค์กร จึงแบ่งลำดับชั้นออกเป็น 3 ลำดับกว้างๆ สามารถเรียกย่อ ๆ ว่า E.R.G. ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ความต้องการเพื่อการดำรงชีวิต (Existing needs) เป็นความต้องการด้านกายภาพ กับ ความต้องการด้านความปลอดภัยด้านวัตถุ ซึ่งก็คล้ายกับการรวมลำดับชั้นที่ 1 และชั้นที่ 2 ของ มาสโลว์ เข้าด้วยกัน ความต้องการแบบนี้หากฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดได้รับ อีกฝ่ายหนึ่งจะเสียความต้องการนี้ไป

2. ความต้องการความสัมพันธ์ (Relatedness needs) เป็นความต้องการที่คนต้องการมีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นๆ เช่น หัวหน้างาน เพื่อนร่วมงาน ผู้ได้บังคับบัญชา ครอบครัว เพื่อนฝูง อัลเดอร์เฟอร์ ได้อธิบายไว้ว่า ความต้องการนี้จะแสดงออกโดยการแสดงความโกรธและความเป็นมิตรเช่นเดียวกับการพัฒนาความใกล้ชิด ความอบอุ่น และความสัมพันธ์กับคนอื่นๆ ความต้องการนี้เปรียบได้กับความต้องการลำดับ 3 คือ ความต้องการทางสังคมของ มาสโลว์ และถ้ามีความต้องการรุนแรงก็จะได้รับการตอบสนองความต้องการจากคนอื่นๆ

3. ความต้องการความเจริญก้าวหน้า (Growth needs) เป็นความต้องการภายในตัวของบุคคล เพื่อให้มีความก้าวหน้า พัฒนาและเติมเต็มศักยภาพที่ตนมีอยู่ ในสถานที่ทำงาน ความพึงพอใจในด้านความต้องการความเจริญก้าวหน้าจะเกิดผลเมื่อบุคคลที่รับงานมาทำจะดำเนินการเติมกำลังความสามารถที่ตนมีอยู่ รวมทั้งงานนั้นจะต้องสร้างสรรค์พัฒนาด้านทักษะและความสามารถใหม่ๆ ให้กับตนด้วย

ทฤษฎีของ อัลเดอร์เฟอร์ (Alderfer) ต่างจากทฤษฎีลำดับความต้องการของ Maslow ดังนี้ ทฤษฎีของ มาสโลว์ เสนอลำดับความต้องการขั้นต่ำจะต้องได้รับการตอบสนองในขั้นนี้ให้ครบถ้วนก่อน จึงจะเกิดความต้องการในลำดับชั้นสูงต่อไป ส่วนทฤษฎีของ อัลเดอร์เฟอร์ กล่าวว่าคนอาจได้รับประสบการณ์ ตามความต้องการหลากหลาย ดังนั้นความต้องการในการดำรงชีวิตจึงไม่จำเป็นว่าจะต้องเกิดก่อนจึงจะมีความต้องการในการมีความสัมพันธ์กับคนอื่นๆ หรือความเจริญก้าวหน้า ดังนั้นทฤษฎีของ อัลเดอร์เฟอร์ จึงมีความยืดหยุ่นมากกว่า และยังคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้านโครงสร้างความต้องการ นอกจากนี้ ทฤษฎีของ มาสโลว์ เชื่อว่าความต้องการที่พึงพอใจไม่ใช่สิ่งจูงใจอีกต่อไป แต่ อัลเดอร์เฟอร์ เชื่อว่าความขัดแย้งอย่างต่อเนื่องจะนำไปสู่ความต้องการระดับสูงทำให้คนย้อนกลับมายังความต้องการระดับต่ำกว่า ตัวอย่างเช่น ครูใหญ่ไม่สามารถก้าวไปสู่ตำแหน่งที่สูงขึ้น อาจเพิ่มความสัมพันธ์กับบุคคลต่างๆ ที่สามารถทำให้ตนไปสู่ตำแหน่งที่สูงขึ้น

สรุปแนวคิดทฤษฎีที่กล่าวมาข้างต้นได้ว่า การศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนนั้นจะเป็นการสะท้อนความรู้สึกของผู้ปกครอง ซึ่งเป็นผู้มารับบริการ

เป็นผู้ที่ได้รับผลประโยชน์และมีส่วนได้ส่วนเสียจากการจัดการศึกษาของโรงเรียน การศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองจะเป็นประโยชน์ในการนำผลสำรวจมาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น จะเห็นได้ว่าแรงจูงใจ ความต้องการและความพึงพอใจของบุคคลจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาองค์กรอย่างมากและจะทำให้องค์กรประสบผลสำเร็จ มีความก้าวหน้าตลอดไปความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการด้านต่างๆของโลกยุคโลกาภิวัตน์มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงสังคมและเศรษฐกิจของทุกประเทศรวมทั้งประเทศไทยด้วยจึงมีความจำเป็นที่ต้องปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาของชาติ ซึ่งถือเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศเพื่อสร้างคนไทยให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพพร้อมที่จะแข่งขันและร่วมมืออย่างสร้างสรรค์ในเวทีโลก หลักสูตรการศึกษาของประเทศไทยที่ใช้อยู่คือ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ติดตามผลการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรตลอดมา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 ได้กำหนดแนวทางในการจัดการศึกษาไว้ในมาตรา 8 การจัดการศึกษาให้ยึดหลักดังนี้ 1) เป็นการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อประชาชน 2) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา 3) การพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง มาตรา 16 กล่าวว่า การศึกษาในระบบมีสองระดับ คือ การศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาระดับอุดมศึกษา การศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วย การศึกษาซึ่งจัดไม่น้อยกว่าสิบสองปีก่อนระดับอุดมศึกษา มาตรา 17 ให้มีการจัดการศึกษาภาคบังคับจำนวน 9 ปี โดยให้เด็กซึ่งมีอายุย่างเข้าปีที่เจ็ดเข้าเรียนในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานจนอายุย่างเข้าปีที่ 16 มาตรา 22 ได้กำหนดไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียน ทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มศักยภาพ สาเหตุที่ทำให้มีการปฏิรูปการศึกษา ก็คือ

1. การจัดหลักสูตรและการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ยังไม่สามารถผลักดันให้ประเทศไทยเป็นผู้นำด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยีในภูมิภาค จึงจำเป็นต้องปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนให้มีทักษะกระบวนการและเจตคติที่ดีทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และมีความคิดสร้างสรรค์

2. การนำหลักสูตรไปใช้ยังไม่สามารถสร้างพื้นฐานในการคิด สร้างวิธีการเรียนรู้ให้คนไทย มีทักษะในการจัดการ และทักษะในการดำเนินชีวิตสามารถเผชิญปัญหาสังคมและเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ยังไม่สามารถที่จะทำให้ผู้เรียนใช้ภาษาต่างประเทศ โดย

เฉพาะภาษาอังกฤษในการติดต่อสื่อสาร และการค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ที่มีอยู่อย่างหลากหลายในยุคสารสนเทศ

รัฐธรรมนูญราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 กำหนดให้บุคคลมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาอบรมของรัฐ ต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองท้องถิ่นและชุมชน ประกอบกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 ได้กำหนดให้การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้ เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึกการอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์ความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมสังคมแห่งการเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เปิดโอกาสให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาพัฒนาสาระ และกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติดังกล่าว ได้กำหนดให้มีการจัดการทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ และให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำสาระของหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชน และสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ กำหนดให้มีการศึกษาภาคบังคับ จำนวน 9 ปี (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545 : 17) ด้วยวิสัยทัศน์ของรัฐที่เชื่อมั่นในนโยบายการศึกษาในการสร้างคน สร้างงาน เพื่อช่วยกอบกู้วิกฤตเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เป็นการสร้างชาติให้มั่นคงได้อย่างยั่งยืน เชื่อมมั่นในนโยบายการศึกษาในการสร้างชาติ ปรับโครงสร้าง และระบบการศึกษา ยึดหลักการบริหารจัดการที่เน้นคุณภาพประสิทธิภาพและความเสมอภาค ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และเชื่อมั่นในนโยบายการศึกษาเพื่อสร้างคน บูรณาการการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมในการปฏิรูปการเรียนรู้ และเชื่อมั่นในนโยบายการศึกษาเพื่อสร้างงาน สร้างเยาวชนให้มีความรู้คู่กับการทำงานกระทรวงศึกษาธิการโดยอาศัยอำนาจตามความในบทเฉพาะกาล มาตรา 74 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 จึงเป็นการสมควรกำหนดให้มีหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยยึดหลักความมีเอกภาพด้านนโยบาย และมีความหลากหลายในการปฏิบัติ กล่าวคือ เป็นหลักสูตรแกนกลางที่มีโครงสร้างหลักยึดหยุ่น กำหนดจุดหมาย ซึ่งถือเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในภาพรวม 12 ปี สาระการเรียนรู้

มาตรฐานการเรียนรู้แต่ละกลุ่ม มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น เป็นช่วงชั้นละ 3 ปี จัดเฉพาะส่วนที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองดีของชาติ การดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ ให้สถานศึกษาทุกแห่งจัดทำสาระในรายละเอียด อันพึงประสงค์ เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน และประเทศชาติ รวมถึงจัดให้สอดคล้องกับ ความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียนแต่ละกลุ่มเป้าหมายด้วย

เพื่อให้การใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ สถานศึกษาต้อง มีการร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนให้การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นไป อย่างต่อเนื่อง นอกจากนั้น กระทรวงศึกษาธิการยังต้องสนับสนุน ส่งเสริมด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ทั้งในสถานศึกษา และนอกสถานศึกษาให้ครอบคลุมหลักสูตรและกว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่อการพัฒนา ไปสู่ความเป็นสากล ทั้งนี้กระทรวงศึกษาธิการจะได้จัดทำ คู่มือการใช้หลักสูตร คู่มือครู เอกสาร ประกอบหลักสูตรกลุ่มสาระต่าง ๆ แนวทางการวัดและการประเมินผล การจัดระบบแนะแนวใน สถานศึกษา การวิจัยในสถานศึกษาและการใช้กระบวนการวิจัยในการพัฒนาการเรียนรู้ ตลอดจน เอกสารประชาสัมพันธ์หลักสูตรให้ประชาชนทั่วไป ผู้ปกครอง และผู้เรียนมีความเข้าใจและรับทราบ บทบาทของตนในการพัฒนาตนเองและสังคม

การจัดการศึกษาในโรงเรียน

ความหมายของการจัดการศึกษา

ความหมายในการจัดการศึกษาตามแนวการปฏิรูปการศึกษา พระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 กำหนดความมุ่งหมาย ของการจัดการศึกษาไว้ในหมวด 1 มาตรา 6 และมาตรา 7 ดังนี้

1. การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม
2. มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
3. ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้อง เกี่ยวกับการเมืองการปกครองใน ระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
4. รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์
5. มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย
6. รู้จักรักษามลประโยชน์ของส่วนรวมและของประเทศ
7. ส่งเสริม ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย

8. ส่งเสริมความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
9. รู้จักพึ่งพาตนเอง มีความสามารถในการประกอบอาชีพ
10. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
11. ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

หลักการจัดการศึกษา

หลักการจัดการศึกษาตามแนวปฏิรูปการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 หมวด 1 มาตรา 8 มาตรา 9 และหมวด 4 มาตรา 22 กำหนดไว้ดังนี้

1. เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน
2. การพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นอย่างต่อเนื่อง
3. ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ต่อการจัดการศึกษา
4. ให้สังคมมีส่วนร่วมต่อการจัดการศึกษา คือ การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

5. เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถาบันประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น

6. ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้
7. ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ

องค์ประกอบของการจัดการศึกษา

การจัดการศึกษาตามแนวปฏิรูปการศึกษามี 8 องค์ประกอบ ได้แก่ (ปรัชญา เวสารัชช, 2545 : 3 – 5)

1. สาระเนื้อหาในการศึกษา ในกรณีที่มีการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ ผู้จัดการศึกษามักจัดทำหลักสูตรเป็นตัวกำหนดเนื้อหาสาระหลักสูตรเหล่านี้ ซึ่งอาจเป็นหลักสูตรกลางที่ใช้สำหรับการศึกษาแต่ละระดับ แต่ขณะเดียวกันก็ควรเปิดโอกาสให้สถานศึกษาแต่ละแห่งสามารถจัดเนื้อหาสาระที่เหมาะสมกับท้องถิ่นได้ด้วย เนื้อหาสาระในการศึกษานั้นควรทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา ทั้งนี้ครูต้องทบทวนเนื้อหาสาระที่ตนสอนเพื่อปรับ แก้ไขให้ถูกต้องทันสมัย และให้ข้อมูลที่ถูกต้องแก่ผู้เรียน หากเห็นว่าเนื้อหาผิดพลาดหรือล้าสมัย ควรแจ้งผู้บริหารให้ทราบ

2. ครู ผู้สอน หรือผู้ให้การเรียนรู้ ผู้ถ่ายทอดเนื้อหาสาระได้แก่ครูและอาจารย์ ซึ่งถือเป็นผู้ประกอบวิชาชีพชั้นสูงบุคคลเหล่านี้ต้องได้รับการศึกษาอบรมมาทั้งด้านเนื้อหาและวิธีการถ่ายทอด

เพื่อให้สามารถถ่ายทอดความรู้และสาระวิชาที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพเงื่อนไขสำคัญประการหนึ่งสำหรับครูและอาจารย์คือต้องมีความตื่นตัวอยู่เสมอในการติดตามเรียนรู้เนื้อหาวิชาการวิชาชีพใหม่ๆ และวิทยาการด้านการเรียนการสอนตลอดเวลา บางกรณีต้องมีการศึกษาค้นคว้าวิจัยเพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ๆ ด้วย อนึ่ง ครูและอาจารย์ต้องพัฒนาความสามารถในการประยุกต์สาระเนื้อหาและองค์ความรู้ใหม่ให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละกลุ่ม

3. สื่อและอุปกรณ์สำหรับการศึกษา สื่อและอุปกรณ์ต่างๆ เช่น อาคาร สถานที่ โต๊ะ เก้าอี้ กระดานเขียน หนังสือ แบบเรียน สมุด ดินสอ ตลอดจนอุปกรณ์ที่ทันสมัยที่มีราคาแพงทั้งหลาย เช่น อุปกรณ์ในห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ เครื่องคอมพิวเตอร์ เหล่านี้ สื่อและอุปกรณ์เหล่านี้เป็นส่วนประกอบที่จำเป็นสำหรับการจัดการศึกษา ครูและผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีหน้าที่รับผิดชอบดูแลให้สิ่งเหล่านี้มีอยู่อย่างเพียงพออยู่ในสภาพใช้งานได้ และใช้สื่อเหล่านี้เป็นส่วนช่วยให้เกิดการถ่ายทอดเนื้อหาความรู้ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ครูที่มีคุณภาพต้องสามารถผลิตและพัฒนาสื่อและอุปกรณ์การศึกษาสำหรับการสอนของตนด้วย

4. รูปแบบวิธีการเรียนการสอน การศึกษายุคใหม่นั้นมีความแตกต่างไปจากการศึกษายุคก่อนซึ่งเน้นที่ตัวครู ระบบการศึกษายุคใหม่เน้นความสำคัญที่ตัวผู้เรียน ดังนั้น รูปแบบวิธีการเรียนการสอนแบบใหม่จึงแตกต่างไปจากเดิม จึงเกิดคำว่า “ปฏิรูปการเรียนรู้” ซึ่งนำไปสู่กระบวนการเรียนการสอนที่หลากหลาย เช่น การระดมความคิด การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การเรียนรู้นอกสถานที่เรียน การใช้อุปกรณ์เครื่องมือประกอบ รูปแบบวิธีการเรียนการสอนใหม่นี้ ผู้สอนพึงระมัดระวังและเลือกใช้ให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียนแต่ละกลุ่ม จำเป็นต้องใช้ความคิดสร้างสรรค์มาประกอบกับการทำความเข้าใจธรรมชาติการเรียนรู้ของผู้เรียนของตน

5. ผู้บริหารและบุคลากรที่ทำหน้าที่สนับสนุนการศึกษา ในการจัดการศึกษานั้นยังมีผู้ที่รับผิดชอบที่อาจไม่ได้เป็นผู้ถ่ายทอดโดยตรง ได้แก่ ผู้บริหารซึ่งมีหน้าที่จัดการศึกษาที่ตนรับผิดชอบให้เป็นไปโดยเรียบร้อย นำไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ และยังจำเป็นต้องมีบุคลากรทางการศึกษาอื่นร่วมด้วย เช่น เจ้าหน้าที่ธุรการงานทะเบียน งานโภชนาการและสุขอนามัย รวมทั้งฝ่ายสนับสนุนอื่นๆ

6. เงินทุนสนับสนุน การจัดการศึกษาเป็นเรื่องของการลงทุน ซึ่งผู้ลงทุนอาจเป็นรัฐบาลในฐานะผู้รับผิดชอบการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ผู้ปกครอง ผู้เรียน ชุมชน เป็นต้น เงินทุนเหล่านี้เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยให้การจัดการศึกษาเกิดผลตามเป้าหมาย

7. สถานที่ศึกษาและบรรยากาศแวดล้อม การจัดการศึกษาในระบบที่ยังต้องอาศัยชั้นเรียนยังเป็นสิ่งจำเป็น ดังนั้นอาคารสถานที่ ห้องเรียน และบรรยากาศแวดล้อมที่ใช้ในการจัดการศึกษาจึงเป็นส่วนที่ขาดไม่ได้ ถึงแม้จะมีการจัดการศึกษาโดยใช้สื่อทางไกลก็ตาม ก็ยังต้องมีสถานที่สำหรับการบริหารจัดการ การผลิตและถ่ายทอดสื่อ หรือการทำงานของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ในกรณีที่ยังต้อง

ใช้อาคารเป็นสถานที่สำหรับการจัดการเรียนการสอน สิ่งที่ผู้บริหารและผู้จัดการศึกษาต้องสนใจดูแล คือ ความเพียงพอ เหมาะสม ปลอดภัย และการมีบรรยากาศแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่วนครูก็ต้องรับผิดชอบในการจัดบรรยากาศในชั้นเรียนให้เหมาะสม หากจำเป็นต้องใช้งบประมาณปรับปรุงควรรวบรวมแจ้งผู้บริหารให้ช่วยดำเนินการ

8. ผู้เรียน ผู้เรียนหรือผู้ศึกษาถือเป็นองค์ประกอบที่จำเป็นที่สุดของการจัดการศึกษาเพราะผู้เรียนคือผู้รับการศึกษา และเป็นเป้าหมายหลักของการจัดการศึกษา การปรับเปลี่ยนความรู้และพฤติกรรมของผู้เรียนเป็นดัชนีชี้วัดผลสัมฤทธิ์ของการจัดการศึกษา การจัดการศึกษาจึงครอบคลุมขั้นตอนที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียน ตั้งแต่การเตรียมความพร้อมสำหรับการเรียนรู้ การให้การศึกษารอบรอบ การประเมินและการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ต่อเนื่อง ด้วยเหตุนี้เป้าหมายของการจัดการศึกษาในภาพรวมจึงมิได้จำกัดวงแคบเฉพาะในสถานที่ แต่มุ่งที่ตัวผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีปรัชญาพื้นฐานสำคัญ คือ "ทุกคนต้องเป็นส่วนสำคัญของการจัดการศึกษา และการศึกษาคงจัดสำหรับคนทุกคน"

พัฒนาการของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 1-2

การจัดการศึกษาให้ประสบความสำเร็จจำเป็นจะต้องจัดให้สอดคล้องกับธรรมชาติของผู้เรียน ซึ่งจะแตกต่างกันไปตามช่วงวัยของแต่ละวัย ดังนั้นผู้จัดการศึกษาระดับประถมศึกษาจึงควรศึกษาพัฒนาการของนักเรียนระดับประถมศึกษา เพื่อให้เข้าใจธรรมชาติของนักเรียนในช่วงนี้มากยิ่งขึ้น พัฒนาการของนักเรียนช่วงระดับประถมศึกษา มีดังนี้ (มณีวรรณ นามโสม, 2543 : 18 – 19)

1. การเรียนรู้เกี่ยวกับการฝึกทักษะด้านร่างกายที่จำเป็นต่อการเล่นทั่วไป ได้แก่ การพัฒนาทักษะทางกาย ซึ่งพื้นฐานทางชีววิทยาของนักเรียนในวัยนี้โดยทั่วไปกล้ามเนื้อและกระดูกเริ่มเข้าสู่วัยความพร้อมตามปกติแล้ว ดังนั้นการประสานงานของกล้ามเนื้อต่างๆ จึงจะเป็นไปโดยง่ายแต่โดยทั่วไปแล้วการประสานงานของกล้ามเนื้อใหญ่จะพัฒนาไปก่อนกล้ามเนื้อย่อย สังคมโดยทั่วไปต้องการให้นักเรียนผู้ชายพัฒนาทักษะต่างๆ ด้านร่างกายมากกว่านักเรียนหญิง ถ้าเป็นนักเรียนผู้หญิงถึงแม้จะด้อยในทักษะดังกล่าวก็มักจะถือว่าไม่สำคัญ แต่ถ้าเป็นนักเรียนผู้ชายหากด้อยทักษะทางกายก็มักจะถูกดูถูกจากเพื่อนและบุคคลอื่นๆ

2. การสร้างเจตคติที่ดีต่อการเจริญเติบโตของตนเอง ได้แก่ การพัฒนานิสัยในการรักษาตนเอง เช่น ความสะอาด ปลอดภัย มีความสนใจต่อการเจริญเติบโตของตนเอง กล้ามเนื้อต่างๆ พัฒนาการอย่างรวดเร็ว เริ่มมีความสนใจต่อการรักษาทรวดทรงของตนเอง นักเรียนในวัยนี้จะได้มีการยอมรับหรือไม่ได้รับการยอมรับจากเพื่อนและผู้ปกครอง ก็ขึ้นอยู่กับลักษณะและความสามารถทางด้านร่างกายเป็นส่วนใหญ่ นักเรียนวัยนี้เป็นวัยที่ชอบเล่นเกมประเภทที่กระฉับกระเฉง ตื่นเต้นหรือว่องไว

3. การเรียนรู้ในการรวมกลุ่มในวัยเดียวกัน ได้แก่ เรียนรู้ในฐานะผู้ให้และผู้รับ เรียนรู้การคบเพื่อน และทำการพัฒนาบุคลิกภาพทางด้านสังคมพื้นฐานทางด้านร่างกายนั้น จะพบว่าลักษณะทางกายและทักษะทางกายเป็นสิ่งสำคัญมาก ในด้านจิตวิทยานักเรียนจะก้าวออกจากกรอบครวัไปสู่โลกของเพื่อนฝูง นักเรียนจะเรียนรู้และมีความพึงพอใจในสังคมเพื่อนฝูงมากขึ้น นักเรียนจะเรียนรู้ในการปฏิบัติกับคนแปลกหน้า เช่น แสดงการอายหรือกลัวแสดงออก แสดงอาการบั่นปึง หรือแสดงความเป็นมิตร ถ้านักเรียนได้มีโอกาสแสดงตนอย่างไรในช่วงนี้ก็มีแนวโน้มที่จะแสดงเป็นนิสัยต่อไปในอนาคต

4. การเรียนรู้เกี่ยวกับบทบาทที่เหมาะสมสำหรับเพศชายและหญิง ได้แก่ การรู้จักวางตัวพร้อมกับมีความรู้สึกพึงพอใจในการปฏิบัติตามบทบาทของแต่ละเพศ เมื่อนักเรียนอยู่ในครอบครัวในช่วงอายุประมาณ 9 - 10 ปีนี้ นักเรียนผู้ชายจะได้รับการปฏิบัติในฐานะผู้ชาย และนักเรียนผู้หญิงได้รับการปฏิบัติในฐานะผู้หญิง การปฏิบัติเช่นนี้จะทำให้นักเรียนรู้เกี่ยวกับสถานภาพของตนเองเป็นอย่างดี

5. การพัฒนาทักษะพื้นฐานในการอ่าน เขียน การคิดคำนวณ ได้แก่ การเรียนรู้ในการอ่าน การเขียน และการคิดคำนวณที่สอดคล้องกับสภาพของสังคม นักเรียนในวันนี้จะมีระบบประสาทที่มีความพร้อมเพียงพอสำหรับการอ่าน การเขียน การคิดคำนวณเมื่อนักเรียนมีอายุ 6 ปี มีอยู่บางกรณีที่นักเรียนอาจจะมีความพร้อมในการเขียนเมื่ออายุครบ 6 ขวบ ทั้งนี้เนื่องจากระบบประสาท กล้ามเนื้อ นิ้วมือ มือและแขนยังไม่มีความสัมพันธ์กัน

6. การพัฒนาความคิดรวบยอดนั้นจำเป็นสำหรับดำรงชีวิตประจำวัน ความคิดรวบยอดหมายถึง ความคิดที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างชัดเจนถ่องแท้ ความคิดรวบยอดที่นักเรียนจะต้องพัฒนาก็จะได้แก่ความคิดรวบยอดเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ ความรับผิดชอบในฐานะพลเมืองดี และความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสภาพการณ์ต่างๆ ในสังคม

7. การพัฒนาความรู้สึกผิดชอบศีลธรรมและคุณธรรมในสังคม ได้แก่ การควบคุมศีลธรรม จรรยา เคารพในกฎของศีลธรรมและเริ่มมีเหตุผลในการพิจารณาค่านิยมต่างๆ ในสังคม

8. การก้าวไปสู่ความเป็นตัวของตัวเอง ได้แก่ การเรียนรู้เพื่อไปสู่ความเป็นอิสระและเป็นตัวของตัวเอง นักเรียนในวัยนี้มีอิสระในด้านร่างกาย แต่ทางด้านจิตใจของนักเรียนนั้นขึ้นอยู่กับบิดามารดาและครูอยู่มาก โดยทั่วไปนักเรียนจะเชื่อว่า บิดามารดาและครูเป็นคนฉลาด นักเรียนจะมีความเคารพยำเกรงอยู่มาก แต่ภายหลังเมื่อโตนักเรียนก็จะเริ่มเข้าใจว่าสิ่งที่บิดามารดาหรือครูพูดบางอย่างนั้นไม่ถูกต้องเสมอไป

9. การพัฒนาเจตคติที่ดีต่อกลุ่มคนและสถาบันในสังคม ได้แก่ การพัฒนาเจตคติที่จะเป็นรากฐานต่อการดำรงชีวิตในสังคมประชาธิปไตย การเรียนรู้เกี่ยวกับเจตคติหรือความรู้สึกนึกคิดที่มี

ต่อการกระทำต่างๆ โดยส่วนใหญ่ เกิดขึ้นได้ 3 วิธี คือ 1) จากการเลียนแบบบุคคลในสังคมบางคนที่นักเรียนยอมรับ 2) จากประสบการณ์ในลักษณะของการดีใจหรือเสียใจที่มีต่อสิ่งนั้นหรือเหตุการณ์นั้นหลาย ๆ ครั้งรวมกัน 3) จากประสบการณ์ในลักษณะของการดีใจหรือเสียใจที่มีผลต่อสิ่งนั้น หรือเหตุการณ์ที่ถือว่ามีความสำคัญอย่างที่สุดเกิดขึ้นเพียงครั้งเดียว

แนวทางการจัดการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนจึงความจะได้ทำหน้าที่อบรมสั่งสอนและสร้างพัฒนาการทั้ง 9 ขั้นนี้ ให้กับนักเรียนอย่างสมบูรณ์ หากขาดข้อใดข้อหนึ่งไป อาจทำให้เกิดพัฒนาการล่าช้า หรือมีพัฒนาการบกพร่องในวัยเด็ก ดังนั้น โรงเรียนคลองบางกระบือ จึงได้ยึดแบบอย่างการจัดการศึกษาในการพัฒนาการเด็กในวัยประถมศึกษาอย่างต่อเนื่อง

วัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา

ในขณะที่การจัดการศึกษามุ่งเป้าหมายระยะยาวสำหรับการพัฒนาบุคคลและการพัฒนาสังคม แต่การจัดการศึกษาโดยทั่วไปย่อมมีวัตถุประสงค์ที่มุ่งบรรลุผลหลายประการได้แก่ (ปรัชญา เวสารัชช. 2545 : 4-5)

1. ให้บริการทางการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการในการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพโดยถ่ายทอดเนื้อหาความรู้ความเข้าใจที่เหมาะสมเพื่อให้ผู้ได้รับการศึกษาวางตัวได้เหมาะสมในสังคมและมีความสามารถประกอบอาชีพตามความถนัดความสนใจหรือตามโอกาสของแต่ละคนได้ สถานศึกษาส่วนใหญ่ที่เรียกว่าโรงเรียน มหาวิทยาลัย ศูนย์การเรียนรู้ สถานศึกษาปฐมวัย ทำหน้าที่เป็นผู้ให้บริการทางการศึกษา

2. เตรียมนักเรียนวัยเรียนให้มีความพร้อมในการเรียนรู้ และจัดให้นักเรียนในวัยเรียนได้รับการศึกษาเพื่อการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องโดยส่งเสริมเกื้อหนุนให้นักเรียนวัยเรียนขั้นพื้นฐาน ได้มีพัฒนาการทั้งทางร่างกาย เซอร์วิญญา ความสนใจที่เหมาะสม มีความพร้อมในการศึกษาระดับสูงขึ้น การจัดการส่วนนี้โดยทั่วไปเป็นความร่วมมือระหว่าง พ่อ แม่ ผู้ปกครองและสถานศึกษา ส่วนนักเรียนในวัยเรียนทุกระดับจะได้รับการศึกษาเพื่อเป็นประโยชน์สำหรับการเตรียมตัว ระดับพื้นฐาน และเพื่อมีความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพการงานต่อไป

3. ให้โอกาสทางการศึกษา โดยเข้าถึงผู้รับบริการที่ไม่สามารถเข้ารับการศึกษาดังปกติที่มีอยู่หลากหลาย การจัดการศึกษาลักษณะนี้มุ่งไปที่ผู้ด้อยโอกาสต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นผู้ที่มีฐานะยากจน ผู้ที่พลาดโอกาสได้รับการศึกษาในช่วงของชีวิต ผู้ที่มีปัญหาทางร่างกาย จิตใจ หรือสติปัญญา การจัดการศึกษาเช่นนี้มักดำเนินการโดยสถานศึกษาเฉพาะด้าน เช่น โรงเรียนสอนคนตาบอด โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ หรือโดยวิธีการอื่นนอกกรอบและตามอัธยาศัย เช่น ศูนย์การเรียนรู้ การศึกษาในระบบทางไกล เป็นต้น

4. ตอบสนองความต้องการทางการศึกษาระดับสูงในเชิงคุณภาพวัตถุประสงค์นี้ส่งเสริมให้ประชาชนมีโอกาสได้พัฒนาความรู้ ความสามารถเฉพาะด้าน เพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพซึ่งอาจดำเนินการโดยสถาบันอุดมศึกษาที่เน้นการวิเคราะห์ วิจัยระดับสูง มุ่งคิดค้นเนื้อหาสาระที่แปลกใหม่จากเดิม นอกจากนี้ยังรวมถึงการฝึกอบรม เช่น ด้านการเกษตร การอุตสาหกรรม วิทยาศาสตร์ สุขภาพ เป็นต้น มักดำเนินการในรูปแบบการประชุมสัมมนาการฝึกอบรม การดูงาน การฝึกปฏิบัติ ฯลฯ

5. พัฒนาศักยภาพของแต่ละบุคคล ให้เต็มตามความสามารถ และตอบสนองวิสัยทัศน์ในการพัฒนาประเทศวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาข้อนี้เน้นการพัฒนามนุษย์ในลักษณะบูรณาการคือให้มีความสมบูรณ์ครบถ้วนทุกด้าน ทั้งทางร่างกาย สติปัญญา คุณธรรม ความคิด ความสำนึก ความรับผิดชอบ ฯลฯ ซึ่งตามปกติควรเป็นหน้าที่ของสถานศึกษา แต่หากสถานศึกษาไม่สามารถดูแลให้ครบถ้วนได้ก็ต้องจัดเสริมเพิ่มเติม ในลักษณะการฝึกอบรมและการสอดแทรกในกิจกรรมการเรียนการสอนปกติหรือการใช้สื่อต่างๆช่วยเสริมวัตถุประสงค์ส่วนนี้ยังรวมไปถึงการพัฒนาทักษะและคุณภาพของผู้ที่ทำงานแล้วหรือผู้ที่ผ่านการศึกษามาตามกระบวนการปกติให้สามารถติดตามความรู้ใหม่ๆ และวิทยาการที่มีการเปลี่ยนแปลงได้อย่างต่อเนื่อง

ความสำคัญของการจัดการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 ได้กำหนดให้มีการจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติและการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ โดยให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำสาระของหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคมภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติดังกล่าว กำหนดให้มีการศึกษาภาคบังคับจำนวน 9 ปี (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545 : 17) ด้วยวิสัยทัศน์ของรัฐที่เชื่อมั่นในนโยบายการศึกษาในการสร้างคน สร้างงานเพื่อช่วยกอบกู้วิกฤต เศรษฐกิจและสังคมของประเทศเป็นการสร้างชาติให้มั่นคงได้อย่างยั่งยืนเชื่อมั่นในนโยบายการศึกษาในการสร้างชาติปรับโครงสร้างและระบบการศึกษายึดหลักการบริหารจัดการที่เน้นคุณภาพประสิทธิภาพและความเสมอภาคใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและเชื่อมั่นในนโยบายการศึกษาเพื่อสร้างคน บูรณาการการศึกษาศาสนา และวัฒนธรรมในการปฏิรูปการเรียนรู้และเชื่อมั่นในนโยบายการศึกษาเพื่อสร้างงานสร้างเยาวชนให้มีความรู้คู่กับการทำงานกระทรวงศึกษาธิการโดยอาศัยอำนาจตามความในบทเฉพาะการ มาตรา 74 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 จึงเห็นสมควรกำหนดให้มีหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

โดยยึดหลักความมีเอกภาพด้านนโยบายและมีความหลากหลายในการปฏิบัติ กล่าวคือ เป็นหลักสูตรแกนกลางที่มีโครงสร้างหลักยึดหยุ่นกำหนดจุดหมายซึ่งถือเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในภาพรวม 12 ปี สาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้แต่ละกลุ่มสาระ มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น เป็นช่วงชั้นละ 3 ปี จัดเฉพาะส่วนที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นไทยความเป็นพลเมืองดีของชาติการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ ให้สถานศึกษาจัดทำสาระในรายละเอียดเป็นรายปีหรือรายภาคให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาในชุมชน สังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณสมบัติอันพึงประสงค์เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ รวมถึงจัดให้สอดคล้องกับความสามารถความถนัด และความสนใจของผู้เรียนแต่ละกลุ่มเป้าหมายด้วย

การจัดการศึกษามุ่งเน้นความสำคัญทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อพัฒนาคนให้มีความสมดุล โดยยึดหลักผู้เรียนสำคัญที่สุด ทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ให้ความสำคัญต่อความรู้เกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ชาติ และสังคมโลก รวมทั้งความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของสังคมไทย และระบบการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ความรู้และทักษะทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ความรู้ ความเข้าใจและประสบการณ์การจัดการการบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา ความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพการดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข

สถานศึกษาจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิดการจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้ป้องกันและแก้ไขปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ผสมผสานความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ อำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ และสามารถเทียบโอนผลการเรียนและประสบการณ์ได้ทุกระบบการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545 : 18)

เพื่อให้การใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานบรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ สถานศึกษาต้องมีการประสานสัมพันธ์และร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนให้การพัฒนาคุณภาพ

การศึกษาในสถานศึกษาเป็นไปอย่างต่อเนื่องนอกจากนั้น กระทรวงศึกษาธิการยังจำเป็นต้องสนับสนุนส่งเสริมด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษาให้ครอบคลุมหลักสูตรและกว้างขวางยิ่งขึ้นเพื่อการพัฒนาไปสู่ความเป็นสากล ทั้งนี้กระทรวงศึกษาธิการจะได้จัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร เช่น คู่มือการใช้หลักสูตร แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา คู่มือครู เอกสารประกอบหลักสูตรกลุ่มสาระต่างๆ แนวทางการวัดและประเมินผล การจัดระบบแนะแนวในสถานศึกษา การวิจัยในสถานศึกษาและการใช้กระบวนการวิจัยในการพัฒนาการเรียนรู้ ตลอดจนเอกสารประชาสัมพันธ์หลักสูตรให้ประชาชนทั่วไป ผู้ปกครอง และผู้เรียนมีความเข้าใจและรับทราบบทบาทของตนในการพัฒนาตนเองและสังคม

เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามหลักการ จุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ในการพัฒนาผู้เรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 สำหรับผู้เรียนทุกคน ทุกกลุ่มเป้าหมายสามารถปรับใช้ต่อการจัดการศึกษาทุกรูปแบบ จึงได้กำหนดระดับช่วงชั้น สาระการเรียนรู้ และแนวการจัดการเรียนรู้ในแต่ละช่วงชั้น พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 16 แบ่งการศึกษาในระบบออกเป็น 2 ระดับ คือการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาระดับอุดมศึกษา การศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วย การศึกษาซึ่งจัดไม่น้อยกว่า 12 ปี ก่อนระดับอุดมศึกษา โดยแบ่งออกเป็นระดับประถมศึกษา 6 ปี มี 2 ช่วงชั้นและระดับมัธยมศึกษา 6 ปี มี 2 ช่วงชั้น รวมเป็น 4 ช่วงชั้นดังนี้ (หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช. 2544 : 4-5)

ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6

ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3

ช่วงชั้นที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วยสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ คือ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ภาษาต่างประเทศ สาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มนี้เป็นพื้นฐานสำคัญที่ผู้เรียนทุกคนต้องเรียนรู้ โดยอาจจัดแบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มแรกประกอบด้วย ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เป็นสาระการเรียนรู้ที่สถานศึกษาต้องใช้เป็นหลักในการจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างพื้นฐานการคิดและเป็นกลยุทธ์ในการแก้ปัญหาและวิกฤตของชาติ กลุ่มที่ 2 ประกอบด้วย สุขศึกษา และพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ภาษาต่างประเทศ เป็นสาระการเรียนรู้ที่เสริมสร้างพื้นฐานความเป็นมนุษย์และสร้างศักยภาพในการคิดและการทำงานอย่างสร้างสรรค์

แนวการจัดการเรียนรู้ในช่วงชั้น มีดังนี้ ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 การจัดการเรียนรู้ต้องสนองต่อความสนใจของผู้เรียน โดยคำนึงถึงหลักจิตวิทยาพัฒนาการและจิตวิทยาการเรียนรู้ ทั้งนี้ในแต่ละคาบเรียนนั้นไม่ควรใช้เวลานานเกินความสนใจของผู้เรียน สถานศึกษาต้องจัดการเรียนรู้ให้ครบทุกกลุ่มสาระในลักษณะบูรณาการที่มีภาษาไทยและคณิตศาสตร์เป็นหลัก เน้นการเรียนรู้ตามสภาพจริงมีความสนุกสนานได้ปฏิบัติจริง เพื่อพัฒนาความเป็นมนุษย์ ทักษะพื้นฐานการติดต่อสื่อสารในการคิดคำนวณ การคิดวิเคราะห์ พัฒนาลักษณะนิสัยและสุนทรียภาพ

ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 -6 การจัดการเรียนรู้มีลักษณะคล้ายกับช่วงชั้นที่ 1 แต่จะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนสิ่งที่ตนสนใจ มุ่งเน้นทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม การสอนแบบบูรณาการโครงการ การใช้หัวเรื่องในการจัดการเรียนการสอน เพื่อมุ่งให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการคิดการค้นคว้าแสวงหาความรู้สร้างความรู้ด้วยตนเองสามารถสร้างสรรค์ผลงานแล้วนำไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น

ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 จัดการเรียนการสอนใกล้เคียงกับช่วงชั้นที่ 2

ประเวศ วะสี (2544 : 8) กล่าวว่าไว้ว่า การเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมกำหนดรูปแบบ และวิธีการให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน การปฏิบัติของโรงเรียนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับชุมชนนับตั้งแต่การวางแผน การติดต่อประสานงาน การเผยแพร่ข่าวสาร การให้ความร่วมมือช่วยเหลือตลอดจนการใช้แหล่งทรัพยากรซึ่งกันและกัน โดยมุ่งสร้างสรรค์ก่อให้เกิดประโยชน์ในด้านต่างๆ แก่โรงเรียน และชุมชนต้องการที่จะปฏิรูปโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องใช้นวัตกรรมรูปแบบใหม่ๆ มาใช้ในการปฏิรูปการศึกษา โดยอาศัยหลักการกระจายอำนาจ และการตัดสินใจทางการบริหาร โดยให้ทั้งผู้ให้บริการและผู้รับบริการได้ร่วมกันตัดสินใจในระดับโรงเรียน ให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการการศึกษาที่อยู่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามาร่วมบริหาร

เอนก นามวงษ์ (2546 : 25) กล่าวถึงการตัดสินใจมีส่วนร่วมของผู้ปกครองว่า กระบวนการตัดสินใจของผู้ปกครองและนักเรียนที่มีต่อการเลือกส่งนักเรียนเข้าเรียนในโรงเรียน อาจจัดได้ว่าอยู่ในกระบวนการตัดสินใจที่อาศัยเหตุผลและความเหมาะสมเป็นหลัก เป็นกระบวนการแบบห่วงสัมพันธ์ของกิจกรรมสำคัญที่เชื่อมโยงต่อเนื่องกัน 5 ขั้นตอน คือ ขั้นกำหนดปัญหา ขั้นกำหนดทางเลือก ขั้นวิเคราะห์ทางเลือก ขั้นตัดสินใจและขั้นนำไปปฏิบัติ

ธีระ รุญเจริญ (2546 : 6-21) กล่าวถึงหลักการจัดการศึกษาตามแนวทางปฏิรูปสถานศึกษาว่าเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา ตาม

แนวทางปฏิรูปการศึกษาใน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มี 2 ด้านหลัก คือ

1. การจัดการศึกษา ให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมาย หลักการ แนวทาง รูปแบบการจัดการศึกษา หลักสูตร และกระบวนการจัดการเรียนการสอน
2. การบริหารการศึกษา ให้เป็นไปตามแนวทางการบริหารที่กำหนดไว้โดยเน้นการบริหารแบบมีส่วนร่วมของหลายฝ่าย รวมทั้งบิดา มารดา ผู้ปกครอง องค์กรของรัฐและเอกชน ตลอดจนชุมชน สมาคมในสังคมทั้งนี้จะต้องให้ความสำคัญในการปฏิรูปด้านต่างๆดังนี้

ปฏิรูประบบการศึกษาให้สอดคล้องซึ่งกันและกันทั้งระบบ ทั้งการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย

ปฏิรูปการเรียนรู้ โดยให้ความสำคัญแก่หลักสูตร (หลักสูตรแกนกลาง และหลักสูตรท้องถิ่น) เนื้อหาสาระ วิธีการเรียนการสอน แหล่งเรียนรู้ และกระบวนการเรียนรู้ในชุมชน จะทำให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการศึกษาตามหลักการคนทั้งมวลเพื่อการศึกษา (All for Education) ทำให้ชุมชนเข้มแข็ง ทำให้สังคมก้าวหน้า และจะส่งผลให้การปฏิรูปสัมฤทธิ์ผลได้ตรงตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและนำไปสู่การปฏิรูปการศึกษา

1. การปฏิรูปโครงสร้างระบบบริหารการศึกษา
2. การปฏิรูประบบบริหารบุคลากร
3. การปฏิรูปการเรียนการสอน
4. การปฏิรูประบบการศึกษา

หลักการบริหารสถานศึกษาตามแนวทางปฏิรูปสถานศึกษา เป็นการบริหารแบบมีส่วนร่วม การบริหารโดยองค์คณะบุคคล เน้นการดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของนักเรียนเป็นการศึกษาที่ให้ทุกคน ทุกฝ่าย ทุกองค์กรมีส่วนร่วมการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารงานอย่างอิสระ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารงานในรูปแบบของคณะกรรมการสถานศึกษา โดยเน้นการมีส่วนร่วมทั้งครู โรงเรียน ชุมชน และองค์กรต่างๆการเป็นผู้อำนวยความสะดวก

ณรงค์ ณ ลำพูน และเพ็ชร รูปวิเชตร (2546 : 36) กล่าวถึงหลักการปฏิรูปสถานศึกษาไว้ดังนี้ สิ่งที่ผู้บริหารและบุคลากรในสถาบันการศึกษาควรทราบเกี่ยวกับการปฏิรูปการจัดการศึกษาในโรงเรียน มีรายละเอียดการปฏิรูป ดังต่อไปนี้

1. การปฏิรูปหลักสูตรการเรียนรู้
2. การประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อให้เกิดมาตรฐาน
3. การปฏิรูปการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับผู้เรียนและชุมชน

4. การปฏิรูปครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีคุณภาพ
5. การปฏิรูปทรัพยากรที่มีอยู่และการดึงบุคคลในชุมชนให้เข้ามามีส่วนร่วม
6. การปฏิรูปการใช้งบประมาณที่เน้นคุณภาพของงานและการใช้ประโยชน์สูงสุด

สรุปได้ว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการปฏิรูปสถานศึกษา ควรใช้หลักการให้ชุมชน ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมเสนอแนะแสดงความคิดเห็น ร่วมตัดสินใจ ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ในด้านการพัฒนาหลักสูตรรวมไปถึงกิจกรรมเสริมหลักสูตร การจัดสภาพแวดล้อม แหล่งการเรียนรู้และอาคารสถานที่ ที่ส่งเสริมการพัฒนาการของนักเรียน เช่น แหล่งเรียนรู้ และศูนย์การเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และจัดบรรยากาศของโรงเรียนให้อบอุ่นเพื่อให้ผู้เรียนมีความรักที่จะเรียนรู้และรู้จักแสวงหาความรู้ ในด้านการประเมิน ผู้บริหารสถานศึกษา จำเป็นต้องจัดให้ประเมินผล โดยส่งเสริมการประเมินผลภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา แห่งชาติ คำนึงถึงผู้ที่ใกล้ชิดนักเรียนได้มีส่วนร่วมในการประเมินผลด้วย และที่สำคัญจะต้องมีการ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข่าวสารของโรงเรียนแก่ผู้ปกครอง ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญ กับงานด้านเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของโรงเรียนให้ชุมชนและสาธารณชนทราบ โดยวิธีการ หลากหลายเพื่อสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกัน และสร้างการมีส่วนร่วมเพิ่มขึ้น โรงเรียนจะมี ประสิทธิภาพต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่าย โดยมีแนวทางที่เหมาะสมสนับสนุนให้ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ส่งเสริมความร่วมมือกันระหว่างครอบครัวและโรงเรียน มีการ ช่วยเหลือปรึกษาหารือในกิจกรรมต่างๆของโรงเรียน ไม่ว่าจะเป็นการจัดประสบการณ์ทักษะ เพื่อให้ การคิดอย่างมีเหตุผล การเรียนการสอนกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่างๆ การจัดสภาพแวดล้อมอาคาร สถานที่ให้เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนเต็มศักยภาพ การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับ ผู้ปกครอง รวมไปถึงการประเมินผลการเรียนของนักเรียน สร้างความตระหนักให้ผู้ปกครองเห็นว่า โรงเรียนเป็นของเขา ถ้าสามารถประสานสิ่งเหล่านี้ได้แล้ว การทำงานร่วมกันย่อมเกิดผลดีต่อ ประสิทธิภาพของโรงเรียน การทำงานร่วมกันระหว่างครอบครัว โรงเรียน และชุมชนนั้น สร้างความ แตกต่างอย่างมากในความสำเร็จของนักเรียนและโรงเรียนให้มีคุณภาพ เป็นไปในทางที่ดีขึ้น เมื่อ ผู้ปกครองใกล้ชิดกับนักเรียน จะเพิ่มความแข็งแกร่งให้กับโรงเรียนและชุมชน คือการสร้าง ความสัมพันธ์ระหว่างครอบครัวที่มีต่อโรงเรียน

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการปฏิรูปสถานศึกษา

หลังจากมีการปฏิรูปการศึกษาของประเทศไทยอย่างเป็นระบบและมีพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 สถาบันการศึกษาต่างๆ ของไทยจะต้องปฏิบัติตามสาระในพระราชบัญญัตินี้ที่เน้นกระบวนการปรับปรุงทั้งระบบไม่ว่าจะเป็น หลักสูตรและกิจกรรมเสริมกระบวนการเรียนการสอน การจัดสภาพแวดล้อมอาคารสถานที่ การ

สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบ้านกับโรงเรียนรวมไปถึงการประเมินผลสิ่งต่างๆเหล่านี้ล้วนเป็นการส่งเสริมให้เกิดความดีของจิตใจแก่ชุมชนโดยรอบด้วย

การใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ การเรียนรู้คู่คุณธรรม ทั้งนี้ต้องพยายามนำกระบวนการจัดการกระบวนการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม กระบวนการคิดและกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ไปสอดแทรกในการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ เนื้อหาและกระบวนการต่างๆ ข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งการเรียนรู้ในลักษณะองค์การรวม การบูรณาการเป็นการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ร่วมกันยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยนำกระบวนการเรียนรู้จากกลุ่มสาระเดียวกันหรือต่างกลุ่มสาระการเรียนรู้มาบูรณาการในการจัดการเรียนการสอนซึ่งจัดได้หลายลักษณะ เช่น

1. การบูรณาการแบบผู้สอนคนเดียว ผู้สอนสามารถจัดการเรียนรู้โดยเชื่อมโยงสาระการเรียนรู้ต่างกับหัวข้อเรื่องที่สอดคล้องกับชีวิตจริง หรือสาระที่กำหนดขึ้นมา เช่น เรื่องสิ่งแวดล้อม นำเป็นต้น ผู้สอนสามารถเชื่อมโยงสาระและกระบวนการเรียนรู้ของกลุ่มสาระต่างๆ เช่น การอ่าน การเขียน การคิดคำนวณ การคิดวิเคราะห์ต่างๆ ทำให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะและกระบวนการเรียนรู้ไปแสวงหาความรู้ ความจริงจากหัวข้อเรื่องที่กำหนด

2. การบูรณาการแบบคู่ขนาน มีผู้สอนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปร่วมกันจัดการเรียนการสอนโดยอาจยึดหัวข้อเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งแล้วบูรณาการเชื่อมโยงแบบคู่ขนาน เช่นผู้สอนคนหนึ่งสอนวิทยาศาสตร์เรื่องเงา ผู้สอนอีกคนหนึ่งอาจสอนคณิตศาสตร์เรื่องการวัดระยะทางโดยการวัดเงาคิดคำนวณในเรื่องเงาในช่วงเวลาต่างๆ จัดทำกราฟของเงาในระยะต่างๆ หรืออีกคนหนึ่งอาจให้ผู้เรียนเรียนรู้ศิลปะเรื่องเทคนิคการวาดรูปที่มีเงา

3. การบูรณาการแบบสหวิทยา การบูรณาการในลักษณะนี้เป็นการนำเนื้อหาจากหลายกลุ่ม นำสาระมาเชื่อมโยงเพื่อจัดการเรียนรู้ ซึ่งโดยทั่วไปผู้สอนมักจัดการเรียนการสอนแยกตามรายวิชาหรือกลุ่มวิชาแต่ในบางเรื่องผู้สอนจัดการเรียนการสอนร่วมกันในเรื่องเดียวกัน เช่น เรื่องวันสิ่งแวดล้อมของชาติ ผู้สอนภาษาไทยจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนรู้ภาษา คำศัพท์เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ผู้สอนวิทยาศาสตร์จัดกิจกรรมค้นคว้าเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ผู้สอนสังคมศึกษาให้ผู้เรียนค้นคว้าหรือทำกิจกรรมชมรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และครูผู้สอนสุขศึกษาอาจจัดให้ทำกิจกรรมเกี่ยวกับการรักษาสีสิ่งแวดล้อมให้ถูกสุขลักษณะ เป็นต้น

4. การบูรณาการแบบโครงการ ผู้สอนสามารถจัดการเรียนการสอนโดยบูรณาการเป็นโครงการโดยผู้เรียนและครู ผู้สอนร่วมกันสร้างสรรค์โครงการขึ้น โดยใช้เวลาการเรียนต่อเนื่องกันได้หลายชั่วโมง ด้วยการนำเอาจำนวนชั่วโมงของวิชาต่างๆ ที่ครูผู้สอนเคยสอนแยกกันนั้นมารวมเป็นเรื่องเดียวกัน มีเป้าหมายเดียวกัน ในลักษณะของการสอนเป็นทีม เรียนเป็นทีม ในกรณีที่ต้องการเน้นทักษะบางเรื่องเป็นพิเศษ ครูผู้สอนสามารถแยกกันสอนได้ เช่น กิจกรรมเข้าค่ายดนตรี กิจกรรมเข้าค่ายภาษาอังกฤษ กิจกรรมเข้าค่ายศิลปะ เป็นต้น

สิ่งแวดล้อม

แนวคิดสภาพแวดล้อมกับองค์กร

ในปัจจุบันนักวิชาการและนักบริหารเริ่มให้ความสนใจเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตของมนุษย์กันมากขึ้น ทำให้แนวคิดและวิทยาการต่าง ๆ ที่มนุษย์คิดค้นและสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ขึ้นมานั้น ต้องปรับเปลี่ยนเพื่อให้เกิดความสมดุลกับธรรมชาติให้มากที่สุด ด้วยเหตุมนุษย์เป็นผู้บริโภคที่สำคัญ จึงแสวงหาทุกอย่างเพื่อตอบสนอง จึงเป็นที่มาของคำว่า มนุษย์เป็นทั้งผู้สร้างและผู้ทำลาย การบริหารองค์กรก็เช่นเดียวกันจะสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพก็จำเป็นจะต้องมีการปรับสภาพองค์กรให้สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป ดังนั้นการบริหารงานองค์กรจะต้องให้ความสำคัญกับสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกที่มีปัจจัยต่าง ๆ ทำให้เกิดสภาพการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

อรุณ รักรธรรม (2538 : 237-247) ได้กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมไว้ว่าแนวคิดในด้านการพัฒนาองค์กรกับสภาพแวดล้อมในระยะแรก ๆ นักวิชาการจะเป็นด้านการบริหารหรือด้านทฤษฎีองค์กรก็ตามดูเหมือนว่าไม่ได้ให้ความสนใจมากนักเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม แต่ได้สนใจเฉพาะการค้นหาหลักการต่าง ๆ ในด้านโครงสร้าง การวางแผน การควบคุม เพื่อประสิทธิผลและประสิทธิภาพขององค์กรเช่นลักษณะการบังคับบัญชาตามลำดับชั้น การแบ่งงานกันทำ การแสวงหากฎเกณฑ์ที่มีเหตุผล การจัดการตามแบบวิทยาศาสตร์เพื่อแสวงหาทางที่ดีที่สุดในการได้มาซึ่งประสิทธิผลและประสิทธิภาพขององค์กรและการประสานงาน เป็นต้น

ฮิวส์ และโบวดิทช์ (Huse and Bowditch, 1977 : 292 – 293) ให้คำจำกัดความของสภาพแวดล้อมของการบริหารไว้ว่า หมายถึง คน สภาพการณ์ หรือเงื่อนไขซึ่งอยู่ภายนอกองค์กรที่มีผลต่อหรือได้รับผลกระทบจากองค์กร หรือกล่าวได้ว่าอะไรก็ตามที่อยู่ภายนอกองค์กรล้วนแต่เป็นสภาพแวดล้อมขององค์กรบริหารทั้งสิ้น ทั้งนี้ไม่เพียงแต่จะหมายถึงบุคคลและสภาพพื้นที่เท่านั้นแต่ยังรวมถึงแนวความคิดที่เป็นนามธรรม

บราวน์ และโมเบอร์ก (Brown and Moberg, 1980 : 29) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมหมายถึง สิ่งของ บุคคล หรือองค์กรอื่นที่อยู่รอบ ๆ องค์กร และรวมถึงแหล่งที่องค์กรได้อาศัยวัตถุดิบและเป็นที่จำหน่ายสินค้าและบริการด้วย

จากแนวคิดดังกล่าวพอสรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมกับองค์กรเป็นสิ่งที่ปรากฏควบคู่กันไปปัจจัยต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นมนุษย์ วัตถุ สถานการณ์ หรือสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม การเมืองล้วนแล้วแต่เป็นอิทธิพลของสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะมีผลกระทบต่อการบริหารงานองค์กรทั้งสิ้นแนวความคิดในยุคใหม่จึงให้ความสำคัญต่อสภาพแวดล้อมที่มีต่อองค์กรโดยทำการศึกษาค้นคว้าและพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

ดิน ปรัชญพทธี (ดิน ปรัชญพทธี 2543 : 263อ้างถึงใน มณี เหมทานนท์, 2550 : 3) ได้กล่าวถึงสภาพแวดล้อมไว้ว่า สภาพแวดล้อมหรือนิเวศวิทยา ตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า Environment หรือ Ecology ซึ่งนักชีววิทยาชื่อ เฮกเกิล (Haeckel) ได้คิดคำนี้ขึ้นในปี ค.ศ.1870 จากรากศัพท์ภาษากรีกว่า "Oikos"ซึ่งเดิมหมายถึงการอยู่อาศัยหรือที่อยู่อาศัย "Habitation" ต่อมาจากแนวคิดสภาพแวดล้อมหรือนิเวศวิทยานี้หมายรวมถึงเศรษฐกิจและครัวเรือนของอินทรีย์หรือสิ่งมีชีวิต (Organism) ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างอินทรีย์และสภาพแวดล้อมทั้งสิ่งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิตที่เป็นนามธรรมและรูปธรรม เฉพาะอย่างยิ่งความสัมพันธ์ทั้งที่ชัดเจนและเอื้ออำนวยสภาพการต่อสู้เพื่อยังชีพ

ดังนั้น สิ่งแวดล้อม คือ ทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่รอบตัวมนุษย์ทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต รวมทั้งที่เป็นรูปธรรม (สามารถจับต้องและมองเห็นได้) และนามธรรม (ตัวอย่างเช่นวัฒนธรรมแบบแผน ประเพณี ความเชื่อ) มีอิทธิพลเกี่ยวโยงถึงกัน เป็นปัจจัยในการเกื้อหนุนซึ่งกันและกัน ผลกระทบจากปัจจัยหนึ่งจะมีส่วนเสริมสร้างหรือทำลายอีกส่วนหนึ่ง อย่างหลีกเลี่ยงมิได้ สิ่งแวดล้อมเป็นวงจรและวัฏจักรที่เกี่ยวข้องกันไปทั้งระบบ

โรงเรียนคลองบ้านระกาศ

โรงเรียนคลองบ้านระกาศ เป็นโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ตั้งอยู่หมู่ 7 ตำบลบ้านระกาศ อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ ได้จัดตั้งขึ้นตั้งแต่ปีการศึกษา 2484 ในที่ดินของนายवाद วัฒนานนท์ ซึ่งมอบให้เป็นที่ดินของราชพัสดุแล้วปัจจุบันโรงเรียนเปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ในปีการศึกษา 2550 มีนักเรียนทั้งสิ้น 63 คน เป็นนักเรียนระดับอนุบาล13 คน ช่วงชั้นที่ 1 มีนักเรียน 24 คน ช่วงชั้นที่ 2 มีนักเรียน 26 คน รวมทั้งสิ้น 63 คน เขตบริการของโรงเรียนคือหมู่ที่ 7 ของตำบลบ้านระกาศนักเรียนส่วนใหญ่เป็นคนในพื้นที่หมู่ 7 การประกอบอาชีพของผู้ปกครองคือการทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม การรับจ้างทั่วไป การเลี้ยงกุ้ง การเลี้ยงปลา การเดินทางมาโรงเรียนของนักเรียนส่วนใหญ่จะเดินมาด้วยเท้า จักรยานที่ทางรัฐจัดสรรให้ ลักษณะภูมิประเทศของโรงเรียนเป็นท้องทุ่ง บ่อเลี้ยงกุ้ง บ่อเลี้ยงปลา ล้ำคลอง โรงเรียนได้พยายามปรับปรุงและพัฒนาการบริหารการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านบุคลากร ด้านการเรียนการสอน ด้านงานวิชาการ งานงบประมาณ งานบริหารทั่วไป ตลอดจนด้านความสัมพันธ์กับชุมชนเพื่อพัฒนาคุณภาพของนักเรียนทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ตลอดจนสร้างความเชื่อมั่น ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กล้าแสดงออก และมีทักษะกระบวนการคิด

ดำรงชีวิตประจำวันอย่างมีความสุขและเป็นประโยชน์ต่อตนเอง และส่วนรวมสอดคล้องตามแผนการศึกษาแห่งชาติระยะที่ 10 พ.ศ. 2550-2553

วัตถุประสงค์ของสถานศึกษา

โรงเรียนคลองบ้านระกาศ มีวัตถุประสงค์ในการพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ดังนี้

1. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาให้เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม มีความเป็นประชาธิปไตย อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ประหยัดพลังงาน มีความภูมิใจในชาติและท้องถิ่น
2. พัฒนาผู้เรียนให้ใฝ่เรียนรู้ ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง รักการอ่านการเขียน มุ่งเน้นนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม
3. ผู้เรียนมีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในการเรียนรู้ตามศักยภาพ มีพัฒนาการที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข
4. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกกลุ่มสาระตามมาตรฐานที่กำหนด มีทักษะในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร

แนวคิดหลักที่สถานศึกษาใช้ในการบริหารจัดการ คือ

1. บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการทำงาน ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ มีการกำกับติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่อง
 2. รายงานผลการปฏิบัติงาน และปัญหาให้ผู้บริหารสถานศึกษาทราบ เพื่อปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น
 3. ประชาสัมพันธ์การปฏิบัติงานให้ชุมชน หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานอื่น ๆ ทราบ
- ลักษณะของการดำเนินการ**

1. **ด้านพัฒนาคุณภาพผู้เรียน** (ผู้เรียน) ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ให้เป็นไปตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามที่หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดไว้ นักเรียนมีนิสัยรักการเรียนรู้ การทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ สามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง มีเจตคติที่ดี
2. **ด้านการเรียนการสอน** (ครูผู้สอน) ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สามารถพัฒนาให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จตามหลักสูตรของสถานศึกษา ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบตลอดจนจัดหาครูให้เพียงพอต่อการเรียนการสอน

3. ด้านการบริหารและการจัดการศึกษา (ผู้บริหาร)

ด้านกระบวนการ มีการจัดโครงสร้างและการบริหารงานอย่างมีระบบ ครอบคลุม ให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา ส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา จัดกระบวนการเรียนรู้ โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดทำหลักสูตรให้เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น

ด้านผู้บริหาร มีภาวะผู้นำ มีคุณธรรม จริยธรรม บริหารจัดการ โดยยึดหลักธรรมาภิบาล และประชาธิปไตย เสริมสร้างขวัญและกำลังใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชา เป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความรู้ความสามารถในการบริหารและการจัดการศึกษา

4. ด้านพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ (ชุมชน)

ชุมชนให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษา พัฒนาสถานศึกษา สภาพแวดล้อม อาคาร สิ่งก่อสร้างต่างๆ ร่วมกิจกรรมโครงการและงานต่างๆ เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ชุมชนให้ความร่วมมือในการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อปลูกฝังให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ และเจตคติที่ดีต่ออาชีพในท้องถิ่นของตนเอง และปลูกฝังให้ผู้เรียนสำนึกและรักถิ่นของตนเอง

ขอบข่ายการบริหารงาน

จากการปฏิรูปการศึกษาที่มีความมุ่งหมายที่จะจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้บรรลุตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้มีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการบริหารงานในโรงเรียน โดยมีการกระจายอำนาจให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม ทั้งนี้เพื่อให้โรงเรียนมีความคล่องตัวมีอิสระในการบริหารจัดการ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ (2546ก : 32) กำหนดให้เขตพื้นที่การศึกษามีขอบข่ายภารกิจการบริหารและการจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ไว้ 4 ด้าน ได้แก่ การบริหารวิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงบประมาณ และการบริหารทั่วไป โดยมีสาระสำคัญพอสรุปได้ดังนี้

1. การบริหารวิชาการ จัดให้มี หัวหน้าช่วงชั้น หัวหน้าสาย หัวหน้าสาระการเรียนรู้ งานพัฒนาหลักสูตร งานวิจัย งานวัดประเมินผล งานพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน งานประกันคุณภาพ

2. การบริหารงานบุคคล มีการวางแผนอัตรากำลัง การสรรหาบุคลากร พัฒนาคณาจารย์ ขวัญกำลังใจ การรักษาวินัย การออกจากราชการ

3. การบริหารงบประมาณ จัดทำแผนของงบประมาณ จัดสรรงบประมาณ จัดซื้อจัดจ้าง พัสดุครุภัณฑ์ การเงินการบัญชี การระดมทรัพยากร

4. การบริหารทั่วไป มีงานธุรการ สัมมนานักเรียน การรับนักเรียน การควบคุมภายใน งานข้อมูลสารสนเทศ งานดูแลอาคารสถานที่ งานสนับสนุนวิชาการ งานประชาสัมพันธ์ (แผนปฏิบัติการ ราชการ ประจำปีการศึกษา 2550)

ดังที่กล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสารต่าง ๆ ถึง ความหมาย ความสำคัญและขอบเขตของงานทั้ง 4 ด้าน พอสรุปได้ดังนี้

การบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการ เป็นงานหลักที่สำคัญที่สุด ในการบริหารงานในโรงเรียน คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนพิจารณาได้จากความสำเร็จของงานวิชาการ มีผู้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้หลายท่าน พอสรุปได้ คือ

จันทราณี สงวนนาม (2545 : 142) ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน ให้เกิดผลตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2545 : 3) กล่าวถึงความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า หมายถึง งานการควบคุมดูแลหลักสูตรการสอน การจัดชั้นเรียน การจัดครูเข้าสอน การปรับปรุงการเรียนการสอน การฝึกอบรมครู การนิเทศการศึกษา การเผยแพร่งานวิชาการ การวัดผลการศึกษา การศึกษาวิจัย การประเมินมาตรฐานสถานศึกษา เพื่อปรับปรุงคุณภาพ และประสิทธิภาพของสถานศึกษา เป็นการบริหารสถานศึกษา โดยจัดกิจกรรมทุกสิ่งทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนให้ได้ผลดี มีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2546ก : 33) ให้แนวคิดที่ว่า งานวิชาการเป็นงานหลักหรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดผลประเมินผล รวมทั้งการจัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิภาพ

วิภารัตน์ แสงชัยไพบุลย์ (2549 : 40) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารสถานศึกษาโดยใช้กิจกรรมและกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน การปรับปรุงส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรเป็นสำคัญ จึงถือเป็นงานหลักของโรงเรียน

จากแนวคิดดังกล่าวสรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ เป็นงานที่ควบคุมการจัดการเรียนการสอนตั้งแต่หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน สื่อ การจัดชั้นเรียน ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน

โดยตรง เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและให้บรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตร

ความสำคัญของงานวิชาการ งานวิชาการ เป็นหัวใจของการบริหารงานในโรงเรียน เพราะผลสำเร็จของงานวิชาการคือผลสัมฤทธิ์ที่ปรากฏแก่นักเรียนและเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จของสถานศึกษาการบริหารวิชาการจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งมีผู้กล่าวถึงความสำคัญของงานวิชาการ ดังนี้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2545 : 1) กล่าวว่า งานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษาไม่ว่าสถานศึกษาจะเป็นประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ เนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดโปรแกรมการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษา และเกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกระดับของสถานศึกษา

วิภารัตน์ แสงชัยไพบุลย์ (2549 : 40) กล่าวไว้ว่า งานวิชาการเป็นหัวใจในการบริหารสถานศึกษา ที่ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก เพราะการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารต้องให้ทั้งความรู้ ความสามารถ และศิลปะในการบริหาร เพื่อดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่างานวิชาการเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงความสำเร็จของการบริหารการศึกษาของสถานศึกษา

จากแนวคิดของนักการศึกษาที่กล่าวมา สรุปได้ว่า งานวิชาการเป็นงานหลักที่สถานศึกษาต้องจัดทำและต้องให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกเพราะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนและต้องปรับปรุงพัฒนาให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนดและจะเป็นตัวที่ชี้วัดคุณภาพและความสำเร็จของสถานศึกษา

ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ การกำหนดขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้ การบริหารดำเนินไปตามเป้าหมาย บรรลุ ตามวัตถุประสงค์ และเกิดผลสัมฤทธิ์ในการจัดการเรียนการสอน อันจะนำไปสู่ประสิทธิผลในการ จัดการศึกษา ซึ่งมีผู้กล่าวถึงขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2546ก : 33 - 38) ได้กำหนดขอบข่ายและภารกิจของการบริหารวิชาการไว้ ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ได้แก่ศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 สาระแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการของสังคม ชุมชนและท้องถิ่น วิเคราะห์สภาพแวดล้อม และประเมิน สถานภาพสถานศึกษาเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยการมีส่วนร่วมของ

ทุกฝ่ายรวมทั้งคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดทำโครงสร้างหลักสูตร และสาระที่กำหนดให้มีในหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยพยายามบูรณาการเนื้อหาสาระทั้งในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกัน และระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามความเหมาะสม นำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน และบริหารจัดการใช้หลักสูตรให้เหมาะสม นิเทศการใช้หลักสูตร ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร และปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรตามความเหมาะสม

2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ได้แก่ ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการเรียนจากประสบการณ์จริง การส่งเสริมให้รักการอ่านและใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง มีการผสมผสานความรู้ให้สมดุลกัน ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สอดคล้องกับเนื้อหาสาระกิจกรรม โดยจัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม และแหล่งเรียนรู้ ให้เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ และการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือเครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่น มามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนตามความเหมาะสม จัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนแก่ครูในกลุ่มสาระต่าง ๆ โดยเน้นการนิเทศที่ร่วมมือช่วยเหลือกันแบบกัลยาณมิตร เช่น นิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนร่วมกัน หรือแบบอื่น ๆ ตามความเหมาะสม ส่งเสริม พัฒนาครู เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้

3. การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนได้แก่ กำหนดระเบียบแบบปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลของสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผลและประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง จากกระบวนการ การปฏิบัติ และผลงาน จัดให้มีการเทียบโอนความรู้ ทักษะประสบการณ์ และผลการเรียนจากสถานศึกษาอื่น รวมทั้งสถานประกอบการอื่น ๆ ตามแนวทางที่กระทรวงศึกษากำหนด และพัฒนาเครื่องมือวัด และประเมินผลให้ได้มาตรฐาน

4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ได้แก่ ศึกษา วิเคราะห์วิจัยเกี่ยวกับการบริหาร การจัดการ และการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในภาพรวมของสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ให้แก่กลุ่มสาระการเรียนรู้ ประสานความร่วมมือในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ตลอดจนเผยแพร่ผลงานการวิจัยหรือพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และงานวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่น

5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ได้แก่ ศึกษา วิเคราะห์ ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอน และการบริหารงานวิชาการ ส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอน จัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนและพัฒนางานด้านวิชาการ ประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหา พัฒนาและการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอน และพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่น และประเมินผล การพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

6. การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ ได้แก่ สำรวจแหล่งการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา คุณภาพการศึกษาทั้งในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น ในเขตพื้นที่การศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษา ไกล่เคียง จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งการเรียนรู้แก่ครู สถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาในบริเวณใกล้เคียง จัดตั้ง และพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ รวมทั้งพัฒนาให้เกิดความรู้ และประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นในการจัดตั้ง ส่งเสริมพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ร่วมกัน ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูใช้แหล่งการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ในการจัดกระบวนการ เรียนรู้ โดยครอบคลุมภูมิปัญญาท้องถิ่น

7. การนิเทศการศึกษา ได้แก่ การจัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอน ภายในสถานศึกษา ดำเนินการนิเทศงานวิชาการ การเรียนการสอน ในรูปแบบหลากหลาย เหมาะสมกับสถานศึกษา ประเมินผลการจัดระบบ และกระบวนการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา ติดตาม ประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อพัฒนาระบบ กระบวนการนิเทศงานวิชาการ และ การเรียนการสอนของสถานศึกษา และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ การจัดระบบนิเทศ การศึกษาภายในสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่น หรือเครือข่ายการนิเทศการศึกษาภายในเขตพื้นที่ การศึกษา

8. การแนะแนวการศึกษา ได้แก่ จัดระบบการแนะแนวทางวิชาการและวิชาชีพภายใน สถานศึกษา โดยเชื่อมโยงกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และกระบวนการเรียนการสอน ดำเนินการ แนะแนวการศึกษาโดยความร่วมมือของครูทุกคนในสถานศึกษา ติดตาม และประเมินผล การจัดการ ระบบและกระบวนการแนะแนวในสถานศึกษาประสานความร่วมมือ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ด้านการแนะแนวการศึกษากับสถานศึกษาหรือเครือข่ายภายในเขตพื้นที่การศึกษา

9. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ได้แก่ การจัดระบบ โครงสร้างองค์กร ให้รองรับการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กำหนดเกณฑ์ การประเมินเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัดของกระทรวง

เป้าหมายความสำเร็จของเขตพื้นที่การศึกษา หลักเกณฑ์และวิธีการประเมิน ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาวางแผนการพัฒนาคูณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมาย ดำเนินการพัฒนางานตามแผน ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพภายใน เพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษา และหน่วยงานอื่นในการปรับปรุงระบบการประกันคุณภาพภายในและการพัฒนาคูณภาพการศึกษา ประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพ การศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษาประสานงานกับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ การศึกษาภายในสถานศึกษาเพื่อเป็นฐานในการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

10. การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน ได้แก่ การศึกษา ล้ารวจความต้องการ สนับสนุนงานวิชาการแก่ชุมชน จัดให้ความรู้ เสริมสร้างความคิด และเทคนิคทักษะทางวิชาการ เพื่อการพัฒนาทักษะวิชาชีพและคุณภาพของประชาชนในชุมชน ท้องถิ่น ส่งเสริมให้ประชาชน ในชุมชน ท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมวิชาการของสถานศึกษา และที่จัดโดยบุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ระหว่างบุคคล ครอบครั้ว ชุมชน ท้องถิ่น

11. การประสานความร่วมมือ ในการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ได้แก่ ประสานความร่วมมือ ช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐ เอกชน และ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษา ทั้งในบริเวณใกล้เคียง ภายในเขตพื้นที่การศึกษา และต่างเขตพื้นที่การศึกษา สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนา วิชาการกับองค์กรต่าง ๆ ทั้งภายในและต่างประเทศ

12. การส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงานและสถาบัน อื่นที่จัดการศึกษา ได้แก่ ล้ารวจและศึกษาข้อมูลการจัดการศึกษา ความต้องการในการได้รับ การสนับสนุนด้านวิชาการของบุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงาน สถาบันสังคมอื่น และการพัฒนา คุณภาพการเรียน จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

จากข้อบ่งชี้ดังกล่าวสรุปได้ว่า ข้อบ่งชี้ของการบริหารงานวิชาการ มีความกว้างขวาง มาก เพราะงานวิชาการเป็นงานหลักของผู้บริหารโรงเรียน ดังนั้นผู้บริหารจึงต้องมีความรอบรู้ เพื่อ บริหารงานให้บรรลุเป้าหมาย ท้นเหตุการณ์และทันสมัย

จะเห็นได้ว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน เป็นภารกิจหลักของผู้บริหารและของ โรงเรียน เพราะงานวิชาการเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้โรงเรียนมีความเข้มแข็งในการบริหารและการ

จัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล รวมทั้งปัจจัย
เกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

การบริหารงานบุคคล

การบริหารงานบุคคลในโรงเรียนจะต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพราะ
บุคคลเป็นพลังสำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จหรือความล้มเหลว เนื่องจากบุคคลมีความแตกต่างกัน
ทั้งด้านความรู้ ความสามารถ บุคลิกลักษณะ การกระทำ และที่สำคัญคือบุคคลมีความรู้สึกนึกคิด
นักการศึกษาและนักวิชาการหลายท่านได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล สรุปได้ดังนี้

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2544 : 9) ให้ความหมายของการบริหารงานบุคคลไว้ว่า
การบริหารงานบุคคลหมายถึง การบริหารทรัพยากรมนุษย์เพื่อใช้คนให้เหมาะสมกับงาน
ตามวัตถุประสงค์และความต้องการของหน่วยงาน โดยหน่วยงานสามารถดึงดูด อำนวยรักษาและ
พัฒนาให้ผู้ที่มีความรู้ สามารถพึงพอใจที่จะอยู่ปฏิบัติงานกับหน่วยงานนานที่สุดเท่าที่หน่วยงาน
ต้องการ ทั้งนี้เพื่อให้หน่วยงานสามารถกระทำภารกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
ตามความมุ่งหมายของหน่วยงาน

กระทรวงศึกษาธิการ (2546ก : 51) ให้แนวคิดว่าการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา เป็น
ภารกิจสำคัญ ที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษา สามารถปฏิบัติงาน เพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา
เพื่อดำเนินการด้านการบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัว อิสระภายใต้กฎหมาย ระเบียบเป็นไป
ตามหลักธรรมาภิบาล ชำระราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการพัฒนาให้มีความรู้
ความสามารถ มีขวัญกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและก้าวหน้า ทางวิชาชีพ
ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ

วิภารัตน์ แสงชัยไพบุลย์ (2549 : 44) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารงานบุคคลเป็นกระบวนการ
บริหารและจัดการเกี่ยวกับบุคคลในการที่จะเลือกสรรให้ได้คนดีมีความรู้ ความสามารถเหมาะสมกับ
งานและความต้องการขององค์การ เพื่อให้ได้ผลงานที่มีประสิทธิภาพ โดยองค์การจะต้องดูแล อำนวย
รักษา และพัฒนาบุคลากรให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานตามเป้าหมายขององค์การ

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การบริหารบุคคล เป็นการจัดคนให้เหมาะสมกับงาน
เพื่อจะให้งานนั้นมีคุณภาพ เป็นการจัดวางบุคคลให้ตรงกับความสามารถเพื่อไม่เกิดความสูญเสีย
แก่งาน รวมทั้งการสร้างขวัญ กำลังใจ การส่งเสริมให้มีการพัฒนาความรู้และความสามารถ ส่งเสริม
ให้เกิดความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน เพื่อให้หน่วยงานสามารถทำงานได้ประสบผลสำเร็จและงาน
นั้นมีประสิทธิภาพ

ความสำคัญของการบริหารงานบุคคล การบริหารงานบุคคลของโรงเรียน เป็นภารกิจที่สำคัญของผู้บริหาร ที่จะบริหารจัดการให้การปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียนมีคุณภาพ และประสิทธิภาพซึ่งมีผู้ให้แนวคิดเกี่ยวกับความสำคัญของการบริหารงานบุคคล คือ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2540 : 6) กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารงานบุคคลว่า การบริหารงานบุคคลเป็นศาสตร์แขนงหนึ่งที่มีความสำคัญ โดยเฉพาะผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการบริหาร มีความจำเป็นต้องเรียนรู้วิชานี้ให้มีความลึกซึ้ง และนำไปใช้ ให้เกิดทักษะในการบริหารงาน เพราะจะเป็นผลต่อความสำเร็จของงานเป็นอย่างยิ่ง

พิชัย เสงี่ยมจิตต์ (2542 : 109) กล่าวว่า การบริหารงานบุคคลเป็นการช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน โดยนำเอาวิธีการต่าง ๆ มาใช้ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อให้เกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพสูงสุด รู้จักสรรหาและเลือกบุคคลเข้าทำงานอย่างเหมาะสม พร้อมทั้งรู้จักกระตุ้นให้เขาเหล่านั้นเกิดแรงจูงใจในการที่จะปฏิบัติงานด้วยความเอาใจใส่ และพึงพอใจในงานนั้น ๆ

จากแนวคิดดังกล่าวสรุปได้ว่าการบริหารงานบุคคลมีความสำคัญต่อการบริหารจัดการของผู้บริหาร ที่จะพัฒนาระบบงานให้มีประสิทธิภาพ วางคนให้เหมาะสมกับงาน จะทำให้การทำงานได้ผลงานที่มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้หน่วยงานมีการพัฒนาและสร้างผลงานให้เป็นที่น่าพอใจ

ขอบข่ายการบริหารงานบุคคล การบริหารงานบุคคลในโรงเรียน มีขอบข่ายครอบคลุมตั้งแต่การกำหนดความต้องการบุคคล จนถึง การสิ้นสุดความผูกพันระหว่างบุคคลกับโรงเรียน มีผู้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานบุคคลไว้ ดังนี้

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2545ข : 33 - 34) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานบุคคลไว้ ดังนี้ 1) การวางแผนอัตรากำลัง 2) การกำหนดตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 3) การเกลี่ยอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 4) การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง ได้แก่ การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง การทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการและการเตรียมความพร้อม การพัฒนาอย่างเข้ม 5) การย้ายข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา ได้แก่ การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา และต่างเขตพื้นที่การศึกษา 6) การเปลี่ยนแปลงสถานภาพวิชาชีพ 7) เงินเดือนและค่าตอบแทน 8) การเลื่อนขั้นเงินเดือน 9) การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 10) การลาศึกษาต่อ 11) การประเมินผล การปฏิบัติงาน 12) การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ 13) มาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ 14) การส่งเสริมวินัยข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 15) การดำเนินการทางวินัย และการลงโทษข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้แก่ การดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาผู้กระทำผิดวินัยร้ายแรง และการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครู

และบุคลากรทางการศึกษาผู้กระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง 16) การสั่งพักราชการ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน 17) การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ 18) การอุทธรณ์ 19) การร้องทุกข์ 20) การออกจากราชการ 21) การขอรับใบอนุญาตและการขอต่อใบอนุญาตวิชาชีพ 22) งานทะเบียนประวัติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 23) งานยกเว้นคุณสมบัติ 24) งานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ 25) งานเลขานุการ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2546ก : 51 - 63) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานบุคคลไว้ 5 ด้านพอสรุปได้ คือการวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ วินัยและการรักษาวินัย และการออกจากราชการ

จากขอบข่ายการบริหารงานบุคคลดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่าการบริหารงานบุคคลเป็นการดำเนินการเกี่ยวกับงาน 5 ด้าน คือ การวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ วินัยและการรักษาวินัย และการออกจากราชการ การบริหารงานบุคคลมีเป้าหมายสำคัญ คือ การสรรหาบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ มีความเหมาะสมกับความต้องการของหน่วยงาน ผู้บริหารจะต้องมีความรอบรู้ในการธำรงรักษา พัฒนาศักยภาพให้มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน และเกิดความผูกพันกับหน่วยงาน ตั้งใจทำงานให้มีคุณภาพและเกิดประสิทธิภาพสูงสุดแก่ทุกฝ่าย

การบริหารงบประมาณ

การบริหารโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จนั้น ปัจจัยสำคัญที่จะขาดไม่ได้ก็คือทรัพยากรหรืองบประมาณซึ่งผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นต้องมีความรอบรู้ในด้านการวางแผนและการใช้เงินเพื่อให้การใช้งบประมาณเป็นไปอย่างคุ้มค่า และเกิดประโยชน์มากที่สุด การบริหารงบประมาณตามระบบในยุคปฏิรูปการศึกษา เน้นการบริหารให้มีความคล่องตัว รวดเร็ว อิสระ ดำเนินการบริหารอย่างมีขั้นตอนเป็นระบบ ได้มีผู้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ พอสรุปได้ดังนี้

สำนักงานงบประมาณ (2544 : 41) กล่าวว่า การจัดทำงบประมาณที่มีความชัดเจน คือ การจัดทำงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานเป็นแนวทาง ตั้งแต่การวางแผนการจัดสรรงบประมาณ การจัดการที่เน้นผลผลิตและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น โดยที่ผลผลิตคือสิ่งของหรือบริการที่เป็นรูปธรรมที่จัดทำโดยหน่วยงานของรัฐเพื่อให้บุคคลภายนอกได้ใช้ประโยชน์ ขณะที่ผลลัพธ์หมายถึงผลประโยชน์ที่ได้จากผลผลิต และผลกระทบที่มีต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อม สิ่งสำคัญในการจัดทำงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานคือ การวัดผลการดำเนินงานและการประเมินผลการดำเนินงาน ซึ่งจะต้องมีความชัดเจนสมบูรณ์สามารถนำมาใช้ได้จริงเหมาะสมกับเวลา

กระทรวงศึกษาธิการ (2546ก : 33) ได้กำหนดแนวคิดในการบริหารงบประมาณว่า คือ การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา มุ่งเน้นความเป็นอิสระในการบริหารจัดการ มีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา รวมทั้งจัดหารายได้จากการให้บริการ นำมาใช้บริหารจัดการเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีขึ้นต่อผู้เรียน

อังสนา ศรีประเสริฐ (2547 : 78) สรุปว่าการบริหารงบประมาณคือ การใช้เงินงบประมาณให้เกิดผลสัมฤทธิ์สูงสุด

วิภารัตน์ แสงชัยไพบุลย์ (2549 : 47) สรุปว่า การบริหารงบประมาณ คือ การวางแผนการใช้จ่ายเงินในการดำเนินงานของหน่วยงาน ให้เป็นระบบ และเกิดประโยชน์สูงสุด เป็นการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน

ความสำคัญของการบริหารงบประมาณ การบริหารงบประมาณในโรงเรียน มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งเนื่องจากเป็นการบริหารงานที่เกี่ยวข้องกับการเงิน การบัญชีและทรัพย์สิน ผู้บริหารจึงต้องมีความรอบรู้เพื่อบริหารงานให้ถูกต้องตามระเบียบมีผู้ให้แนวคิดเกี่ยวกับความสำคัญของงานงบประมาณ ดังเช่น

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2540 : 116) ได้เสนอแนวคิดว่าการบริหารงานงบประมาณนั้น มีความสำคัญต่อหน้าที่การงานดังนี้

1. ความสำคัญต่อการวางแผน งบประมาณเป็นเครื่องมือสำคัญในการวางแผนของฝ่ายบริหาร เพราะในการจัดทำงบประมาณฝ่ายบริหารจะต้องกำหนดวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของงานที่จะทำ และระยะเวลาของการบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว รวมถึงหน้าที่ของหน่วยงานย่อยต่าง ๆ ที่จะต้องกระทำ เพื่อให้งานบรรลุถึงผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด

2. ความสำคัญต่อการประสานงาน แผนงานงบประมาณของหน่วยงานนั้น ก่อนจะถือว่าเป็นแผนงานของหน่วยงานได้จะต้องมีการนำแผนงบประมาณของหน่วยงานทั้งหลายมาพิจารณาร่วมกัน แผนของหน่วยงานเหล่านั้นจะต้องเป็นไปตามนโยบายของส่วนรวม ไม่ขัดแย้งกับนโยบายของฝ่ายบริหารและช่วยให้การดำเนินงานของหน่วยงานประสานกันได้

3. ความสำคัญต่อการควบคุมและตรวจสอบการดำเนินงาน ฝ่ายบริหารสามารถชี้แจงงบประมาณเป็นเครื่องมือติดตาม ควบคุม และตรวจสอบ การปฏิบัติงานของหน่วยงานต่าง ๆ

4. ความสำคัญต่อการเป็นเครื่องชี้ให้เห็นความเหมาะสม และความถูกต้องของระบบการทำงานอีกทั้งช่วยเป็นแนวทางใช้เกณฑ์มาตรฐานของปัจจัยการผลิต เพื่อให้เกิดเอกภาพทั่วทุกหน่วยงานในราชการ

จากแนวคิดและเป้าหมาย จึงเป็นภารกิจสำคัญที่ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องกระทำ กล่าวพอจะสรุปได้ว่า การบริหารงบประมาณเป็นเครื่องมือในการบริหารนโยบายเพื่อดำเนินงาน และการพัฒนาการบริหาร การบริหารงบประมาณให้บรรลุวัตถุประสงค์

ขอบข่ายของการบริหารงบประมาณ การกำหนดขอบข่ายการบริหารงบประมาณเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้การบริหารงบประมาณเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย สามารถบริหารได้อิสระ มีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ซึ่งมีผู้กำหนดขอบข่ายการบริหารงบประมาณไว้ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2546ก : 39 - 40) กำหนดขอบข่ายการบริหารงบประมาณ คือ

1) การจัดทำและเสนอของบประมาณ 2) การจัดสรรงบประมาณ 3) การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลและรายงานการใช้จ่ายเงินและผลการดำเนินงาน 4) การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา 5) การบริหารการเงิน 6) การบริหารบัญชี 7) การบริหารพัสดุและสินทรัพย์

วิจารณ์ แสงชัยไพบุลย์ (2549 : 50) กล่าวว่า ขอบข่ายการบริหารงบประมาณของโรงเรียน คือ การจัดทำแผน และการเสนอของบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล รายงานผลการใช้จ่ายเงินและการดำเนินงาน การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา รวมถึงการบริหารการเงิน การบัญชี พสดุและสินทรัพย์ของโรงเรียน

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การบริหารงบประมาณของโรงเรียนนั้นมุ่งเน้นความเป็นอิสระในการบริหารจัดการ มีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน มีการจัดหาผลประโยชน์ จัดหารายได้มาใช้ในการจัดการเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณภาพที่ดี

การบริหารทั่วไป

การบริหารงานทั่วไป เป็นการสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียนให้ดำเนินกิจกรรม อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งนักบริหารการศึกษาได้ให้แนวคิดและความหมายเกี่ยวกับการบริหารทั่วไปคือ

ปัญญา แก้วกียูร (2545 : 56) กล่าวว่า การบริหารงานทั่วไปเป็นงานประสานส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาและหน่วยงานการศึกษา สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพตามนโยบาย กฎเกณฑ์ มาตรฐาน และเป้าหมายที่กำหนด

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2545ข : 57) ได้สรุปหลักการและแนวคิดในการบริหารงานทั่วไปไว้ดังนี้

1. ยึดหลักให้สถานศึกษามีอิสระในการบริหาร และจัดการศึกษาด้วยตนเองให้มากที่สุด โดยเขตพื้นที่การศึกษามีหน้าที่ กำกับ ดูแล ส่งเสริม สนับสนุนและประสานงานในเชิงนโยบาย ให้สถานศึกษาจัดการศึกษาให้เป็นไปตามนโยบายและมาตรฐานการศึกษาชาติ

2. มุ่งส่งเสริมประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการบริหารและจัดการศึกษาของเขตพื้นที่ การศึกษาและสถานศึกษา ตามหลักการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก โดยเน้น ความโปร่งใส ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ตามกฎเกณฑ์ กติกา ตลอดจนการมีส่วนร่วม ของบุคคล ชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้อง

3. มุ่งพัฒนาองค์กรทั้งระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ให้เป็นองค์กร สมัยใหม่ โดยนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาใช้อย่างเหมาะสม สามารถเชื่อมโยง ติดต่อสื่อสาร กันได้อย่างรวดเร็ว ด้วยระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีที่ทันสมัย

4. การบริหารงานทั่วไปเป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยประสาน ส่งเสริม สนับสนุน ให้การบริหารงานอื่นๆ บรรลุผลตามมาตรฐาน คุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลัก ในการส่งเสริม สนับสนุน และการอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการบริหารการศึกษาทุกรูปแบบ ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ตามบทบาทของสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา ตลอดจนการจัดและให้บริการการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร และสถาบันสังคมอื่น

จากแนวคิดดังกล่าว สรุปได้ว่า งานบริหารทั่วไป เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารด้าน อื่น ๆ ทุกด้าน มุ่งบริการแก่สมาชิกในองค์กร และดำเนินการอย่างมีระบบ ระเบียบ แบบแผนของ ทางราชการ เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

ความสำคัญของการบริหารทั่วไป การบริหารทั่วไป เป็นงานที่มีความสำคัญเป็นอย่าง ยิ่งที่ผู้บริหารโรงเรียน จำเป็นต้องมีความรอบรู้ ความเข้าใจ ใส่ ติดตาม ดูแล นิเทศติดตามผลการ ปฏิบัติงาน และพัฒนาเพื่อให้เกิดประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ (2546ก : 64) ได้ให้แนวคิดไว้ว่า การบริหารทั่วไปเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบการบริหาร องค์กร การให้บริการการบริหารด้านอื่นให้บรรลุผลตามมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทในการประสานส่งเสริม สนับสนุน และการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการให้บริการ การศึกษาทุกรูปแบบ มุ่งพัฒนาสถานศึกษา ให้ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี อย่างเหมาะสม ส่งเสริม ในการบริหารและจัดการศึกษาของสถานศึกษา ตามหลักการบริหารงาน ที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของ งานเป็นหลัก โดยเน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของ บุคคล ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า การบริหารทั่วไป เป็นการบริหารที่เกี่ยวข้องกับระบบบริหาร ทั้งองค์กร เป็นการบริหารที่ช่วยงานอื่นๆ ให้ดำเนินไปด้วยความสะดวก บรรลุตามวัตถุประสงค์ และเกิดประสิทธิผลในการบริหารงานของโรงเรียน

ขอบข่ายของการบริหารทั่วไป การบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนมีขอบข่ายภารกิจ ครอบคลุมไปถึงการบริหารงานด้านต่างๆ และการปฏิบัติงานทุกด้านในโรงเรียน ผู้บริหารจึงต้องมีความรู้ ความเข้าใจถึงขอบข่ายของงาน เพื่อดำเนินการบริหารได้ตามเป้าหมาย ซึ่งมีผู้กำหนดขอบข่ายของการบริหารทั่วไป พอสรุปได้ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2546 ก : 64 – 73) ได้กำหนดขอบข่ายและภารกิจของการบริหารทั่วไปสำหรับโรงเรียน โดยมีแนวทางปฏิบัติดังนี้ 1) การดำเนินงานธุรการ 2) งานเลขานุการ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 3) การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ 4) การประสานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา 5) การจัดระบบบริหารและพัฒนาองค์กร 6) งานเทคโนโลยีสารสนเทศ 7) งานส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากรและบริหารทั่วไป 8) การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม 9) การจัดทำสำมะโนนักเรียน 10) การรับนักเรียน 11) การส่งเสริมและประสานงานการจัดการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย 12) การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา 13) การส่งเสริมงานกิจการนักเรียน 14) การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา 15) การส่งเสริมสนับสนุน และประสานงานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชนองค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา 16) งานประสานราชการกับเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานอื่น 17) การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน 18) งานบริการสาธารณะ 19) งานที่ไม่ได้ระบุไว้ในงานอื่น

อรพรรณ พรสีมา (2546 : 31) กล่าวว่า ขอบข่ายของการบริหารทั่วไป ประกอบด้วย การกระจายอำนาจภายในโรงเรียน การให้ตัวแทนของผู้มีผลประโยชน์ได้เสียเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การพัฒนาระบบสารข้อมูล การจัดโครงสร้างองค์กรให้เป็นระบบครบวงจร โดยมีเป้าหมายและแผนงานที่ชัดเจน การเสริมสร้างสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน การเพิ่มประสิทธิภาพ การบริหาร และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

จากขอบข่ายของการบริหารทั่วไป สรุปได้ว่า การบริหารทั่วไป มีขอบข่ายที่กว้างขวางมาก และต้องเกี่ยวข้องกับงานทุกงาน ผู้บริหารจึงต้องมีความรอบรู้ เพื่อดำเนินงานได้ครอบคลุมบรรลุเป้าหมายและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าการบริหารงานทั่วไป ผู้บริหารต้องมีความรอบรู้เกี่ยวกับขอบข่ายงาน ในด้านงานการดำเนินงานธุรการงานเลขานุการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานการพัฒนาระบบ และเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ การประสานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา การจัดระบบบริหารและ

พัฒนาองค์กร งานเทคโนโลยีสารสนเทศ งานส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาการ บุคลากร งบประมาณ และบริหารทั่วไป การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม การจัดทำสำมะโนนักเรียน การรับนักเรียน การส่งเสริมและประสานงานการจัดการศึกษาในระบบ นอกกระบบและตามอัธยาศัย การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา การส่งเสริมงานกิจการนักเรียน การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา การส่งเสริมสนับสนุน และประสานงานการจัดการศึกษาของ บุคคล ชุมชนองค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา งานประสานราชการกับเขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานอื่น การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน งานบริการสาธารณะ งานที่ไม่ได้ระบุไว้ในงานอื่น เพื่อการบริหารงานให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ได้กล่าวถึงการปฏิรูปการศึกษา ได้มีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการบริหารงานในโรงเรียน โดยมีการกระจายอำนาจให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม ทั้งนี้ เพื่อให้โรงเรียนมีความคล่องตัวมีอิสระในการบริหารจัดการ

จากภารกิจของงานทั้ง 4 งาน ผู้วิจัยต้องการทราบถึงความพึงพอใจของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนซึ่งจะเป็นการช่วยส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้อันของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นทุกๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านบุคลากร ด้านการเรียนการสอน กิจกรรมนักเรียน บุคลากร อาคารสถานที่ งานธุรการ การเงินและพัสดุครุภัณฑ์ ตลอดจนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน เพื่อพัฒนาคุณภาพของนักเรียนทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ตลอดจนสร้างความเชื่อมั่น ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กล้าแสดงออกและมีทักษะกระบวนการคิด ดำรงชีวิตประจำวันอย่างมีความสุข และเป็นประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวมซึ่งสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ ระยะที่ 10 พ.ศ. 2550 – 2554 โดยนำปัญหาต่างๆ มาวิเคราะห์และจัดอันดับความสำคัญได้ 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านบุคลากรในโรงเรียน
2. ด้านการจัดสภาพแวดล้อม
3. ด้านหลักสูตรและการสอน
4. ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
5. ด้านผู้ปกครองและชุมชน

1. ด้านบุคลากรในโรงเรียน

การพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนต้องเร่งปฏิรูปการผลิต การสรรหาและการพัฒนาครูที่ทำ การสอนในแต่ละระดับช่วงชั้นอย่างครบวงจร รวมทั้งพัฒนาผู้บริหารอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

- 1.1 สร้างจิตสำนึกในความรับผิดชอบของครูและผู้บริหารโรงเรียนให้มุ่งมั่นต่อการปฏิบัติหน้าที่อย่างจริงจัง

1.2 ให้ครูทุกคนได้เพิ่มพูนความรู้ พัฒนาทักษะในรูปแบบต่างๆ อย่างต่อเนื่องทั่วถึง และทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเทคโนโลยี โดยทุก ๆ ปีต้องผ่านการอบรมอย่างน้อย 20 ชั่วโมง ทั้งการอบรมของกระทรวงศึกษาธิการ และการอบรมของสถาบันอื่นๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ที่มีวุฒิบัตรรับรอง ตลอดจนการเข้าประชุมสัมมนา และการพัฒนาตนเองในรูปแบบต่างๆ ให้ถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่และให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาเป็นส่วนหนึ่งของผลการปฏิบัติของครูด้วย

1.3 ให้ครูเลือกแผนการสอนหรือพัฒนาให้เหมาะสมกับผู้เรียน เพื่อมุ่งให้ผู้เรียนสามารถ สร้างและพัฒนาความรู้ ตลอดจนทักษะกระบวนการคิดได้ตลอดชีวิตอย่างแท้จริง

1.4 กำหนดคุณสมบัติและเปิดโอกาสให้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ครูชาวบ้าน ครูพระ ผู้ทรงคุณวุฒิจากส่วนราชการต่างๆ และในท้องถิ่น มาสอนในโรงเรียน โดยมีค่าตอบแทนให้ตาม ความเหมาะสมของแต่ละบุคคล

1.5 เร่งรัดการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา โดยการเพิ่มพูนแนวความคิด ความรู้ตลอดจน ทักษะในการบริหาร และการจัดการเพื่อให้สามารถพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนให้มีคุณภาพ

1.6 กำหนดมาตรฐานของครูให้ใช้วิธีการสอนรูปแบบใหม่ ๆ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมีการวัดและประเมินผลการสอนของครู

1.7 อบรมให้ครูมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ คือ อารมณ์เย็น ไม่โกรธง่าย มีอารมณ์ร่วมกับ นักเรียน รู้จักรับฟังพิจารณาเรื่องราวต่างๆ เกี่ยวกับนักเรียน มีความเป็นระเบียบวินัย สะอาดและ ประหยัด พร้อมทั้งฝึกนักเรียนให้เกิดความเคยชินด้วยการจัดสภาพห้องเรียน และมีความอดทน ขยัน เอาใจใส่ต่อหน้าที่ มีความซื่อสัตย์สุจริตและซื่อตรงต่อหน้าที่ของตนและผู้อื่น ซึ่งจะเป็นแบบอย่างที่ดีให้นักเรียนได้ประพฤติตามได้

2. ด้านการจัดสภาพแวดล้อม

หลักสำคัญในการจัดต้องคำนึงถึงความปลอดภัย ความสะอาด เป้าหมายการพัฒนา นักเรียน ความเป็นระเบียบ ความรับผิดชอบของนักเรียน ให้นักเรียนเกิดความอบอุ่นมั่นใจ และมีความสุข ซึ่งอาจแบ่งพื้นที่ให้เหมาะสมกับการประกอบกิจกรรมตามหลักสูตรดังนี้

2.1 พื้นที่อำนวยความสะดวกเพื่อครูและนักเรียน โดยแบ่งเป็นพื้นที่แสดงผลงาน นักเรียนเป็นแผ่นป้าย หรือแขวนผลงานตามฝาผนัง หรือบอร์ด ที่เก็บแฟ้มผลงานนักเรียน ที่เก็บข้าว ของเครื่องใช้ส่วนตัวของครู ป้ายนิเทศตามสาระการเรียนรู้หรือสิ่งที่นักเรียนสนใจ

2.2 พื้นที่ปฏิบัติกิจกรรมและการเคลื่อนไหว ต้องกำหนดให้ชัดเจน ควรมีพื้นที่ให้ นักเรียนสามารถจะทำงานได้ด้วยตัวเอง และทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสมไม่รบกวนผู้อื่น

2.3 พื้นที่จัดมุมประสบการณ์ สามารถจัดได้ตามความเหมาะสมขึ้นอยู่กับสภาพของ ห้องเรียน จัดแยกส่วนที่ใช้เสียงดังและเงียบออกจากกัน เช่น มุมหนังสือ มุมวิทยาศาสตร์อยู่ใกล้มุม

ศิลปะ ฯลฯ ที่สำคัญจะต้องมีวัสดุอุปกรณ์ในมุมต่าง ๆ อย่างเพียงพอต่อการเรียนรู้ของนักเรียน เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ค้นคว้าอย่างเสรี

สภาพแวดล้อมนอกห้องเรียน คือการจัดสภาพแวดล้อมภายในบริเวณรอบๆ โรงเรียน รวมทั้งจัดสนามให้นักเรียนเล่น พร้อมเครื่องเล่นสนาม จัดระวางรักษาความปลอดภัยภายในบริเวณโรงเรียนและบริเวณรอบนอกโรงเรียน ดูแลรักษาความสะอาด มีต้นไม้ให้ความร่มรื่นรอบ ๆ บริเวณโรงเรียน จัดที่ติดข่าวประชาสัมพันธ์ สิ่งต่างๆ เหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งที่ส่งผลต่อการเรียนรู้และพัฒนาการของนักเรียน

บริเวณสนามที่นักเรียนเล่น บริเวณธรรมชาติ ควรปลูกไม้ดอก ไม้ประดับ พืชผักสวนครัว หากบริเวณโรงเรียนมีที่น้อยมากนักอาจปลูกพืชในกระบะ หรือกระถางก็ได้

การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนคลองบ้านระกาศมีความสำคัญต่อนักเรียน เนื่องจากธรรมชาติของนักเรียนในวัยนี้ สนใจที่จะเรียนรู้ ค้นคว้า ทดลอง และต้องการสัมผัสกับสิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัว ดังนั้นการจัดเตรียมสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสมตามความต้องการของนักเรียน จึงมีความสำคัญที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้

3. ด้านหลักสูตรและการสอน

หลักสูตรกระบวนการเรียนการสอนของโรงเรียนคลองบ้านระกาศมุ่งยกระดับคุณภาพการศึกษาทุกระดับ ดังนี้

3.1 จัดกระบวนการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝัง ให้นักเรียนมีลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของการปฏิรูปการศึกษาและเศรษฐกิจพอเพียงและมุ่งเน้นคุณธรรมนำความรู้

3.2 จัดประสบการณ์เตรียมความพร้อม จัดทำหลักสูตรทุกระดับทุกประเภทภายใต้หลักการสำคัญคือ

3.2.1 สร้างบรรยากาศให้ผู้เรียนทุกระดับชั้นได้เรียนรู้อย่างมีความสุข

3.2.2 จัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ฝึกการเรียนรู้ ฝึกการคิดอย่างเป็นระบบ และเน้นการปฏิบัติมากกว่าการท่องจำ เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิด วิเคราะห์

3.2.3 กำหนดมาตรฐานขั้นพื้นฐานในการเรียนรู้ของนักเรียน และสนับสนุนให้โรงเรียนสามารถพัฒนาและเพิ่มมาตรฐานขั้นพื้นฐานดังกล่าวตามความต้องการและความเหมาะสม และให้องค์กรวิชาชีพมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานขั้นพื้นฐานของการจัดการศึกษา

3.3 จัดการเรียนการสอนระดับประถมศึกษา โดยเน้นเป็นพิเศษในด้านพื้นฐานภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ งานอาชีพและเทคโนโลยี เพื่อรองรับการพัฒนาความรู้และทักษะในระดับที่สูงขึ้นไป

3.4 เร่งปรับปรุงหลักสูตรกระบวนการเรียนการสอน ให้บังเกิดผลในทางปฏิบัติอย่างมีคุณภาพ คือการพัฒนารูปแบบเทคโนโลยีนวัตกรรมการสอนและพัฒนาห้องสมุดในโรงเรียนให้มีคุณภาพรวมทั้งสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ระหว่างการศึกษาในระบบและนอกระบบโรงเรียนให้สามารถให้บริการที่สนองความต้องการของผู้เรียนได้อย่างกว้างขวาง

3.5 ปรับปรุงระบบการวัดและประเมินให้เป็นไปตามแบบมาตรฐานที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้โดยเน้นพฤติกรรมและการแสดงออกของผู้เรียน และให้มีการประเมินในการพัฒนาผู้เรียนและกระบวนการเรียนการสอน

4. ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

การจัดประสบการณ์สำหรับนักเรียนจะจัดเป็นสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 สาระและในแต่ละภาคเรียนจะจัดกิจกรรมบูรณาการ 1 ครั้ง เพื่อให้ให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรง เกิดการเรียนรู้ ได้พัฒนาทั้งทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ประสบการณ์ที่จัดให้นักเรียนมีทั้งประสบการณ์ตรงและประสบการณ์ในชั้นเรียน แต่ทั้งนี้ประสบการณ์ที่จัดจะต้องครอบคลุมทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรของสถานศึกษาและควรให้ยืดหยุ่นตามเนื้อหาที่นักเรียนสนใจหรือที่ครูมีส่วนริเริ่มกำหนดให้

5. ด้านผู้ปกครองและชุมชน

ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนคลองบ้านระกาศกับผู้ปกครอง ถือว่าเป็นปัจจัยพื้นฐานของการจัดการศึกษาของโรงเรียน เพราะพ่อแม่คือครูคนแรกของเด็ก การดำเนินการเพื่อส่งเสริมการประสานสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง จะมุ่งเน้นที่การให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา อาทิ การเข้ามาเป็นผู้ปกครองเครือข่ายในโรงเรียน ซึ่งหลักการและวิธีการในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนคลองบ้านระกาศกับผู้ปกครองมีดังนี้

5.1 หลักการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง ต้องดำเนินการประสานสัมพันธ์อย่างเป็นระบบ มีการกำหนดเป้าหมายครอบคลุมทั้งด้านปริมาณและคุณภาพมียุทธวิธีชัดเจน ไม่ว่าจะเป็นใช้สื่อประเภทใดก็ตาม เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อกิจกรรม สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อบุคคล ซึ่งมีโครงการและระยะเวลาที่แน่นอนประการสำคัญต้องสามารถดำเนินการได้อย่างสม่ำเสมอ โรงเรียนจะต้องเป็นผู้ริเริ่มประสานสัมพันธ์กับผู้ปกครอง ไม่ควรรอให้ผู้ปกครองหรือชุมชนเป็นฝ่ายริเริ่ม การประสานสัมพันธ์ระหว่างบ้านและโรงเรียนต้องดำเนินการสื่อสาร 2 ทาง และมีการปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เพราะรากฐานของการสื่อสารและการปฏิสัมพันธ์จะสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกัน

5.2 การนิเทศ ติดตาม กำกับและประเมินผลควรเน้นให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในรูปแบบของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรืออาสาสมัครดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งโดยมีจุดมุ่งหมายร่วมกัน

วิธีสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองมีดังนี้

5.2.1 สื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ ป้ายนิเทศ จดหมายข่าวหรือสื่อสิ่งพิมพ์อื่นๆ

5.2.2 สื่อกิจกรรมได้แก่จัดการประชุม ประชุมนิเทศก่อนเด็กมาโรงเรียนประชุมผู้ปกครองทุกภาคเรียน เยี่ยมบ้านเด็ก จัดกิจกรรมให้ผู้ปกครองมาเยี่ยมห้องเรียน

5.2.3 สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ โทรศัพท์ โทรสาร หรือสื่ออื่นๆ ที่เหมาะสมกับสภาพของโรงเรียน

สื่อบุคคล ได้แก่ เด็กและบุคลากรทุกฝ่ายทั้งในและนอกโรงเรียนใช้หลักการสื่อสาร 2 ทางและการปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

นอกจากการประชาสัมพันธ์ด้วยสื่อต่าง ๆ ดังกล่าวแล้ว โรงเรียนควรมี เทคนิคในการให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมและให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง ดังนี้

5.2.4 ให้ข่าวสารข้อมูลที่ชัดเจน ซึ่งจะช่วยให้ผู้ปกครองเข้าใจปรัชญาและหลักการของโรงเรียน และสามารถสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการเด็กให้สอดคล้องกับทางโรงเรียนและเป็นการรายงานความเปลี่ยนแปลงความก้าวหน้าของเด็กและกิจกรรมภายในโรงเรียนอีกด้วย

5.2.5 ครูสามารถใช้เทคนิควิธีต่างๆ ในการให้ข่าวสารอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับสถานการณ์ เช่น การประชุมผู้ปกครอง การประชุมเชิงปฏิบัติการ การสัมมนาแสดงความคิดเห็นการส่งข่าวสาร 2 ทาง โทรศัพท์ การสนทนาพูดคุย การเยี่ยมบ้าน โดยมีขั้นตอนการทำงานร่วมกับผู้ปกครอง

5.3 โรงเรียนควรคำนึงถึงหลักจิตวิทยาในการขอความร่วมมือจากผู้ปกครองคือให้การยอมรับและให้เกียรติแก่ผู้ปกครอง ทุกอย่างเท่าเทียมกันและผู้ปกครองจะให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีหากกิจกรรมนั้นมีประโยชน์ต่อเด็กและ เป็นกิจกรรมที่ง่ายไม่เสียเวลามาก ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนผู้ปกครองและชุมชน มีดังนี้

5.3.1 ผู้ปกครองร่วมมือกับโรงเรียนดูแลบุตรหลานให้มีความประพฤติดี เอาใจใส่ในด้านการเรียนรู้ของลูกทั้งที่บ้าน ที่โรงเรียน รวมทั้งการเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้ต่างๆ

5.3.2 ชุมชนมีบทบาทในการมีส่วนร่วมคิด ร่วมทำร่วมกำหนดเป้าหมายจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน ตรวจสอบและช่วยปรับปรุงสถานศึกษาในชุมชนให้ได้มาตรฐาน

5.3.3 ผู้เกี่ยวข้องให้ความช่วยเหลือด้านวิชาการ สนับสนุนทรัพยากร กำกับติดตามให้สถานศึกษาพัฒนาคุณภาพให้เป็นไปตามแผนพัฒนาสถานศึกษา ถ้าทุกหน่วยงานและทุกคนรู้

บทบาทหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยดี เราก็จะได้สถานศึกษาที่มีคุณภาพ เยาวชนที่เป็นคนเก่งและคนดีที่จะมาพัฒนาประเทศชาติต่อไปในอนาคต

การสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครองของโรงเรียนคลองบ้านระกาศนับว่ามีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน เพราะจะทำให้โรงเรียนกับผู้ปกครองนักเรียน มีความเข้าใจในกิจกรรมต่างๆที่โรงเรียนจัดขึ้น ซึ่งการสร้างสัมพันธ์ที่ดีขึ้นนั้นจะต้องประสานสัมพันธ์กันสองทางโดยใช้ยุทธวิธีที่หลากหลาย เช่น การประชุมร่วมกัน การใช้สื่อประชาสัมพันธ์ การเยี่ยมบ้านผู้ปกครองนักเรียนและการจัดกิจกรรมร่วมกัน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

มณี โพธิเสน (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนโพธิเสนวิทยา อำเภอบางบ่อ จังหวัดหนองคาย ผลการศึกษาพบว่า

1. บุคลากรโดยรวม ผู้ปกครองนักเรียนระดับประถมศึกษาและผู้ปกครองนักเรียนระดับก่อนมัธยมศึกษา มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน โดยรวมและรายปัจจัย อยู่ในระดับมาก โดยมีรายข้อที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากและมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดในแต่ละปัจจัย ดังนี้ ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียนมุ่งผลในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ จัดกิจกรรมให้นักเรียนพัฒนาทุกด้าน บุคลากรทุกฝ่ายเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม มีความสุภาพ เป็นที่ยอมรับของนักเรียน ผู้ปกครองและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง รักษาอาคารเรียนให้อยู่ในสภาพใช้การได้และสะอาดถูกต้องตามสุขลักษณะ นำผลการประเมินคุณภาพมาเพื่อปรับปรุง บริการด้านสุขภาพอนามัยให้กับนักเรียน สม่ำเสมอและนักเรียนมีความสุขในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน

2. บุคลากรในโรงเรียน มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนโพธิเสนวิทยา อำเภอบางบ่อ จังหวัดหนองคาย โดยรวมและเป็นรายปัจจัย 6 ปัจจัย อยู่ในระดับปานกลาง และมีความพึงพอใจอีก 1 ปัจจัย ที่เหลืออยู่ในระดับมาก คือ ปัจจัยที่ 1 ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน โดยมีรายข้อที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียนมุ่งผลในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

สุดารัตน์ แซ่ชี (2542 : 51 - 55) ได้ศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชน ในเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่คาดหวังในเรื่องการจัดประสบการณ์การเรียนการสอน มุ่งพัฒนาเด็กให้มีความพร้อมทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา เพื่อให้เด็กมีความพร้อมเพื่อศึกษาต่อ ครูต้องเป็นผู้ที่ทำให้

เด็กเกิดความรักความไว้วางใจมากที่สุด สื่อการเรียนการสอนควรมีความปลอดภัย สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนเหมาะสม ห้องเรียนมีการระบายอากาศและมีแสงสว่างเพียงพอ มีการเอาใจใส่ความปลอดภัยต่อนักเรียน

อริญชัย เปี้ยทอง (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตดอนเมือง ได้ศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครองใน 5 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านกิจการนักเรียน ด้านอาคารสถานที่ การจัดบรรยากาศในโรงเรียน ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ผลการวิจัยพบว่า ด้านวิชาการ ผู้ปกครองคาดหวังให้โรงเรียนจัดการศึกษาเพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถ โดยเน้นให้เด็กมีมารยาท มีคุณธรรมจริยธรรมดี ส่งเสริมในวิชาคอมพิวเตอร์ ภาษาอังกฤษและคณิตศาสตร์เป็นพิเศษ ด้านบุคลากร ครูมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เอาใจใส่เด็กทุกคน ติดต่อและรับฟังความคิดเห็นจากผู้ปกครอง พุดจาสุภาพมีคุณธรรมจริยธรรม ด้านกิจการนักเรียน โรงเรียนมีอาหารกลางวันที่ถูกหลักโภชนาการ มีการตรวจสอบคุณภาพประจำปี มีการสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันโรคให้แก่ นักเรียน สนับสนุนให้มีการเล่นกีฬาเป็นประจำ ด้านอาคารสถานที่และบรรยากาศในโรงเรียนโดยปราศจากเสียงและกลิ่นรบกวน มีห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ และห้องปฏิบัติการภาษาอังกฤษ ส่วนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน โรงเรียนจัดอบรมหลักสูตรอาชีพที่มีในชุมชนและจัดเป็นโรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่ เพื่อเป็นการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน

อิสริยา พจนธำรี (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยความพึงพอใจของผู้ปกครอง และผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีต่อการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดเลย ใน 7 ด้าน คือ ด้านการบริการทั่วไป ด้านธุรการ ด้านวิชาการ ด้านปกครองนักเรียน ด้านบริการ ด้านโรงเรียนกับชุมชน และด้านอาคารสถานที่ พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยรวมผู้ปกครองและผู้ทรงคุณวุฒิมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านธุรการ ด้านปกครองนักเรียน ด้านการบริหารทั่วไป ด้านโรงเรียนกับชุมชน ด้านบริการ ด้านโรงเรียนกับชุมชนและด้านอาคารสถานที่

พรรษา หงษ์ภักดี (2544 : 85) ได้ศึกษาวิจัยความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อครูผู้สอนโรงเรียนอนุบาลนครพนม สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครพนม พบว่า ผู้ปกครองของนักเรียนระดับชั้นอนุบาล และระดับประถมศึกษา มีความพึงพอใจต่อครูผู้สอนไม่แตกต่างกัน

รุ่งฤดี เอี่ยมนิรันดร์ (2544 : 70) ได้ศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียน

72.12
511
550

สหวิทยาเขตปทุมทูลกระหม่อม จังหวัดมหาสารคาม ใน 4 ด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา ด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน และด้านบริหารการศึกษา ซึ่งศึกษาจาก ผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครอง ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครอง มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนสหวิทยาเขตปทุมทูลกระหม่อม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและรายด้าน 4 ด้าน โดยผู้บริหาร ครู นักเรียน มีความพึงพอใจมากกว่าผู้ปกครอง

อภิชาติ แพทย์พงษ์ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอนของโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ด้านหลักสูตรการเรียนการสอนและสื่อการสอน ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในหลักสูตรที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอน และวิธีสอนของครูชาวต่างประเทศที่กระตุ้นให้ผู้เรียนกล้าพูดแสดงออกเป็นภาษาอังกฤษ ด้านบุคลากร ครูประจำชั้นมีความเอาใจใส่ดูแลนักเรียนและครูอุทิศตนเพื่ออบรมด้านมารยาทและความประพฤติของนักเรียน ด้านอาคารสถานที่ ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในการบำรุงรักษาสถานที่ให้สะอาดและปรับปรุงอาคารที่ชำรุด พึงพอใจในสภาพบริเวณในโรงเรียน อาคารเรียนและห้องเรียน ด้านกิจการนักเรียน โรงเรียนจัดให้บริการอาหารกลางวัน น้ำดื่มและห้องอาหารอย่างถูกอนามัย รวมทั้งการจัดบริการรถรับ – ส่งนักเรียนที่ดี ด้านการเงิน ผู้ปกครองพอใจที่โรงเรียนผ่อนผันการเก็บค่าธรรมเนียมการเรียน และผู้ปกครองสามารถเบิกค่าธรรมเนียมการเรียนได้ตามระเบียบของราชการและองค์กรเอกชนอื่นๆ ด้านการเรียน นักเรียนมีความรู้ความสามารถในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาได้และสามารถใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างน่าพอใจ

อภิรัตน์ ถาวรนนท์ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนกุยบุรีวิทยา อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนกุยบุรีวิทยา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจด้านการเรียนการสอนในระดับมาก ส่วนด้านการบริหารทั่วไป ด้านการปกครอง ด้านการบริการ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับปานกลาง ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครอง พบว่า ผู้ปกครองที่มีภูมิลำเนาต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนกุยบุรีวิทยาในด้านการบริการทั่วไป ด้านการปกครอง ด้านการบริการ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมไม่แตกต่างกัน ยกเว้นผู้ปกครองที่มีภูมิลำเนาต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนกุยบุรีวิทยาในด้านการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มามี โชติมา (2546 : 67 - 68) ได้ศึกษาเรื่องความต้องการของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนโชติมา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองมีความต้องการในการจัดการศึกษาโดยรวมอยู่ในเกณฑ์มากทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการจัดประสบการณ์และกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน การจัดบริการนักเรียน และความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง การเปรียบเทียบระดับความต้องการของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษา จำแนกตามอายุ วุฒิการศึกษา อาชีพ และรายได้ ปรากฏว่า ผู้ปกครองที่มีอายุ อาชีพ รายได้ที่แตกต่างกัน มีระดับความต้องการในการจัดการศึกษาไม่แตกต่างกัน ส่วนผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีความต้องการในการจัดการศึกษาด้านการจัดประสบการณ์และกิจกรรมการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีมีความต้องการในข้อนี้ต่ำกว่ากลุ่มที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีและระดับสูงกว่าปริญญาตรี ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกันทุกข้อ

ประทุม สระทองยอด (2547 : 73 - 74) ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครอง ต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมทุกด้านผู้ปกครองมีความพึงพอใจด้านบุคลากร ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านหลักสูตรและการสอน และด้านผู้ปกครองและชุมชน มีความพึงพอใจในระดับมาก ส่วนด้านการจัดสภาพแวดล้อมมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง

งานวิจัยต่างประเทศ

ลาร์กิน (Larkin, 1992 : 397 - A) ได้ศึกษาเรื่องผู้บริหารโรงเรียนก่อนประถมศึกษามุมมองเกี่ยวกับภาวะผู้นำต่อการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ผลการศึกษา พบว่าผู้บริหารโรงเรียนก่อนประถมศึกษามีบทบาทหน้าที่หลายอย่างและมีงานในหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบมากมาย ตั้งแต่งานการดูแลรักษาความสะอาด การสื่อสารกับครู ผู้ปกครอง การบริหารงานบุคคล งบประมาณ การแสวงหางบสนับสนุนและการพัฒนามูลฐาน ซึ่งสัมพันธ์กับงบประมาณและการได้รับการสนับสนุน ผู้ศึกษายังพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ได้รับการฝึกอบรมทางการบริหารน้อยมาก ดังนั้นจึงอาศัยประสบการณ์จากการเรียนและประสบการณ์ส่วนตัวทำให้เรียนรู้แบบลองผิดลองถูก แต่ส่วนใหญ่ผู้บริหารเหล่านี้เคยเป็นรองผู้อำนวยการโรงเรียนมาก่อนลักษณะการบริหารจึงเป็นแบบการมีส่วนร่วมในกิจกรรม และผู้บริหารที่เป็นสตรีมักมีปัญหาเกี่ยวกับการใช้อำนาจและการตอบสนองความต้องการของเพื่อนร่วมงาน นอกจากนี้ปัญหาลำดับอีกอย่างหนึ่งก็คือ ผู้บริหารขาดเพื่อนภายในองค์กร แต่ก็มีข้อดีที่รองผู้อำนวยการช่วยแก้ปัญหาที่ยุ่งยากสลับซับซ้อนภายในโรงเรียน โดยเฉพาะด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับโรงเรียน

บาร์นส์ (Barnes, 1995 : 3152 - A) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนของผู้ปกครองนักเรียน พบว่า การมีส่วนร่วมกับการเรียนการสอนของโรงเรียน โดยอุดมคติแล้วผู้ปกครอง

ต้องมีบทบาทที่โรงเรียนหรือในชั้นเรียน แม้ว่าความจริงแล้วการมีส่วนร่วมของพวกเขาไม่เป็นไปตามอุดมคติ ดังกล่าว และได้พบว่า ผู้ปกครองยังมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนที่บ้าน ด้วยการศึกษาค้นคว้าให้หลักฐานเพิ่มเติมว่าบิดามารดาชาวอเมริกัน แอฟริกัน เห็นคุณค่าของการศึกษา และเห็นว่าโรงเรียนจำเป็นต้องตระหนักถึงความคาดหวังด้านการศึกษาและวัฒนธรรมของผู้ปกครองด้วย

ฟรีเซน (Friesen, 1997 : 642 - A) ได้ศึกษาเจตคติและแนวความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อระเบียบวินัยของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา การศึกษาค้นคว้านี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบเจตคติของผู้ปกครองที่มีต่อระเบียบวินัยของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาแห่งหนึ่งเกี่ยวกับกฎระเบียบที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน การมีส่วนร่วมและการได้รับแจ้งก่อนการลงโทษนักเรียน ความรุนแรงของการทำความผิด และการลงโทษ ความเหมาะสมของการลงโทษต่อความผิดแต่ละกรณี ผลการศึกษาพบว่า ผู้ปกครองต้องการมีส่วนร่วมในการออกกฎระเบียบของโรงเรียน สำหรับบุตรหลานของตนและต้องการให้ทางโรงเรียนแจ้งทางโทรศัพท์ให้ทราบเป็นการเบื้องต้นเกี่ยวกับพฤติกรรมหรือความสามารถในการเรียน ยอมรับการลงโทษทางร่างกาย วิธีสุดท้ายเป็นการกักบริเวณและขณะเดียวกันควรยกเลิกการลงโทษวิธีนี้

โควิงตัน (รุ่งฤดี เขื่อนนิรัตน์, 2544 : 33 อ้างอิงจาก Covington, 1998 : 6990 - A) ได้ศึกษาหลังสำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กับองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในการทำงาน ผลวิจัยพบว่า องค์ประกอบสำคัญที่มีต่อความพึงพอใจในการทำงานได้แก่ รายได้จากการทำงาน การได้รับประสบการณ์ ความรู้ การได้มีโอกาสได้ฝึกงานและได้ทำงานเต็มเวลา ไม่พบความแตกต่างระหว่างผู้เข้าร่วมโครงการเข้าสู่อาชีพกับผู้ไม่เข้าร่วมโครงการ

วิลเลียมส์ (Williams, 1998 : 6322 - A) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานและแรงจูงใจในเปรียบเทียบระหว่างผู้จัดการด้านสุขภาพอนามัยชายและหญิง ผลการศึกษา พบว่า ไม่พบว่าเพศมีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในการทำงาน และแรงจูงใจของผู้จัดการทั้งเพศชายและเพศหญิงแต่อย่างใด

แวนคาว่าลา (มามี โชติมา, 2546 : 62; อ้างอิงจาก Vankawala, 1999 : 103 - A) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครอง เพื่อนำไปใช้ปรับปรุงโปรแกรมการอบรมครูในด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครอง จากการศึกษาพบว่า อุปสรรคที่ขัดขวางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองกับโรงเรียน คือ พื้นฐานทางการศึกษาของผู้ปกครอง ซึ่งครูต้องใช้กลยุทธ์ในการทำงานร่วมกับผู้ปกครองหรือครอบครัวของเด็ก เพื่อเป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง

จากผลการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ทั้งในประเทศและต่างประเทศที่กล่าวมาแล้ว ต่างให้ความสำคัญต่อความพึงพอใจในการจัดการศึกษาแสดงให้เห็นว่าความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษานั้นมีแนวคิดหลากหลาย ผู้ปกครองเห็นว่าการจัดการศึกษานั้นมีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากพัฒนาการของนักเรียนในวัยนี้เป็นระยะที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการของนักเรียนทั้ง ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา และจะส่งผลต่อการศึกษาในระดับต่อไป และเป็นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและคุณภาพของนักเรียนให้สูงขึ้น ซึ่งการจัดการศึกษาระดับนี้จะมีประสิทธิภาพเพียงใด จะบรรลุตามวัตถุประสงค์ ที่ตั้งไว้หรือไม่ย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง เช่น นโยบายการจัดการศึกษา รูปแบบการจัดการศึกษาของโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน ผู้ปกครองและชุมชน รูปแบบการจัดประสบการณ์ (หลักสูตรและแผนการสอน) ดังนั้นจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่โรงเรียนจะต้องพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้เป็นที่ยอมรับและเป็นที่พึงพอใจของผู้ปกครอง โดยต้องคำนึงถึงประสิทธิภาพ ความเหมาะสมของสังคมที่เปลี่ยนแปลง และยังต้องคำนึงถึงพัฒนาการของเด็กทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญาด้วย

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่องความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนคลองบ้านระกาศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากร
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือผู้ปกครองนักเรียน ช่วงชั้นที่ 1 และ ช่วงชั้นที่ 2 ของโรงเรียนคลองบ้านระกาศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการเขต 2 จำนวนทั้งสิ้น 43 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาโรงเรียนคลองบ้านระกาศ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนคลองบ้านระกาศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทาง ในการกำหนดกรอบโครงสร้างของแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน
2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดกรอบแนวคิดเรื่องความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนคลองบ้านระกาศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

3. สร้างแบบสอบถามโดยนำแบบสอบถามของ นางสาวประทุม สระทองยอด มาปรับปรุงแก้ไขให้ตรงกับเนื้อหาที่ต้องการแล้วนำฉบับร่างเสนอต่อกรรมการควบคุมภาคินพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบ แก้ไข ปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสม ตรงตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย

4. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและเที่ยงตรงของเนื้อหาของแต่ละข้อคำถาม

5. ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเป็นฉบับสมบูรณ์

6. นำแบบสอบถามที่มีการปรับปรุง แก้ไขสมบูรณ์แล้ว ไปทดลองใช้กับประชากร / กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่ประชากร / กลุ่มตัวอย่างจำนวน 43 คนหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .92

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่นไปใช้จริงกับประชากร / กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ไปขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนคลองบ้านระกาศ เพื่อแจกแบบสอบถามให้แก่ผู้ปกครองนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 และ 2 เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามด้วยตนเองจำนวน 43 ฉบับและเก็บด้วยตนเองได้แบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 43 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ข้อมูลที่ได้รับจากตอนที่ 1 โดยเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

2. ข้อมูลที่ได้รับจากตอนที่ 2 เกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนคลองบ้านระกาศวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป มีสถิติสำหรับการวิเคราะห์ดังนี้ คือ การหาค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แยกเป็นรายข้อและรายด้าน คือ

- 2.1 ด้านบุคลากรในโรงเรียน
- 2.2 ด้านการจัดสภาพแวดล้อม
- 2.3 ด้านหลักสูตรการสอน
- 2.4 ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- 2.5 ด้านผู้ปกครองและชุมชน

เมื่อ N หมายถึง จำนวนผู้ปกครองนักเรียน

μ หมายถึง คะแนนเฉลี่ย

σ หมายถึง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

เมื่อหาค่าเฉลี่ยแล้วนำมาแปลความหมายโดยใช้เกณฑ์ดังนี้ (ประคอง กรรณสูตร. 2542 : 204)

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.55 – 5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.55 – 4.54 หมายถึง มีความพึงพอใจมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.55 – 3.54 หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.55 – 2.54 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.54 หมายถึง ไม่มีความพึงพอใจ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษาวิจัยเรื่องความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน
คลองบ้านระกาศ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอ ตามลำดับดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

- เมื่อ
- N
- หมายถึง จำนวนผู้ปกครอง
- μ
- หมายถึง คะแนนเฉลี่ย
- σ
- หมายถึง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล

- ตอนที่ 1
- การวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2
- การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนคลองบ้านระกาศ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

- ตอนที่ 1
- ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 แสดงจำนวน ร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถาม

	สถานภาพ	N	ร้อยละ
เพศ	ชาย	29	67.44
	หญิง	14	32.56
	รวม	43	100
อายุ	30-40 ปี	31	72.09
	41-50 ปี	12	27.91
	50 ปี ขึ้นไป	0	0
	รวม	43	100

ตารางที่ 1 (ต่อ)

	สถานภาพ	N	ร้อยละ
ระดับการศึกษา	ต่ำกว่า ม. 3	5	11.63
	ม.3-อนุปริญญา	30	69.77
	ปริญญาตรี / สูงกว่า	8	18.60
	รวม	43	100
อาชีพ	รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	2	4.65
	ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	12	27.91
	รับจ้าง	24	55.81
	เกษตรกร	4	9.30
	อื่น ๆ	1	2.33
	รวม	43	100

จากตารางที่ 1 พบว่า จากการสำรวจความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 และช่วงชั้นที่ 2 ที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนคลองบ้านระกาศ จำนวน 43 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าหญิงเป็นเพศชาย จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 67.44 เป็นเพศหญิง จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 32.56 ในด้านอายุของผู้ปกครองนักเรียน จำแนกตามลำดับช่วงอายุคือ ช่วงอายุ 30 - 40 ปี มีจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 72.09 ช่วงอายุ 41-50 ปี มีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 27.91 ในด้านการศึกษาของผู้ปกครองชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ถึงอนุปริญญา จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 69.77 ระหว่างปริญญาตรีสูงกว่าปริญญาตรี มีจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 18.60 และต่ำกว่าชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 11.63 ในด้านการประกอบอาชีพ ผลการสำรวจพบว่าผู้ปกครองนักเรียนมีอาชีพรับจ้างมากที่สุดมีจำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 55.81 รองลงมาคืออาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 27.91 เกษตรกร จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 9.30 อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 4.65 และอาชีพอื่นๆ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.33

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนคลองบ้านระกาศ

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนคลองบ้านระกาศ โดยรวมทุกด้าน

การจัดการศึกษา	μ	σ	ระดับ	ลำดับ
ด้านบุคลากรในโรงเรียน	4.18	0.97	มาก	1
ด้านการจัดสภาพแวดล้อม	3.89	0.62	มาก	4
ด้านหลักสูตรการสอน	3.89	0.62	มาก	4
ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	3.97	0.64	มาก	3
ด้านผู้ปกครองและชุมชน	3.99	0.65	มาก	2
รวม	3.95	0.63	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนคลองบ้านระกาศ โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.95 ถ้าแยกเป็นรายด้านพบว่าผู้ปกครองมีความพึงพอใจด้านบุคลากรในโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.18 รองลงมาคือด้านผู้ปกครองและชุมชน มีค่าเฉลี่ย 3.99 และด้านหลักสูตรการสอนมีค่าเฉลี่ย 3.89 อยู่ในระดับ มาก ตามลำดับ

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจ ของผู้ปกครอง
ที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนคลองบ้านระกาศ ด้านบุคลากรในโรงเรียน
จำแนกเป็นรายชื่อ

ด้านบุคลากรในโรงเรียน	μ	σ	ระดับ	ลำดับ
1. ครูตั้งใจอุทิศตนเพื่อทำหน้าที่พัฒนาคุณภาพนักเรียน	3.95	0.82	มาก	8
2. ครูมีความใกล้ชิด เป็นกันเอง เป็นที่ปรึกษาที่ดีแก่นักเรียน	4.09	0.75	มาก	6
3. ครูประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน	4.16	0.75	มาก	2
4. ครูมีความรักความเมตตานักเรียนโดยเสมอหน้าไม่เลือกที่รักมักที่ชัง	4.07	0.77	มาก	7
5. ครูมีระเบียบวินัย ตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบต่อนักเรียน	4.12	0.76	มาก	4
6. ครูมีความขยัน เอาใจใส่ต่อนักเรียน	4.52	0.84	มาก	1
7. ครูเป็นคนมีเหตุผลไม่เจ้าอารมณ์ ไม่มีอคติต่อนักเรียน	3.91	0.81	มาก	10
8. ครูจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้	3.93	0.74	มาก	9
9. ครูจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนรู้เหมาะสมกับนักเรียน	4.16	0.75	มาก	2
10. ครูพัฒนาตนเอง ทั้งด้านความรู้ ความสามารถในการสอน การประพฤติปฏิบัติตนอยู่เสมอ	4.12	0.79	มาก	4
รวม	4.10	0.92	มาก	

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนคลองบ้านระกาศ ด้านบุคลากรในโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.10 ถ้าแยกเป็นรายด้านพบว่า ครูมีความขยัน เอาใจใส่ต่อนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.52 รองลงมาคือ ครูประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนและครูจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนรู้เหมาะสมกับนักเรียนมีค่าเฉลี่ย 4.16 และครูจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย 3.93 อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจ ของผู้ปกครอง
ที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนคลองบ้านระกาศ ด้านการจัดสภาพแวดล้อม
จำแนกเป็นรายชื่อ

ด้านการจัดสภาพแวดล้อม	μ	σ	ระดับ	ลำดับ
1. ห้องเรียนสะอาด เป็นระเบียบ สวยงามและเย็นสบาย น่าเรียน	3.63	0.76	มาก	6
2. บริเวณโรงเรียนสะอาด สวยงาม ร่มรื่น น่าอยู่	3.70	0.80	มาก	4
3. โรงเรียนจัดให้มีที่นั่งพักผ่อน สนามเด็กเล่น อุปกรณ์กีฬา ห้องนันทนาการสำหรับนักเรียน	3.72	0.93	มาก	2
4. โรงเรียนจัดให้มีห้องน้ำ ห้องส้วม อ่างล้างมือที่สะอาด ไว้บริการนักเรียน	3.19	1.01	มาก	10
5. โรงเรียนจัดบริการน้ำดื่มที่สะอาดไว้ให้นักเรียนตามอาคาร เรียนอย่างเพียงพอ	3.28	1.10	มาก	9
6. โรงเรียนมีห้องพยาบาล ตู้ยา เตียงนอนผู้ป่วย เจ้าหน้าที่ ปฐมพยาบาลไว้บริการนักเรียน	3.70	0.74	มาก	4
7. โรงเรียนจัดมุมประสบการณ์ มุมหนังสือ มุมอุปกรณ์ไว้ใน ห้องเรียนเพื่อให้นักเรียนใช้ศึกษาเพิ่มเติม	3.63	0.90	มาก	6
8. โรงเรียนจัดให้มีห้องสมุด ห้องปฏิบัติการ ห้องคอมพิวเตอร์ ให้นักเรียนศึกษาค้นคว้า	4.07	0.74	มาก	1
9. โรงเรียนจัดให้มีบริเวณธรรมชาติเช่นปลูกไม้ดอกไม้ประดับ ผักสวนครัวสวนสมุนไพรติดป้ายชื่อเพื่อให้นักเรียนรู้จัก	3.72	0.98	มาก	2
10. โรงเรียนจัดทำภาพ คำกลอนสอนใจติดไว้ตามต้นไม้ บริเวณที่นั่งเล่น หรือที่ต่าง ๆ เพื่อเป็นคติสอนใจนักเรียน	3.50	1.18	มาก	8
รวม	3.89	0.62	มาก	

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนคลองบ้านระกาศ ด้านการจัดสภาพแวดล้อม โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.89 ถ้าแยกเป็นรายด้านพบว่าโรงเรียนจัดให้มีห้องสมุดห้องปฏิบัติการห้องคอมพิวเตอร์ให้นักเรียนศึกษาค้นคว้ามีความพึงพอใจมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.07 รองลงมาคือโรงเรียนจัดให้มีที่นั่งพักผ่อน สนามเด็กเล่น อุปกรณ์กีฬา ห้องนันทนาการสำหรับนักเรียนและ โรงเรียนจัดให้มีบริเวณธรรมชาติ เช่น ปลูกไม้ดอกไม้ประดับ พืชผักสวนครัว สวนสมุนไพร พร้อมติดป้ายชื่อ เพื่อให้นักเรียนรู้จัก มีค่าเฉลี่ย 3.72 และโรงเรียนจัดให้มีห้องน้ำห้องส้วม อ่างล้างมือที่สะอาดไว้บริการนักเรียนมีค่าเฉลี่ย 3.19 อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจ ของผู้ปกครอง
ที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนคลองบ้านระกาศ ด้านหลักสูตรและการสอน
จำแนกเป็นรายชื่อ

ด้านหลักสูตรและการสอน	μ	σ	ระดับ	ลำดับ
1.จัดหลักสูตรโดยพัฒนานักเรียนให้มีความสมดุลทั้งความรู้ ความสามารถความคิดความตั้งงามและความรับผิดชอบต่อ สังคม	4.05	0.82	มาก	1
2.จัดหลักสูตรการเรียนการสอนโดยมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิต ของนักเรียนให้เหมาะสมแก่วัย	4.00	0.72	มาก	2
3.ส่งเสริมให้นักเรียนพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตาม ศักยภาพ	3.74	0.66	มาก	9
4.จัดเนื้อหาสาระกิจกรรมสอดคล้องกับความสนใจความถนัด ความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียน	3.91	0.81	มาก	5
5.นำปัญหาในชุมชนภูมิปัญญาท้องถิ่นมาจัดทำสาระของ หลักสูตร	3.65	0.78	มาก	10
6.ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ไว้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	3.98	0.83	มาก	3
7.จัดกิจกรรมให้นักเรียนเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ฝึกปฏิบัติ ให้คิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาได้	3.98	0.86	มาก	3
8.ฝึกให้นักเรียนรู้จักคิด รู้จักนำความรู้มาเพื่อป้องกัน และแก้ไขปัญหา	3.88	0.70	มาก	6
9.พัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ	3.84	0.72	มาก	8
10.จัดประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริง โดยพิจารณาจาก พัฒนาการของนักเรียน ความประพฤติ การสังเกต พฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบ	3.88	0.79	มาก	6
รวม	3.89	0.62	มาก	

จากตารางที่ 5 พบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนคลองบ้านระกาศ ด้านหลักสูตรและการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ย 3.89 ถ้าแยกเป็นรายด้าน พบว่า จัดหลักสูตรโดยมุ่งพัฒนานักเรียนให้มีความสมดุลทั้งความรู้ความสามารถความคิด ความดีงามและความรับผิดชอบต่อสังคมมีค่าเฉลี่ย 4.05 รองลงมาได้แก่ จัดหลักสูตรการเรียนการสอนโดยมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนให้เหมาะสมแก่วัยมีค่าเฉลี่ย 4.00 และส่งเสริมให้นักเรียนพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ มีค่าเฉลี่ย 3.74 อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจ ของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนคลองบ้านระกาศ ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจำแนกเป็นรายข้อ

ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	μ	σ	ระดับ	ลำดับ
1. จัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักเคารพสิทธิของผู้อื่น รู้จักเกรงใจ ให้เกียรติ ให้อภัยผู้อื่น	3.86	0.86	มาก	7
2. จัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักรักษามลประโยชน์ส่วนรวม ไม่ทำลายสิ่งของผู้อื่น ของสาธารณะ สิ่งแวดล้อม	3.86	0.83	มาก	7
3. จัดกิจกรรมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน	3.77	1.01	มาก	10
4. จัดกิจกรรมให้นักเรียนรักศักดิ์ศรีของตนเอง ด้วยการ พึ่งตนเอง ช่วยตนเองได้	3.84	0.87	มาก	9
5. จัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่	4.07	0.70	มาก	3
6. จัดพานักเรียนไปศึกษาแหล่งการเรียนรู้ในชุมชน	4.00	0.95	มาก	6
7. จัดกิจกรรมให้นักเรียนกล้าแสดงออกทางด้านความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ด้วยความมั่นใจ	4.16	0.69	มาก	1
8. จัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักปกครองกันเองโดยใช้หลัก ประชาธิปไตย	4.02	0.67	มาก	5
9. จัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตน	4.14	0.83	มาก	2
10. จัดกิจกรรมให้นักเรียนมีวินัยในตนเอง และตรงต่อเวลา	4.07	0.86	มาก	3
รวม	3.97	0.64	มาก	

จากตารางที่ 6 พบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนคลองบ้านระกาศ ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยรวมมีค่าเฉลี่ย 3.97 ถ้าแยกเป็นรายด้าน พบว่าโรงเรียนจัดกิจกรรมให้นักเรียนกล้าแสดงออกทางด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ด้วยความมั่นใจมีค่าเฉลี่ย 4.16 รองลงมาคือโรงเรียนจัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนมีค่าเฉลี่ย 4.14 และโรงเรียนจัดกิจกรรมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านมีค่าเฉลี่ย 3.77 อยู่ในระดับมากตามลำดับ

ตารางที่ 7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจ ของผู้ปกครอง
ที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนคลองบ้านระกาศ ด้านผู้ปกครองและชุมชน
จำแนกเป็นรายชื่อ

ด้านผู้ปกครองและชุมชน	μ	σ	ระดับ	ลำดับ
1. จัดกิจกรรมให้ผู้ปกครองมาโรงเรียน มาร่วมประชุมทุกภาคเรียน	3.91	0.90	มาก	4
2. รายงานความเปลี่ยนแปลงความก้าวหน้าของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบเป็นประจำ	3.65	1.09	มาก	10
3. โรงเรียนจัดทำข่าวสารกิจกรรมของโรงเรียนให้ผู้ปกครอง ชุมชนทราบเป็นประจำ	4.00	0.95	มาก	1
4. ให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูลูกตาม พัฒนาการของเด็ก	3.70	1.01	มาก	9
5. ให้ผู้ปกครองช่วยดูแลการทำการบ้าน พฤติกรรมของนักเรียน	3.95	0.72	มาก	3
6. ผู้ปกครองเข้าใจปรัชญา ความมุ่งหมาย และแนวทางการจัดการศึกษาของโรงเรียน	3.88	0.76	มาก	5
7. โรงเรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน	3.84	0.90	มาก	6
8. จัดให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา การพัฒนาโรงเรียน	3.74	1.24	มาก	8
9. ให้สถานประกอบการในชุมชนมีส่วนร่วมในการฝึกสอนอาชีพ ให้แก่นักเรียน	3.77	0.97	มาก	7
10. ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนและช่วยระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา	3.99	1.21	มาก	2
รวม	3.99	0.65	มาก	

จากตารางที่ 7 พบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนคลองบ้านระกาศ ด้านกิจกรรมผู้ปกครองและชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ย 3.99 ถ้าแยกเป็นรายด้าน พบว่าโรงเรียนจัดข่าวสารกิจกรรมของโรงเรียนให้ผู้ปกครองและชุมชนทราบเป็นประจำ มีค่าเฉลี่ย 4.00 รองลงมาคือให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนและช่วยระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99 และรายงานความเปลี่ยนแปลงความก้าวหน้าของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบเป็นประจำ มีค่าเฉลี่ย 3.65 อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนคลองบ้านระกาศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ผลการวิจัยสรุปได้ดังต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนคลองบ้านระกาศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการเขต 2 ในด้านต่างๆ 5 ด้าน คือ ด้านบุคลากรในโรงเรียน ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ด้านหลักสูตรและการสอน ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและด้านผู้ปกครองและชุมชน ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือผู้ปกครองนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 และช่วงชั้นที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 43 คน และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนคลองบ้านระกาศในการเก็บรวบรวมข้อมูลเข้าพเจ้าได้นำหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาไปขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนคลองบ้านระกาศเพื่อแจกแบบสอบถามให้แก่ผู้ปกครองนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 ช่วงชั้นที่ 2 โดยแจกแบบสอบถามด้วยตนเองจำนวน 43 ชุด และเก็บด้วยตนเองได้แบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 43 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ยร้อยละ แจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ผลการวิจัยพบว่าผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนคลองบ้านระกาศโดยรวมทุกด้านมีความพึงพอใจในระดับมากทั้ง 5 ด้านคือด้านบุคลากรในโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.18 รองลงมาคือ ด้านผู้ปกครองและชุมชน มีค่าเฉลี่ย 3.99 ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีค่าเฉลี่ย 3.97 และอันดับสุดท้าย ด้านการจัดสภาพแวดล้อมด้านหลักสูตรและการสอน มีค่าเฉลี่ย 3.89 ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่องความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนคลองบ้านระกาศ พบว่าผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในแต่ละด้านแตกต่างกัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงอภิปรายผลการวิจัยแยกเป็นรายด้านดังนี้

1. ด้านบุคลากรในโรงเรียน ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนคลองบ้านระกาศ โดยรวมอยู่ในระดับมากซึ่งสูงกว่าด้านอื่น ๆ เนื่องจากครูมีความขยันเอาใจใส่ต่อหน้าที่ ครูมีระเบียบวินัย ตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ครูมีความตั้งใจทิศตนเพื่อทำหน้าที่พัฒนาคุณภาพนักเรียนและครูมีความใกล้ชิด เป็นกันเอง เป็นที่ปรึกษาที่ดีแก่นักเรียน ซึ่งครูทุกคนในโรงเรียนคลองบ้านระกาศ ได้ถือปฏิบัติต่อเนื่องกันมาเป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มณี โพธิเสน (2542 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนโพธิเสนวิทยา อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย พบว่า ได้รับความพึงพอใจในด้านบุคลากรในโรงเรียน อยู่ในระดับมากและสูงกว่าด้านอื่นๆ เช่นกัน

2. ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาในระดับมาก ซึ่งดีกว่าผลวิจัยของ อิศริยา พจนธวี (2544 : 70) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความพึงพอใจของผู้ปกครองและผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเลย ผลการวิจัยพบว่า ด้านสถานที่และสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่าสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนคลองบ้านระกาศอยู่ในสภาพที่ดีอยู่แล้วตามที่ผู้ปกครองได้เสนอแนะมา ในเรื่องความสะอาดและความเพียงพอของห้องน้ำ และภายในห้องเรียนบางห้องยังไม่สะอาดเรียบร้อยเท่าที่ควร ทางโรงเรียนคลองบ้านระกาศก็ได้ได้เพิกเฉยในการจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน ยังได้มีแผนงาน โครงการปรับปรุงสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน

3. ด้านหลักสูตรและการสอน ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการจัดหลักสูตร ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.2545:13) เนื่องจากด้านการจัดหลักสูตรและการสอนเป็นหัวใจในการจัดการศึกษาโดยตรง เพราะหากการจัดหลักสูตรการสอนไม่มีความพร้อมแล้วนั้นนักเรียนที่จบออกมาก็ขาดคุณภาพและโรงเรียนก็จะมีศักยภาพแต่โรงเรียนคลองบ้านระกาศได้รับความไว้วางใจจากผู้ปกครองในระดับสูงซึ่งโรงเรียนมุ่งพัฒนานักเรียนให้มีความสมดุลทั้งความรู้ความสามารถและความรับผิดชอบต่อการจัดกิจกรรมให้นักเรียนเรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติจริง ฝึกให้รู้จักคิด คิดเป็น ทำเป็น รู้จักการแก้ปัญหา จัดการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง โดยพิจารณาจากพัฒนาการของนักเรียน ความประพฤติ และการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน

4. ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ผู้ปกครองมีความพึงพอใจด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนคลองบ้านระกาศอยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นางสาวประทุม สระทองยอด (2547:79) จัดกิจกรรมให้นักเรียนกล้าแสดงออกทางด้านความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ด้วยความมั่นใจ จัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักเคารพสิทธิของผู้อื่น รู้จักเกรงใจ ให้เกียรติ ให้อภัยผู้อื่น และจัดกิจกรรม

ให้นักเรียนรู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมไม่ทำลายสิ่งของผู้อื่นของสาธารณะ สิ่งแวดล้อม และการจัดกิจกรรมให้นักเรียนมีวินัยในตนเองและการตรงต่อเวลาจัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมเน้นการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุขและเป็นพลเมืองดีของสังคมการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนนี้ล้วนเป็นการฝึกฝนและสร้างวินัยให้กับนักเรียน ซึ่งโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน

5. ด้านผู้ปกครองและชุมชน ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับ อภิรัตน์ ถาวรนนท์ (2546 : บทคัดย่อ) ยังคงมีความสัมพันธ์อันดีต่อกันจะเห็นได้จากผู้ปกครองมีความพึงพอใจในระดับมากในด้านผู้ปกครองและชุมชน โดยการเชิญชวนให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการในโรงเรียน โดยให้มีการเสนอความคิดเห็นการจัดกิจกรรมของนักเรียน การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา การจัดสรรงบประมาณ ตลอดจนรายงานความประพฤติของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบอยู่เป็นประจำ เพื่อจะได้ร่วมกันพัฒนาตัวเด็กให้มีการพัฒนาการที่ดีต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยได้สรุปเป็นแนวทาง ในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนคลองบ้านระกาศ ดังต่อไปนี้

1. ด้านบุคลากรในโรงเรียน ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในระดับที่สูงกว่าด้านอื่นๆ แต่ในด้านบุคลากร ในโรงเรียนยังมีข้อบกพร่องอยู่บ้างในเรื่องการพัฒนาตนเองของครู และการพัฒนา นักเรียน เนื่องจากครูขาดทักษะในการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญส่วนมากครูจะสอนโดยการบรรยายแต่เพียงอย่างเดียว ดังนั้นทางโรงเรียนจึงต้องส่งครูเข้ารับการอบรมอย่างต่อเนื่อง และจัดครูไปศึกษาดูงานยังโรงเรียนต่างๆ

2. ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในระดับมากเช่นกันแต่ยังมีข้อบกพร่องที่ต้องเสนอแนะคือ การจัดห้องน้ำห้องส้วมไว้บริการยังมีไม่เพียงพอและบางส่วนยังไม่สะอาดเท่าที่ควรทางโรงเรียนจึงจัดนักเรียนแบ่งหน้าที่กันทำความสะอาดโดยครูเป็นผู้ควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด และจัดเตรียมอุปกรณ์ให้เพียงพอกับความต้องการในการทำความสะดวก

3. ด้านหลักสูตรและการสอน ผู้ปกครองมีความพึงพอใจ ในระดับมากเช่นกันแต่มีข้อบกพร่องในการนำปัญหาในชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาจัดทำสาระของหลักสูตรทางโรงเรียนได้ดำเนินการโดยนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาจัดทำเป็นหลักสูตรสถานศึกษาและบูรณาการเข้ากับทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ให้นักเรียนได้เรียนรู้ในทุกช่วงชั้น

4. ด้านผู้ปกครองและชุมชน ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในระดับมาก เช่นกัน แต่มีข้อบกพร่องเรื่องการรายงานความเปลี่ยนแปลง ความก้าวหน้าของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบเป็นประจำ โรงเรียนจึงจัดแนวทางในการแก้ไขคือ จัดทำวารสารสื่อสารสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียนโดยออกเดือนละ 1 ครั้งแจกให้กับนักเรียนไปให้กับผู้ปกครองจัดกิจกรรมเยี่ยมบ้านทุกช่วงชั้นปีการศึกษาละ 1 ครั้งและกิจกรรมเสี่ยงตามสาย จัดนิทรรศการทางวิชาการ จัดประชุมผู้ปกครอง จัดทำเว็บไซต์ เผยแพร่ข่าวสารและความรู้ของโรงเรียน

5. ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนได้จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาศักยภาพของนักเรียนและเพื่อให้นักเรียนได้แสดงออก เป็นเด็กช่างคิด ช่างทำและช่างสังเกต ที่สำคัญเพื่อพัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม จิตใจและสติปัญญา มีวัฒนธรรมในด้านการคิด รักชาติวัฒนธรรมไทย มีเอกลักษณ์ของความเป็นไทย มีมรรยาท รู้จักการวางตนในสังคม รู้จักประมาณตน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่โรงเรียนจัดขึ้น เช่น กิจกรรมชุมนุมกิจกรรมรักการอ่าน ห้องสมุดเคลื่อนที่เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านได้ตลอดเวลาและทุกสถานที่กิจกรรมกีฬานันทนาการ แอร์โรบิค

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการทำวิจัยครั้งต่อไปเปลี่ยนแบบสอบถามเป็นแบบสัมภาษณ์หรือแบบอื่น ๆ ให้หลากหลาย
2. เปลี่ยนไปศึกษากับนักเรียนทั้งโรงเรียนเพราะนักเรียนมีผลกระทบโดยตรงกับการจัดการศึกษา
3. ศึกษาในด้านการเปรียบเทียบระหว่างครู ผู้ปกครอง และนักเรียน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรซกร ชวติ. (2545). ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของ
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่ตั้งอยู่นอกเขต
เทศบาล. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- กาญจน์ เรืองมนตรี. (2543). เอกสารประกอบการบรรยายในชั้นเรียน. ภาควิชาการบริหาร
การศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- กาญจนา อรุณสุขจุ. (2546). ความพึงพอใจของสมาชิกสหกรณ์ต่อการดำเนินงานของ
สหกรณ์การเกษตรไชยปราการจำกัด อำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่.
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2540). แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ
ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544). กรุงเทพฯ : อรรถพลการพิมพ์.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ,สำนักงาน.(2545).ประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพร้อม
รับการประเมินภายนอก,รายงานการปฏิรูปการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
บริษัทพริกหวานกราฟฟิค.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. สำนักงาน. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์บริษัท
พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2546). แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 9.
กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- คณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. (2549). แผนพัฒนาเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10“ฉบับสมบูรณ์” พ.ศ.2550-2554. กรุงเทพฯ.สุตรไพศาล.
- งบประมาณ, สำนักงาน. (2544). การจัดทำคำของบประมาณของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ.
กรุงเทพฯ : สำนักงบประมาณ.
- จันทราณี สงวนนาม. (2545). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ :
บุ๊คพอยท์.
- ชัยยุทธ วัชรานนท์. (2550). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550. ฉบับพิมพ์
ตามราชกิจจานุเบกษา. กรุงเทพฯ : บัณฑิตอักษร.

- ชัยอนันต์ สมุทวณิช. (2542). รายงานการวิจัยระบบบริหารจัดการเพื่อการจัดสรรทรัพยากร
สำหรับการศึกษาระดับพื้นฐาน, กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิชการพิมพ์.
- ณรงค์ ณ ลำพูน และเพชร รูปวิเชียร. (2546). การบริหารจัดการคุณภาพโดยรวม (Total
Quality Management :TQM). เชียงใหม่ : โรงพิมพ์แสงศิลป์.
- คลองบ้านระกาศ, โรงเรียน. (2549). แผนพัฒนาการจัดการศึกษาโรงเรียนคลองบ้านระกาศ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2.
- ทรงศักดิ์ เตชะชาญ. (2542). การศึกษาความพึงพอใจของลูกค้าต่อการให้บริการเครื่องปั๊ม
ลมของบริษัท แอตลาส คอปโต. การศึกษาค้นคว้าอิสระ. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต.
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ธีระ รุญเจริญ. (2546). การบริหารโรงเรียนยุคปฏิรูปการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
สำนักพิมพ์ข้าวฟ่าง จำกัด.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2537). เทคนิคการสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย.
พิมพ์ครั้งที่ 2 . กรุงเทพฯ. : เจริญผล.
- ปฏิรูปการศึกษา. สำนักงาน. (2538). แนวทางการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ
2539 – 2550. กรุงเทพฯ. ; ศุภสภา.
- ปฏิรูปการศึกษา.สำนักงาน.(2545).พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม
(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ. : พริกหวานกราฟฟิค.
- ปัญญา แก้วกียูร. (2545). การบริหารจัดการศึกษาในรูปแบบการใช้โรงเรียนหรือเขตพื้นที่
เป็นฐาน. กรุงเทพฯ. : สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.
- ประคอง กรรณสูตร. (2542). สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤกษศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประทุม สระทองยอด. (2548). ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน
เมตตาวิทยา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จ
เจ้าพระยา.
- ปรัชญา เวสารัชช์. (2545). หลักการจัดการศึกษา. [Online]. Available :
[http ://www.area.ge.go.th/phayao1/data/b01.doc](http://www.area.ge.go.th/phayao1/data/b01.doc) [2550, ธันวาคม 1].
- ประเสริฐ วิเศษกิจ. (2542). ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของ
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม).กรุงเทพฯ :
ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- ประเวศ วะสี.(2544). ยุทธศาสตร์ทางปัญญาและการปฏิรูปการศึกษาที่พาประเทศพ้น
วิกฤติ. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2545). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- พนม พงษ์ไพบูลย์. (2543). เอกสารประกอบคำบรรยายการประชุมสัมมนาทางวิชาการและ
การประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2542.กรุงเทพฯ : สมาคมผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
แห่งประเทศไทย.
- พรรณี น้อยตา.(2543).ความพึงพอใจและความต้องการใช้บริการห้องสมุดเคลื่อนที่
โรงเรียนเชียงคานของพระภิกษุ สามเณร โรงเรียนมหาธาตุ อำเภอเชียงคาน
จังหวัดเลย. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พรรษา หงษ์ภักดี.(2544). ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อครูผู้สอนโรงเรียนอนุบาล
นครพนม สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครพนม. วิทยานิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พิชัย เสี่ยมจิตต์. (2542). การบริหารเฉพาะด้านในสถาบันการศึกษา. อุบลราชธานี :
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- มณี โพธิเสน. (2542). ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนต่อการ
จัดการศึกษาของโรงเรียนโพธิเสนวิทยาอำเภอบำบ่งจังหวัดหนองคาย. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- มณี เหมทานนท์. (2550). การพัฒนาองค์การ. คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- มณีวรรณ นามโสม. (2543). การประเมินโครงการการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา
จังหวัดขอนแก่นของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- มามี โชติมา. (2546). ความต้องการของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนโชติมา
เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.
- ยุทธชัย เฉลิมชัย และอุทัยวรรณ เฉลิมชัย. (2543). รายงานการวิจัยรูปแบบและพัฒนาการ
จัดการศึกษา โดยครอบครัวในสังคมไทย. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาแห่งชาติ.
- ราชบัณฑิตยสถาน.(2546).พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542.กรุงเทพฯ :
นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น.

- รุ่ง แก้วแดง.(2541). **ปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้เรียนสำคัญที่สุด ฉบับพ่อแม่**. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. กระทรวงศึกษาธิการ.
- รุ่งฤดี เขี่ยมนิรัตน์. (2544). **ความพึงพอใจในการจัดการศึกษาโรงเรียนสหวิทยาเขตของผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครองในสหวิทยาเขตปทุมทูลกระหม่อม จังหวัดมหาสารคาม**. ปรินญาณินพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิภารัตน์ แสงชัยไพบูลย์. (2549). **การศึกษาความต้องการในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนวัดมงคลนิมิตร (มงคลวิทยาการ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2**.วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.กรุงเทพฯ.
- วิรุฬ พรรณเทวี.(2542). **ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของหน่วยงานกระทรวงมหาดไทยในอำเภอเมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอน**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วีระ ประเสริฐศิลป์. (2545). **ครูยุงลินค้าและปฏิรูป : ผู้กอบกู้วิกฤตการศึกษาชาติ**. เกษียณสาร. สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- ศิริพงษ์ เสาภายน.(2547).**หลักการบริหารการศึกษา:ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ**.กรุงเทพฯ: บุ๊คพอยท์
- ศรีไธ เอ็นลุน. (2543). **ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการแก้ปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอผาขาว จังหวัดเลย**. ปรินญาณินพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศึกษาธิการ,กระทรวง.(2545).**หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**.พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์
- _____. (2546). **คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์
- _____. (2546). **พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546 และกฎกระทรวงแบ่งราชการ**. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2547). **พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- ลาโรธ ไสยสมบัติ (2534 : 15) **ความสำคัญของความพึงพอใจ** [Online] . Available : <http://www.geocities.com> [2551,มีนาคม 28]

- สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. (2544). **ประมวลสาระชุดวิชาทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา**. นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สุดารัตน์ แซ่ซี้. (2542). **คาดหวังของผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเอกชนในเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต** กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุวรรณ วลัยอักษรลิขิต. (2547). **ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัยจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต**. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อภิชาติ แพทย์พงษ์. (2545). **ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอนของโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต** มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อภิรัตน์ ถาวรนนท์. (2546). **ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนกุยบุรีวิทยา อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต** สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- อริญชัย เปียทอง.(2542). **ความคาดหวังของผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตดอนเมือง. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต** มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อิสริยา พจนธาร์. (2544) **ความพึงพอใจของผู้ปกครองและผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีต่อการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเลย. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต** มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อังสนา ศรีประเสริฐ.(2547). **7Hurdles กับการทำงานประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน.วารสารวิชาการ** มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- อัญพร มาช้า. ร.ต.อ. (2543). **ความพึงพอใจในงานของตำรวจสายตรวจจรจัดจักรยานยนต์ในสังกัดกองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต** มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อารี เพชรมุด, (2545). **ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต** มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- อรพรรณ พรสีมา. (2546). **รูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ตัวอย่างประสบการณ์ที่คัดสรรโรงเรียนในโครงการโรงเรียนปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน.** กรุงเทพฯ : วี ที ซี คอมมิวนิเคชั่น.
- เอนก นามวงศ์. (2546) **การตัดสินใจของผู้ปกครองและนักเรียนในการเข้าเรียนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนวัฒนาวิทย์. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.**
- Barnes, Rhoda Ann. (1995, April) African Parents' Involvement in Their in Their Children's Schooling. **Dissertation Abstracts International.** 55 (10) : 3152-a.
- Cronbach, Lee Joseph. (1970). **Essentials of Psychological Testing.** 3rd., ed, New York : Harper & Row.
- Friesen, F, (1997, June). Survey of Parental and Opinions Concerning Student Discipline in Sasatchewan Elementary School. **Dissertation Abstracts International,** 35(3), p 642 – A.
- Herzberg Frederick et al. (1959). **The Motivation to work.** New York. McGraw-Hill Book Company.
- Joseph, Lee Cronbach. (1970). **Essentials of Psychological Testing.** 3rd., ed, New York : Harper & Row
- Lakin, Elizabeth. (1992). **The Preschool Administrator : Perspectives on Leadership in Early Childhood Education (Daycare),** Dissertation Abstracts International.
- Maslow, Abraham Harold. (1970). **Motivation and Personality.** 2nd ed New York. Harper & Row
- Wallestein. Harvey. (1971). **An Introduction to Town Planning Techniques.** London : Hutchins.
- Wolman, B. B. (1989). **Dictionary of Behavioral Science.** San diego, Calif : Academic Press
- Williams, Stacey Ann. (1998). Factors Influencing Job Satisfaction And Motivation : A Comparative Study Of Male And Female Health Care Managers. **Master's Abstracts International.** 36(05) : 6322 –A ; October.
- Wolman, Benjamin B. (1973). **Dictionary of Behavioral Science.** Van Nostrand : Reinhold company.
- W.B. Brown and Moberg, D.J. (1980). **Organization theory and Management : A Macro Approach.** (New York : John Wiley & Sons.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1. นางนิรมล ศิริสมบัติ	ผู้อำนวยการโรงเรียนคลองบ้านระกาศ
2. นายสุชาติ ศรีหานารถ	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบางนางเพ็ง
3. นายเทียนชัย กุลทานันท์	ผู้อำนวยการโรงเรียนตลาดบางพลีน้อย

ที่ ศธ 0564.06/ว.พิเศษ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

20 สิงหาคม 2550

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการนิรมล ศิริสมบัติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวมาลี เฮงสุวรรณ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ปัจจุบันกำลังศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง "การศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนคลองบ้านระกาศสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2"

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถ ที่จะให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยในเรื่องดังกล่าวของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยในครั้งนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์มณี เหมทานนท์)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ

โปรแกรมวิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-2473-7000 ต่อ 5040

โทรสาร 0-2472-5412

ที่ ศธ 0564.06/ว.พิเศษ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

20 สิงหาคม 2550

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสุชาติ ศรีหานารด

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวมาลี เฮงสุวรรณ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ปัจจุบันกำลังศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง "การศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนคลองบ้านระกาศสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2"

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถ ที่จะให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยในเรื่องดังกล่าวของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยในครั้งนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์มณี เหมทานนท์)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ

โปรแกรมวิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-2473-7000 ต่อ 5040

โทรสาร 0-2472-5412

ที่ ศธ 0564.06/ว.พิเศษ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

20 สิงหาคม 2550

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการเทียบชัย กุลพานันท์

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวมาลี เสงสุวรรณ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ปัจจุบันกำลังศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง "การศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนคลองบ้านระกาศสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2"

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถ ที่จะให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยในเรื่องดังกล่าวของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยในครั้งนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์มณี เหมทานนท์)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ

โปรแกรมวิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-2473-7000 ต่อ 5040

โทรสาร 0-2472-5412

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถาม
เรื่อง ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษา
ของโรงเรียนคลองบ้านระกาศ

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสอบถามความพึงพอใจของท่านผู้ปกครองนักเรียน
ที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนคลองบ้านระกาศ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจ ใน 5 ด้าน ดังนี้ คือ ด้านบุคลากรในโรงเรียน ด้านการจัด
สภาพแวดล้อม ด้านหลักสูตรการสอน ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านผู้ปกครองและชุมชน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำแนะนำ โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ที่ตรงกับข้อมูลของท่าน

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. อายุ

☐ 30 - 40 ปี

☐ 41 - 50 ปี

☐ 50 ปี ขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

☐ ต่ำกว่า ม.3

☐ ม.3/อนุปริญญา

☐ ปริญญาตรี / สูงกว่าปริญญาตรี

4. อาชีพหลัก

☐ รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ

☐ ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว

☐ รับจ้าง

☐ เกษตรกร

☐ อื่น ๆ (ระบุ).....

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนคลองบ้านระกาศ

คำแนะนำ โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความพึงพอใจของท่านที่มีต่อการจัด
การศึกษาของโรงเรียนคลองบ้านระกาศ ดังนี้

5	ระดับความพึงพอใจ	มากที่สุด
4	ระดับความพึงพอใจ	มาก
3	ระดับความพึงพอใจ	ปานกลาง
2	ระดับความพึงพอใจ	น้อย
1	ระดับความพึงพอใจ	น้อยที่สุด

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนคลองบ้านระกาศ

คำแนะนำ โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความพึงพอใจของท่านที่มีต่อ

การจัดการศึกษาของโรงเรียนคลองบ้านระกาศ

ข้อที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1	1. ด้านบุคลากรในโรงเรียน ครูมีความตั้งใจทิศตนเพื่อทำหน้าที่พัฒนา คุณภาพนักเรียน					
2	ครูมีความใกล้ชิด เป็นกันเอง เป็นที่ปรึกษา ที่ดีแก่นักเรียน					
3	ครูประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นัก เรียน					
4	ครูมีความรัก ความเมตตานักเรียนโดย เสมอหน้า ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง					
5	ครูมีระเบียบวินัย ตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่					
6	ครูมีความขยัน เอาใจใส่ต่อหน้าที่					
7	ครูเป็นคนมีเหตุผลไม่เจ้าอารมณ์ ไม่มีอคติ ต่อนักเรียน					
8	ครูจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนรู้ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้					
9	ครูจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสม กับนักเรียน					
10	ครูพัฒนาตนเอง ทั้งด้านความรู้ ความ สามารถในการสอน การประพฤติ ปฏิบัติตน อยู่เสมอ					

ข้อที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1	2. ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ห้องเรียนสะอาด เป็นระเบียบ สวยงามและ เย็นสบายน่าเรียน					
2	บริเวณโรงเรียนสะอาด สวยงาม ร่มรื่น น่าอยู่					
3	โรงเรียนจัดให้มีที่นั่งพักผ่อน สนามเด็กเล่น อุปกรณ์กีฬา ห้องนันทนาการสำหรับนักเรียน					
4	โรงเรียนจัดให้มีห้องน้ำ ห้องส้วม อ่างล้างมือ ที่สะอาดไว้บริการนักเรียน					
5	โรงเรียนจัดบริการน้ำดื่มที่สะอาดไว้ให้นักเรียน ตามอาคารเรียนอย่างเพียงพอ					
6	โรงเรียนมีห้องพยาบาล ตู้ยา เตียงนอนผู้ป่วย เจ้าหน้าที่ปฐมพยาบาลไว้บริการนักเรียน					
7	โรงเรียนจัดมุมประสบการณ์ มุมหนังสือ มุม อุปกรณ์ไว้ในห้องเรียนเพื่อให้นักเรียนใช้ศึกษา เพิ่มเติม					
8	โรงเรียนจัดให้มีห้องสมุด ห้องปฏิบัติการ ห้องคอมพิวเตอร์ให้นักเรียนศึกษาค้นคว้า					
9	โรงเรียนจัดให้มีบริเวณธรรมชาติ เช่นปลูก ไม้ดอก ไม้ประดับ พืชผักสวนครัว สวน สมุนไพร พร้อมติดป้ายชื่อเพื่อให้นักเรียนรู้จัก					
10	โรงเรียนจัดทำภาพ คำกลอนสอนใจติดไว้ ตามต้นไม้ บริเวณที่นั่งเล่น หรือที่ต่าง ๆ เพื่อเป็นคติสอนใจนักเรียน					

ข้อที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1	3. ด้านหลักสูตรการสอน จัดหลักสูตรโดยมุ่งพัฒนานักเรียนให้มีความ สมดุล ทั้งความรู้ ความสามารถ ความคิด ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม					
2	จัดหลักสูตรการเรียนการสอนโดยมุ่งพัฒนา คุณภาพชีวิตของนักเรียนให้เหมาะสมแก่วัย					
3	ส่งเสริมให้นักเรียนพัฒนาตามธรรมชาติและ เต็มตามศักยภาพ					
4	จัดเนื้อหาสาระ กิจกรรมสอดคล้องกับความ สนใจ ความถนัด ความแตกต่างระหว่าง บุคคลของนักเรียน					
5	นำปัญหาในชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาจัด ทำสาระของหลักสูตร					
6	ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม คุณ ลักษณะที่พึงประสงค์ไว้ทุกกลุ่มสาระ การเรียนรู้					
7	จัดกิจกรรมให้นักเรียนเรียนรู้จากการ ปฏิบัติจริง ฝึกปฏิบัติให้คิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาได้					
8	ฝึกให้นักเรียนรู้จักคิด รู้จักนำความรู้มาเพื่อ ป้องกันและแก้ไข้ปัญหา					
9	พัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิ ภาพอยู่เสมอ					
10	จัดประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริง โดย พิจารณาจากพัฒนาการของนักเรียน ความ ประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การ ร่วมกิจกรรมและการทดสอบ					

ข้อที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1	4. ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักเคารพสิทธิของผู้อื่น รู้จักเกรงใจ ให้เกียรติ ให้เกียรติผู้อื่น					
2	จัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักรักษามลประโยชน์ ส่วนรวม ไม่ทำลายสิ่งของผู้อื่น ของสาธารณะ สิ่งแวดล้อม					
3	จัดกิจกรรมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน					
4	จัดกิจกรรมให้นักเรียนรักศักดิ์ศรีของตนเอง ด้วยการพึ่งตนเอง ช่วยตนเองได้					
5	จัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ ทุกเวลา ทุกสถานที่					
6	จัดพานักเรียนไปศึกษาแหล่งการเรียนรู้ใน ชุมชน					
7	จัดกิจกรรมให้นักเรียนกล้าแสดงออกทางด้าน ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ด้วยความมั่นใจ					
8	จัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักปกครองกันเองโดย ใช้หลักประชาธิปไตย					
9	จัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักรับผิดชอบหน้าที่ ของตน					
10	จัดกิจกรรมให้นักเรียนมีวินัยในตนเอง และ ตรงต่อเวลา					

ข้อที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1	5. ด้านด้านผู้ปกครองและชุมชน จัดกิจกรรมให้ผู้ปกครองมาโรงเรียน มาร่วม ประชุมทุกภาคเรียน					
2	รายงานความเปลี่ยนแปลง ความก้าวหน้า ของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบเป็นประจำ					
3	โรงเรียนจัดทำข่าวสารกิจกรรมของโรงเรียนให้ ผู้ปกครอง ชุมชนทราบเป็นประจำ					
4	ให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยง ดูลูก ธรรมชาติตามพัฒนาการของเด็ก					
5	ให้ผู้ปกครองช่วยดูแลการทำการบ้าน พฤติ กรรมของนักเรียน					
6	ผู้ปกครองเข้าใจปรัชญา ความมุ่งหมาย และ แนวทางการจัดการศึกษาของโรงเรียน					
7	โรงเรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน					
8	จัดให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา การพัฒนาโรงเรียน					
9	ให้สถานประกอบการในชุมชนมีส่วนร่วมใน การฝึกสอนอาชีพให้แก่ นักเรียน					
10	ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรง เรียนและช่วยระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

[illegible]

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลการวิจัย

ที่ ศธ 0564.06/ว.พิเศษ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

5 พฤศจิกายน 2550

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนคลองบ้านระกาศ

ด้วยนางสาวมาลี เสงสุวรรณ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ปัจจุบันกำลังศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง "การศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนคลองบ้านระกาศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทพรปราการ เขต 2"

ซึ่งในการวิจัยในเรื่องดังกล่าว นักศึกษาจำเป็นต้องทำการเก็บข้อมูลการวิจัยในโรงเรียนของท่าน เพื่อให้การวิจัยได้ข้อมูลที่ถูกต้องตรงกับความเป็นจริง อันจะนำไปเป็นประโยชน์ในการวิจัยและโรงเรียนคลองบ้านระกาศต่อไป ดังนั้น จึงใคร่ขออนุญาตให้ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามการวิจัยในครั้งนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์มณี เหมทานนท์)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ

โปรแกรมวิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-2473-7000 ต่อ 5040

โทรสาร 0-2472-5412

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวมาลี เสงสุวรรณ
วัน เดือน ปีเกิด	05 พฤษภาคม 2505
สถานที่เกิด	จังหวัดสมุทรปราการ
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2550 ป.บัณฑิต (สาขาการบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา พ.ศ. 2529 กศ.บ. (วิชาเอกการประถมศึกษา วิชาโท บริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน พ.ศ. 2526 ป.กศ.สูง (วิชาเอก เกษตรศาสตร์ วิชาโท คหกรรมศาสตร์) วิทยาลัยครูฉะเชิงเทรา พ.ศ. 2521 มศ.5 โรงเรียนบางบ่อวิทยาคม จังหวัดสมุทรปราการ
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนตลาดบางพลีน้อย หมู่ที่ 1 ตำบลบ้านระกาศ อำเภอบางบ่อ สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2
ตำแหน่ง	ครู / ข้าราชการ